

Handleiding voor gesprekleiders

Tieners

5

WAAR GAAN DEZE LESSEN OVER?

In deze lessen komt een aantal onderwerpen aan bod: Gods koninkrijk, hoe tieners vertegenwoordigers kunnen zijn voor zijn koninkrijk en de strijd tussen goed en kwaad. Als je een vertegenwoordiger van Gods koninkrijk wil zijn, moet je daar ook naar handelen. Geen woorden, maar daden!

De eerste les van ieder kwartaal staat in het teken van een gedeelte uit de Bergrede; "Christus' inauguratierede en de grondwet waarop zijn koninkrijk is gebaseerd." (The SDA Bible Commentary, deel 5, pag. 322.)

De overige 12 lessen gaan over een bepaalde uitdaging, voorrecht of verplichting waarmee wij, vertegenwoordigers van Gods koninkrijk, nu geconfronteerd worden.

Bij deze serie lessen hoort ook een website: www.realtimefaith.net. Hierop wordt o.a. aanvullend materiaal aangeboden dat u kunt gebruiken bij de voorbereiding van uw les. Tevens biedt de site volop gelegenheid aan zowel tieners als sabbatschoolleiders om met elkaar van gedachten te wisselen.

HOE MOET U DEZE STUDIEWIJZER GEBRUIKEN?

- >> **Stap 1:** Lees het hele voorbereidende gedeelte van de handleiding door om bekend te raken met de lesmethode. Een goede voorbereiding is immers al het halve werk.
- >> **Stap 2:** Lees de rest van het hoofdstuk uit de handleiding, inclusief de les voor de tieners. Bedenk alvast welke van de alternatieven die worden aangeboden u het best kan gebruiken om het thema van die week te verduidelijken.
- >> **Stap 3:** Maak uw keuze uit de alternatieven. Voor iedere les worden er meerdere mogelijkheden geboden. Maak een keuze, want u heeft geen tijd om ze allemaal te doen. Probeer wel alle onderdelen (Starten, Verbinden en Toepassen) aan bod te laten komen. Probeer de groep zoveel mogelijk actief te laten participeren in de les; met u als leider, maar zeker ook met elkaar.
- >> **Stap 4:** Bedenk van te voren hoe en wanneer u de werkbladen uitdeelt. Het studiemateriaal voor de tieners maakt een onmisbaar onderdeel uit van de les. Vanuit de handleiding wordt regelmatig naar deze werkbladen verwezen. Het is de bedoeling dat iedere week het desbetreffende hoofdstuk uit de ringband gehaald wordt en tijdens de sabbatschool wordt uitgedeeld. Desgewenst kan de les voor de volgende week ook mee naar huis genomen worden.
- >> **Stap 5:** Zorg dat het materiaal dat u nodig hebt tijdens de les binnen handbereik klaarstaat. Zoals gezegd, een goede voorbereiding is het halve werk en het scheelt u bovendien een hoop tijd tijdens de behandeling van de les.
- >> **Stap 6:** Bereid de tieners voor. Maak voldoende kopieën van de werkbladen om uit te kunnen delen. Zorg voor voldoende reserve exemplaren, ook wanneer de tieners de lessen in de voorafgaande week mee naar huis hebben genomen.
- >> **Stap 7:** Verlies nooit het doel uit het oog. Zorg dat aan het einde van de les alle belangrijke onderdelen aan bod zijn gekomen. Sluit af met een korte samenvatting van het thema van die week.

INHOUDSOPGAVE

HANDLEIDING VOOR GESPREKSLEIDING TIENERS.....	1
4 ^E KWARTAAL 2008.....	1
WAAR GAAN DEZE LESSEN OVER?.....	2
HOE MOET U DEZE STUDIEWIJZER GEBRUIKEN?.....	3
INHOUDSOPGAVE.....	4
1 LEVEN ALS INWONERS VAN GODS KONINGRIJK.....	5
ONMOGELIJK OM JE TE VERSTOPPEN.....	5
2 VERTEL JE VERHAAL.....	14
OVERWELDIGENDE GENADE.....	14
3 TIENERS MET EEN OPDRACHT.....	22
DETAILS, DETAILS, DETAILS.....	22
4 HEILIGHEID.....	32
HET KAN ALLEEN MAAR BETER WORDEN.....	32
5 EINDTIJD — ENGELN VAN BARMHARTIGHEID.....	39
VAN MAISVELD TOT PREEKSTOEL.....	39
6 DE EINDTIJD — DE GROTE TELEURSTELLING.....	49
WAAR BLIJFT JE NOU HEER?.....	49
7 DE EINDTIJD — EINDELIJK THUIS.....	58
HET GEVAL VAN DE AFWEZIGE KLASSENLEERAAR.....	58

1 LEVEN ALS INWONERS VAN GODS KONING-RIJK

ONMOGELIJK OM JE TE VERSTOPPEN

1. VOORBEREIDING

A. De Bijbel

Matteüs 5:13-16 •

U bent het zout voor de aarde. Als het zout zijn kracht verliest, is er niets om het weer zout te maken. Het deugt nergens meer voor. Je kunt het alleen nog maar weggooien op straat, waar de mensen eroverheen lopen.

U bent het licht voor de wereld. Een stad die op een berg ligt, kan niet verborgen blijven. En men steekt geen olielamp aan om haar onder een korenmaat te zetten, maar men zet haar op de standaard. Dan straalt zij licht uit voor allen die in huis zijn. Zo moet u ook uw licht laten uitstralen voor de mensen. Dan kunnen zij het goede zien dat u doet, en zullen zij uw Vader in de hemel eer bewijzen.'

Spreuken 4:18,19 •

Maar het leven van een rechtvaardig mens is als de zon die opgaat: het wordt helderder en helderder, tot het volop dag is.

De mensen zonder God gaan in het duister, zij struikelen en weten niet waarover.

Efeziërs 5:8-11 •

Vroeger was u duisternis, maar nu bent u licht door uw gemeenschap met de Heer. Leef als mensen die bij het licht horen. Want alleen in het licht rijpen goedheid, gerechtigheid en waarheid. Probeer te ontdekken wat de Heer graag wil. Doe niet mee met de onvruchtbare praktijken die bij de duisternis horen; ontmasker ze liever.

1 Tessalonicenzen 5:5

Want u behoort allen tot het licht van de dag. We hebben niets van doen met het duister van de nacht

Filippenzen 2:14-16 •

Doe wat u doen moet zonder te mopperen of tegen te spreken. Zorg ervoor dat u onberispelijk en onkreukbaar bent. Wees smetteloos als kinderen van God. U moet als sterren aan de hemel schitteren te midden van verdorven en ontaarde mensen. Houd daarbij vast aan de boodschap die leven brengt. Dan heb ik reden om trots te zijn op de dag van Christus en heb ik niet voor niets zo hard gewerkt en mij zo ingespannen.

1 Petrus 2:9 •

Maar u bent een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie, Gods eigen volk, gekozen om de heilsdaden te verkondigen van Hem die u uit de duisternis geroepen heeft naar zijn wonderbaar licht.

2 Korintiërs 2:14-17 •

Maar God zij gedankt! Hij neemt ons, verbonden als we zijn met Christus, altijd mee op zijn triomftocht en gebruikt ons om overal de kennis over Christus te verspreiden als een heerlijke geur. Want wij zijn de wierook die Christus brandt voor God, niet alleen onder de mensen

die gered worden maar ook onder hen die verloren gaan. Voor de laatsten een kwalijke geur die dodelijk is, maar voor de eersten een verfrissende geur die leven brengt. Wie is voor die taak geschikt? Wij zijn niet als zoveel anderen die van Gods boodschap een handeltje maken; nee, wij verkondigen haar met oprechte bedoelingen, in opdracht van God, ons bewust van zijn aanwezigheid, en in verbondenheid met Christus.

(Kijk voor aanvullend materiaal ook in de studiegids)

B. Waar gaat "Leven als inwoners van Gods koninkrijk" over?

Wat betekent het om het 'zout voor de aarde' te zijn? Welk nut heeft zout, behalve dat het zout is? Wat betekent het om 'het licht voor de wereld' te zijn? Kan je een stad verbergen die boven op een berg ligt?

'Zout' en 'licht' zijn mooie voorbeelden van hetgeen een inwoner van Gods koninkrijk kan betekenen voor zijn omgeving. Toen Christus zijn discipelen oproep om het evangelie aan de wereld te verkondigen, gaf Hij hen de opdracht om iemand 'te zijn' in plaats van 'iets te doen.' Maar al te vaak zijn evangelisatie en zending immers activiteiten die wij op een vrije middag doen en vervolgens denken wij hiermee genoeg hebben gedaan.

De les van deze week laat zien dat iedere gelovige een licht kan zijn. Iedereen die in Christus gelooft, kan een zoutvaatje of een lichtbaken voor zijn omgeving zijn. Maar hoe doe je dat? Het is voor iedere tiener een uitdaging te ontdekken hoe hij/zij, op zijn/haar eigen manier, het zout of een licht kan zijn.

C. Wat is het doel van deze les?

Na afloop van deze les zijn de tieners in staat om:

1. te erkennen dat een getuige zijn draait om wie/wat je bent en niet zozeer om wat/hoe je doet;
2. te begrijpen waarvan zij moeten getuigen;
3. een levensstijl te aanvaarden waarmee zij een herkenbaar licht voor anderen kunnen zijn.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek Start •

Activiteit A: verschillende lichtbronnen, zoals: een kaars en lucifers, een grote en een kleine zaklamp, fototoestel met flitslicht, etc. ;

Activiteit B: kleine hapjes (toastjes, chips, stukjes brood, groentes zoals worteltjes of selderij);

Illustratie C: tekenpapier, paperclips, scharen en een magneet.

Voor de rubriek Dwarsverbanden •

Bijbels, kopieën van het werkblad van deze week, kopieën van de bijlage "Op zoek naar zout en licht" (zie bijlage 1).

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

1. te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (zie werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
2. hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;
3. de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven. Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte "Waar gaat 'Leven als inwoners van Gods koninkrijk' over?" uit de handleiding.

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. *Alternatieve onderdelen*

- >> Zangdienst
- >> Zending
- >> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start*, *Dwarsverbanden*, *Toepassen en Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de rubriek *Start* vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *Dwarsverbanden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *Toepassen* bevat een activiteit en een serie vragen. Beide zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief samenwerken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. *Startactiviteit*

Stap 1 • Voor deze oefening heeft u verschillende lichtbronnen nodig; kaarsen, lucifers, een kleine en/of een grote zaklamp, foto toestel met flitslicht, enz. Verzamel zoveel mogelijk verschillende soorten lichtbronnen, indien mogelijk één per tiener. (Mocht dit niet haalbaar zijn, dan kunt u de groep in kleinere groepjes opdelen en ieder groepje van twee, drie of vier tieners één lichtbron geven.) Elke vorm van licht dient als een voorbeeld voor de verschillende manieren waarop wij kunnen getuigen van ons geloof. De rode draad is de gedachte dat verschillende soorten licht ieder op hun eigen manier de duisternis verdrijven. Ieder vorm van licht is nodig en is in zichzelf waardvol. En zo is het ook met mensen.

Stap 2 • Vraag ter introductie van het onderwerp: **Hoeveel verschillende soorten licht hebben jullie thuis? En in de kerk? En in de keuken? En in de auto?** Geef de tiener enkele minuten de tijd om dit onderwerp te bespreken. Laat hen ook nadenken of zij in hun omgeving nog ander vormen van licht kennen.

Stap 3 • Laat de verschillende lichtbronnen zien die u heeft meegebracht. Geef iedere tiener (of groepje tieners) een vorm van licht en geef hun de onderstaande vragen mee ter

beantwoording. Geef hun hiervoor ongeveer 10 minuten de tijd en bespreek na afloop de antwoorden met de hele groep.

1. Wat is de belangrijkste functie van deze lichtbron?
2. Wanneer komt deze vorm van licht het meest tot z'n recht? En onder welke omstandigheden is deze vorm van licht volkomen nutteloos?
3. Wat zijn de sterke eigenschappen van dit soort licht? Heeft dit soort licht ook beperkingen?
4. Stel dat dit soort licht symbool staat voor iemands manier van getuigen in zijn omgeving. Hoe zou dat getuigenis er dan uitzien? Probeer een aantal voorbeelden te bedenken (bijvoorbeeld: een flitslicht van een fototoestel geeft in een hele korte tijd heel veel licht. Hierdoor kan een kort moment worden vastgelegd op een foto en kan dat moment voor altijd bewaard blijven. Het lijkt zo op een profeet, een evangelist of een charismatisch leider die je meemaakt tijdens een korte ontmoeting, maar wiens verhaal je je hele leven blijft herinneren).

Napraten • Vraag: Wij hebben net een aantal lichtbronnen besproken. Heb jij wel eens meegemaakt dat mensen op één van deze lichtbronnen leken? Waarom zou Jezus uitgerend het voorbeeld van een stad op een heuvel hebben gebruikt om onze betekenis voor onze omgeving duidelijk te maken? Op welke manier vind jij dat jouw gemeente een licht is in haar omgeving? Zou het ook anders (of beter) kunnen? Wat denk jij: Beschrijf het voorbeeld van de stad op de heuvel een persoon of gaat het over een gemeente? Kan je dat uitleggen?

B. Alternatieve startactiviteit

Stap 1 • Verzamel een aantal soorten van hapjes zoals toastjes, zoute crackers, chips, groentes (selderij of worteltjes), enz. voor een proeverij. Het is de bedoeling dat de tieners geblinddoekt verschillende dingen proeven en een onderscheid maken tussen de hartige en de zoete etenswaren. Hieronder staat een aantal categorieën die u aan de tieners kan voorzetten. Voordat de tieners de verschillende dingen proeven (bij iedere test worden er twee verschillende soorten geproefd), moeten de tieners de etenswaren ook voelen, om alvast te bepalen of het gaat om iets hartigs of iets zoets. (Om de oefening nog moeilijker te maken kunt u ook over sommige toastjes met suiker bestrooien.)

De strekking van deze oefening is dat mensen geen "zout" zijn wanneer zij er als zout uitzien; je moet "zout" zijn. En dat kan alleen maar als je je door Gods genade hebt bekeerd.

Stap 2 • Vraag wie van de tieners er mee wil doen aan de proeverij. Doe hun de blinddoek voor. Ieder vrijwilliger proeft één van de volgende categorieën:

- zout en niet-zout;
- niet-zout en licht gezouten;
- niet-zout en te veel zout;
- zout en zoet (voelt aan als zout, maar smaakt zoet);
- niet-zout en niet-zout.

Stap 3 • Vraag de tieners om andere vrijwilligers te blinddoeken. Vervolg de proeverij met een ieder die wil (één tegelijk) en bespreek wat zij proeven, zodat de andere persoon (die ook geblinddoekt is) wel kan horen wat er besproken wordt, maar het niet kan zien.

Napraten • Vraag: Jullie hebben nu het verschil kunnen proeven tussen eten dat gezouten was en ongezouten etenswaren. Welke overeenkomsten zien jullie tussen deze proeverij en de manier waarop een christen zou moeten zijn? (sommige etenswaren waren "lekker".) Bestaat er een "lekkere" manier van getuigen? Kunnen wij ook t^e zout zijn? Of flauw?

C. Startillustratie

Knip een aantal harten uit stevig karton. Bevestig aan ieder hart een paperclip. Maak voor ieder tiener een hart. Neem een sterke magneet mee.

Geef iedere tiener bij binnenkomst een hart en een paperclip. Laat hen hun naam op het hart schrijven en het hart eventueel versieren met viltstift. Verzamel de harten en leg ze op een tafel of op een ander plat oppervlak.

Vertel in uw eigen woorden het volgende verhaal:

Jezus heeft ons de symbolen van zout en licht gegeven om te laten zien welke betekenis christenen voor hun omgeving kunnen hebben. Deze magneet illustreert deze symbolen op een andere manier. Jezus vertelt ons in Johannes 12:32 over zijn kracht om mensen naar zich toe te trekken. Wanneer iemand bij Jezus hoort (beweeg de magneet zodanig dat hij contact maakt met de paperclip van een hart), kan hij, op zijn beurt, anderen aantrekken. De enige voorwaarde is dat hij in contact blijft met de magneet, met Christus. (Beweeg nu met de magneet en het ene hart naar een ander hart en laat deze nu contact maken met elkaar. Probeer zoveel mogelijk harten met de magneet te verbinden.) Hoe verder wij verwijderd zijn van de magneet, hoe zwakker onze aantrekkingskracht is. (Op een gegeven moment zullen sommige harten geen contact meer maken met andere harten, omdat zij te ver van de magneet zijn verwijderd.)

Napraten • Vraag: Wat zegt het verhaal van de magneet over hoe christenen zouden moeten leven? (Een magneet heeft aantrekkingskracht, maar je moet er wel dichtbij blijven, want anders werkt het niet. Zo is het ook voor een christen; wij moeten dichtbij anderen blijven, anders kan God niet door ons werken. En daarbij moeten wij ook dicht bij Christus blijven om onze aantrekkingskracht te blijven behouden.)

4. DWARSVERBANDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Vertel in uw eigen woorden:

Echte sportfans dragen vaak kleren waarop het logo en de kleuren van hun favoriete team staan afgebeeld. Op deze manier tonen zij aan iedereen hun trouw en liefde voor hun club. Je kan het ook zien als een manier om te getuigen van iets dat je belangrijk vindt.

In Gods koninkrijk dragen wij niet zozeer Gods kleuren, maar *gedragen* wij ons zoals Christus ons geleerd heeft toen Hij hier op aarde leefde. Uiteraard moeten wij er wel voor uitkijken dat wij niet alleen maar "aardig doen" tegen anderen; wij moeten "aardig zijn": Het gaat om een manier van leven. Als ons gedrag alleen maar uiterlijk vertoon is, zal het voor iedereen duidelijk zijn dat hoe wij doen helemaal niet overeenkomt met wie wij zijn.

Christus heeft het ons heel duidelijk gezegd: "Ik geef jullie een nieuw gebod: heb elkaar lief. Zoals Ik jullie heb liefgehad, zo moeten ook jullie elkaar liefhebben. Als er liefde onder jullie heerst, zal iedereen kunnen zien dat jullie mijn leerlingen zijn." (Johannes 13:34,35.)

Liefhebben kan op veel manieren. In deze tekst zegt het iets over de manier waarop mensen tot God komen. Wanneer je iemand een dienst bewijst, maar in je hart heerst een gevoel van arrogantie, zal jouw goede daad nooit de liefde van God kunnen uitstralen. Je kunt nee zeggen tegen het kwaad, maar als je geen liefde in je hart hebt, zal je geen licht voor jouw omgeving zijn (zie ook 1 Korintiërs 13).

B. Verbanden leggen met de illustratie

Vraag iemand om het verhaal van het sabbatgedeelte voor te lezen of het in eigen woorden te vertellen.

Vertel: Wanneer je over jouw geloof wil vertellen, moet je niet alleen bereid zijn om te vertellen; je zult ook iets meegemaakt moeten hebben.

Vraag: Heb jij je wel eens iets dergelijks meegemaakt? Kan iemand eigenlijk wel een getuige van een misdaad zijn als hij niets heeft gezien? Kan iemand een getuige zijn als hij een misdaad heeft gezien, maar daar niet over wil vertellen?

Op welke manier helpt dit verhaal ons te begrijpen wat Jezus bedoelde toen Hij ons het zout en het licht voor de wereld noemde?

C. Verbanden leggen met het dagelijks leven

Schets het volgende scenario:

Stel; je bent samen met je vrienden en plotseling zien jullie dat iemand andere mensen begint lastig te vallen. Aan de ene kant ligt het voor de hand je ermee te bemoeien en er wat van te zeggen. Aan de andere kant is het ook erg makkelijk om gewoon door te lopen en te doen alsof je neus bloedt.

Maar wat zou iemand gedaan hebben die het zout was, zoals Christus dat bedoelt? Wat zou er gebeurd zijn als er een "licht" was geweest? Zouden mensen zich ongemakkelijk gaan voelen, zonder daarvan echt de reden te weten? Wat zou er gebeuren als juist op die momenten er "zout" en "licht" aanwezig waren?

Vraag: Heb jij wel eens meegemaakt mensen ophielden met anderen lastig te vallen door iemands aanwezigheid? Of heb jij wel eens meegemaakt dat er door iemands aanwezigheid iets moois gebeurde? Deel de bijlage van deze les uit (zie pag. 12)¹.

Vertel: Je ziet hier een lijst van beroemde namen. Misschien ken je niet iedereen. Dat is niet erg. Doe gewoon je best bij het beantwoorden van de vragen. Geef iedereen een aantal minuten de tijd om de vragen te beantwoorden. Bespreek met elkaar de antwoorden, inclusief de antwoorden onderaan de pagina.

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

Laat iedereen in groepjes van twee tot vier personen uiteen gaan en geef hun de opdracht aan iemand te denken die voor hen als het zout, een licht of een magneet is geweest en hen op God heeft gewezen. Elk voorbeeld heeft zijn eigen eigenschappen, net zoals de mensen die op ons van invloed zijn geweest. Probeer bij ieder voorbeeld een persoon te bedenken.

Zout — iemand die smaak aan jouw leven als christen heeft gegeven;

Licht — iemand die jou heeft geholpen tijdens een moeilijke periode in jouw leven;

Magneet — iemand wiens leven jou tot God heeft gebracht;

Getuige — iemand die Gods liefde heeft ervaren en die daar met jou over praat.

Gebruik het werkblad (Hoe denken anderen er eigenlijk over? en De Bijbel zegt...) om de tieners het verband te laten zien tussen wat mensen zeggen (de schrijvers van de Bijbel en anderen) en de vier voorbeelden uit het praktijkgedeelte van vrijdag.

Bijvoorbeeld: het lied "Shine" van the Newboys past goed bij het gedeelte over het licht en bij de tekst van Handelingen 1:7,8 waarin wordt verteld over het getuigen over Christus.

U kunt de tieners vragen de oefening af te maken door het schema van het vrijdaggedeelte in te vullen. Daarbij kunt u hen tevens vragen hun eigen doelen aan de rest van de groep te vertellen.

Napraten • Vraag: Waarom zijn "zout" en "licht" zulke goede voorbeelden? (Zij zijn tijdloos en praktisch. Het zijn voorwerpen die je elke dag tegenkomt.) **Eens of oneens: Het is tegenwoordig veel moeilijker om anderen over Christus te vertellen dan in de tijd van het Nieuwe**

¹ Let op: Pag.nr aanpassen bij definitieve opmaak!!

Testament. Waarom wel of waarom niet? (Het is veel moeilijker want de wereld is veel onverschilliger en de mensen zijn veel meer met zichzelf bezig. Zij hebben geen behoefte meer aan God omdat zij genoeg geld hebben. Misschien is het juist vandaag wel makkelijker dan vroeger want het leven van Christus is nu veel bekender dan dat het toen was.) **Wat zou mensen meer overtuigen om christen te worden: meer en betere informatie of betere voorbeelden?**

B. Toepassingsvragen

1. Bekijk de teksten uit het gedeelte "De Bijbel zegt....". Welke teksten spreken jou het meest aan als het gaat over met anderen over je geloof spreken?
2. Bekijk de citaten uit het gedeelte "Hoe denken anderen er eigenlijk over?" Welk citaat past volgens jou het beste bij het thema van deze les?
3. Hoe kunnen wij "zout" en "licht" zijn voor mensen die van mening zijn dat christenen gek, dom of hypocriet zijn?
4. Met welke personen is het volgens jou het moeilijkst om over het geloof te praten?
5. Zijn er wel eens momenten geweest dat je er ontzettend trots op was een christen te zijn? Of zijn er ook momenten geweest dat je je er erg voor schaamde een christen te zijn? Waarom?
6. Wat heb je nodig om "zout" of een "licht" te zijn?
7. Bedenk voor welke mensen (twee of drie) jij deze week "zout" of een "licht" kan zijn en bedenk op welke manieren jij hen kan helpen om God beter te leren kennen.

6. AFSLUITEN

Samenvatting

Vat de volgende tekst in uw eigen woorden samen.

Als je als getuige wilt optreden, zijn er twee belangrijke elementen.

Je moet in het openbaar spreken (1) over iets belangrijks dat je hebt meegemaakt (2) — een gebeurtenis, een misdaad, etc. Jij vertelt aan anderen wat je hebt gezien en ervaren. Iemand die een misdrijf heeft gezien, wordt door de politie pas als een getuige gezien vanaf het moment dat de persoon ook daadwerkelijk een getuigenis af wil leggen. Als je gelooft in Christus, ervaar je ook zijn liefde voor ons en zijn verlossing. Maar wij kunnen ons pas echt als zijn volgelingen beschouwen als wij bereid zijn anderen hierover te vertellen! Kan jij zeggen dat Christus in jou hart is? Heeft dat jou tot een ander mens gemaakt? Zout? Licht? Zoals zout smaak geeft aan het eten, zo moeten wij zijn in onze omgeving. Zoals licht de duisternis verdrijft, zo moeten wij zijn voor mensen die op zoek zijn naar God.

Op zoek naar zout en licht

1. Wat weet jij over de volgende personen? Waarom of waardoor zijn zij beroemd geworden?

Eens of oneens: Wat wij over deze mensen weten heeft vooral te maken met wat zij hebben gedaan.

Ebenezer Scrooge	David Beckham
Mel Gibson	Madonna
Albert Einstein	Winstons Churchill
Nelson Mandela	Tiger Woods
Johan Crujff	Vincent van Gogh
dr. Martin Luther King jr.	Gandhi
Robin Hood	Billy Graham

2. Kies uit bovenstaande lijst vijf personen die volgens jou de meeste invloed op de wereld-geschiedenis hebben gehad. Verklaar je keuze.
3. Als jij een top – 5 zou mogen opstellen van personen die als "zout" of als een "licht" zijn geweest, wie zou jij dan kiezen? En waarom?

4. Bepaalt je gedrag en wat je doet wie je bent? Of werkt het net andersom en wordt jouw gedrag bepaald door hoe jij bent?

2 VERTEL JE VERHAAL

OVERWELDIGENDE GENADE

1. VOORBEREIDING

A. De Bijbel

Jesaja 43:10-12 •

Volk van Israël, jij bent mijn getuige, wees daarvan verzekerd.

Jij bent mijn dienaar, Ikzelf heb je gekozen.

Weet dan, geloof dan, besef toch: Ik ben de enige God.

Vóór Mij was er geen ander god, na Mij zal er ook geen zijn.

Ik en Ik alleen ben de Heer, Ik ben de enige die kan redden.

Ik heb bevrijding aangekondigd en bevrijding gebracht; Ik laat altijd van Mij horen.

Ik ben geen vreemde voor jullie.

Daarom verklaar Ik: Ik ben God, jullie zijn mijn getuigen.

Handelingen 26:16-18 •

Maar kom, ga staan. Want Ik ben je verschenen om je aan te stellen als mijn dienaar, als mijn getuige, om te getuigen van wat je gezien hebt en nog zult zien. Ik zal je beschermen tegen het Joodse volk en tegen de andere volken; want Ik zend je naar hen toe om hun de ogen te openen, zodat ze zich van de duisternis naar het licht zullen keren, van de macht van Satan naar God. Dan worden hun zonden vergeven en ontvangen zij het erfdeel van hen die God toebehoren, door in Mij te geloven.

Deuteronomium 6:20-25 •

Later zullen je kinderen je vragen: 'Wat is toch de zin van de grondwet, de andere wetten en de gedragsregels die de Heer, onze God, jullie heeft opgelegd?' Antwoord dan: 'Eens waren wij slaven van de farao, de koning van Egypte. Maar de Heer heeft ons uit Egypte weggehaald, krachtig greep Hij in. Wij zagen met eigen ogen hoe Hij grootse tekens en wonderen deed in Egypte, de farao en zijn hele hof te gronde richtte. Maar ons haalde Hij daar weg. Hij wilde ons hier brengen en ons het land geven dat Hij onze voorouders had beloofd. De Heer, onze God, gaf ons bevel al deze wetten in praktijk te brengen en Hem zo onze eerbied te tonen. Dan zou het ons steeds goed gaan en zou Hij ons in leven houden, zoals nu ook het geval is. Wij zullen door de Heer, onze God, worden aanvaard als wij al deze geboden stipt in praktijk brengen, zoals Hij ons heeft bevolen.'

Psalmen 66:16 •

Wie ontzag heeft voor God: kom naar mij luisteren.

Ik zal u vertellen wat Hij voor mij heeft gedaan.

Johannes 21:24,25 •

Deze leerling is het die van dat alles getuigt en het heeft opgeschreven. En wij weten dat zijn getuigenis betrouwbaar is.

Jezus heeft nog veel meer gedaan, maar als dat allemaal stuk voor stuk werd opgeschreven, zou er op de wereld, denk ik, niet genoeg plaats zijn voor de boeken die dan geschreven zouden moeten worden.

(Kijk voor aanvullend materiaal ook in de studiegids)

B. Waar gaat "Jouw levensverhaal" over?

Wat antwoord jij als mensen je vragen naar je geloof en waarom je een christen bent? In deze les bekijken we een aantal elementen van jouw levensverhaal en wat het effect kan zijn wanneer wij anderen over het evangelie vertellen. In deze les komen tevens verhalen aan bod van beroemde mensen uit de Bijbel die zich hebben bekeerd, waarbij ook de verbinding wordt gelegd met ons eigen leven. Deze verhalen kunnen tieners vormen en beïnvloeden.

Een paar voorbeelden van vragen waarover nagedacht kan worden: Welke persoonlijke ervaringen en gebeurtenissen hebben mij gevormd tot de persoon die ik ben? Wanneer heb ik werkelijk met God gesproken over mijn toekomst (in de hemel of niet?) of over zijn verlossing voor mij? Wat betekent verlossing eigenlijk voor mij? En maakt het verschil? Voel of doe ik anders sinds ik weet dat ik verlost ben?

C. Wat is het doel van deze les?

Na afloop van deze les zijn de tieners in staat om:

1. de kracht van een aantal verhalen (weer) te ervaren;
2. onder woorden te brengen hoe levensverhalen worden gemaakt en verteld;
3. zelf een voorbeeld te geven van een persoonlijk getuigenis op basis van een aantal Bijbelverhalen.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek Start •

Activiteit A: papier, pennen en/of potloden.

Activiteit B: drie stoelen.

Voor de rubriek Dwarsverbanden •

Bijbels, kopieën van werkbladen, pennen en/of potloden, kopieën van de bijlage (zie bladz. 21), een schrijfbord of flipover.

Voor de rubriek Toepassen •

Papier, pennen en/of potloden.

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

1. te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (zie werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
2. hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;

3. de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven. Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte "Waar gaat 'Jouw levensverhaal' over?" uit de handleiding.

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. *Alternatieve onderdelen*

- >> Zangdienst
- >> Zending
- >> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start, Dwarsverbanden, Toepassen en Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de rubriek *Start* vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *Dwarsverbanden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *Toepassen* bevat een activiteit en een serie vragen. Beide zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief samenwerken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. *Startactiviteit*

Stap 1 • Deze oefening biedt tieners de mogelijkheid hun vermogen een verhaal te vertellen te ontwikkelen d.m.v. improvisatie. De tieners moeten een verhaal verzinnen rond een bepaald thema — liefde, vergeving, verandering, eerlijkheid, boosheid, enz. Het enige dat zij hierbij nodig hebben is een vel papier en een pen.

Stap 2 • Vertel: **Vandaag gaan wij het hebben over de kracht van verhalen. Voordat wij ons in de verhalen zelf gaan verdiepen, gaan wij eerst proberen zelf een verhaal te vertellen. Dit doen wij al improviserend. Ik geef jullie een thema. Het is aan jullie als groep om het verhaal te vertellen. Het thema van vandaag is "vergeving."** (Hierbij bent u vrij elk thema te kiezen dat bij de groep past.)

De opdracht luidt: Schrijf een verhaal met als thema "vergeving." Ik zal jullie nog een paar ingrediënten voor jullie verhaal geven. Wat vind je in een keuken? (Laat de groep een paar voorstellen doen, bijvoorbeeld een magnetron.) Het volgende dat we nodig hebben is een plek waar het verhaal zich afspeelt. Dit moet een plek zijn waar veel mensen komen. (Denk bijvoorbeeld aan een sportwedstrijd of een groot winkelcentrum.) En tot slot hebben wij nog een vervoermiddel nodig (bijv. een auto, een fiets, een vliegtuig, een trein, enz.). Goed, wij zijn klaar!

Stap 3 • Vertel: **De opdracht is dat jullie een verhaal schrijven over het thema "vergeving". In dat verhaal moeten de volgende elementen voorkomen: een magnetron, een winkelcentrum en een fiets (al naar gelang de onderwerpen die zijn gekozen). Jullie hebben 5 minuten om een verhaal te bedenken. Veel succes!**

Laat de tieners hun verhalen aan de groep vertellen. **Vertel: Deze oefening bewijst dat iedereen een verhaal kan vertellen. Jullie hebben niet alleen een verhaal verteld, jullie**

hebben ook nog eens gebruik gemaakt van hele gewone dingen. In zekere zin is een goed verhaal een breuk met de alledaagse gewoontes, een plotselinge hobbel in de sleur van alledag. Maar verhalen hebben ons zeker wat te vertellen!

Napraten • Vraag: Waarom denk je dat jongeren diensten waarin veel verhalen verteld worden zo aantrekkelijk vinden? Kan jij je een dergelijke kerkdienst herinneren? Waarom blijf je je dergelijke verhalen herinneren (terwijl je honderden andere zaken gemakkelijk vergeet)?

B. Alternatieve startactiviteit

Stap 1 • Een andere oefening met improviseren is "de Deskundige." Het doel is om drie personen (die vooraan op stoelen zitten) dezelfde antwoorden te laten geven alsof zij één persoon zijn — de Deskundige. Ieder persoon mag echter maar één woord zeggen. Zij moeten niet alleen de vraag beantwoorden; zij moeten dat doen in de vorm van een verhaal. De gesprekleider stelt de vragen. Deze dient vooraf de drie personen voor deze opdracht aan te wijzen, zodat zij zich kunnen voorbereiden en samen kunnen oefenen alvorens het voor de groep te doen.

Stap 2 • Stel drie stoelen op voor de groep, alsof het een talkshow is. Wees er zeker van dat de Deskundige zijn opdracht goed heeft begrepen — de vragen te beantwoorden alsof zij één persoon zijn en de antwoorden te geven in de vorm van een volledig, samenhangend verhaal.

Stap 3 • Zet de drie stoelen dichtbij elkaar om zo het idee te benadrukken dat het daadwerkelijk één persoon is die spreekt. Introduceer de activiteit als volgt:
"Dames en heren, welkom bij de Deskundige! Een programma waarin wij een deskundige interviewen over waardevolle tips en informatie waarmee wij ons leven kunnen verbeteren. Onze deskundige van vandaag is een vooraanstaand specialist op het gebied van kleuters. Hij heeft een speciale methode ontwikkeld om driejarigen te laten stoppen met het duimen. (Hiervoor kunt u uiteraard ook een ander onderwerp verzinnen.)

Vertel: Goed, laten wij beginnen. Wij hebben vandaag een aantal vragen voor u: Kunt u ons iets vertellen over uw hobby's? Wat vindt u het leukste aan die hobby? Wat deed u voordat u een specialist werd op het gebied van duimzuigende kleuters? Kunt u ons een mooi voorbeeld uit uw praktijk geven?
(Uiteraard kunt u ook uw eigen vragen bedenken. Het doel is immers om de tieners samen een verhaal te laten vertellen.)

Napraten • Vraag: Wat zijn volgens jullie de belangrijkste kenmerken van een goed verhaal? (relevant, spannend, realistisch, geloofwaardig.) Waar dachten jullie aan toen de Deskundige aan het vertellen was? (Ik was benieuwd wat hij zou zeggen.) Op welke manier kan een verhaal ons binden? En op welke manier zou het ons kunnen verdelen?

C. Startillustratie

Vertel in uw eigen woorden het volgende verhaal

Dit verhaal gaat over Jacob Koshy, een jonge man die opgroeide in Singapore. Zijn voornaamste doel was om erg succesvol te worden — hoe meer geld en hoe meer bezittingen, des te beter. Zijn wens om steeds rijker te worden, leidde er uiteindelijk toe dat hij zijn toevlucht zocht in de misdaad; hij ging gokken en begon drugs te verkopen. Uiteindelijk werd hij de leider van een internationale smokkelbende. Maar aan zijn succesvolle loopbaan als crimineel kwam plotseling een einde toen hij werd opgepakt en in de gevangenis terecht kwam. Jacob was echter een verstokte roker en alhoewel sigaretten in de gevangenis ver-

boden waren, vond hij toch een manier om tabak de gevangenis in te smokkelen. Hij gebruikte zelfs de bladzijden uit de Bijbel om sigaretten van te maken.

Op een avond viel hij in slaap, de sigaret nog brandend in zijn mond. Toen hij wakker schrok was alle tabak al verbrand, maar er was nog net een snipper papier over. De tekst was nog maar amper leesbaar, maar toen hij goed keek, las hij: "Saulus, Saulus, waarom vervolgt je mij?" Deze woorden maakten Jacob nieuwsgierig naar de rest van het verhaal en hij vroeg de cipier van de gevangenis om een andere Bijbel. Daar vond hij na enig zoeken het complete verhaal van Saulus' ontmoeting met God. "Wanneer God in staat is om een mens als Saulus te bekeren, misschien zou Hij mij ook kunnen verlossen", dacht Jacob. In zijn cel bad hij tot God en hij begon zijn verhaal aan zijn medegevangenen te vertellen.

Nadat hij zijn straf had uitgezeten en uit de gevangenis werd vrijgelaten, trouwde Jacob uiteindelijk met een christelijke vrouw. Hij is nooit gestopt zijn verhaal aan anderen te vertellen; dat wonderbaarlijke verhaal hoe hij God had gevonden terwijl hij een sigaret van Bijbelvloeipapier rookte.

Napraten • Vraag: Wat is jouw eerste reactie als je een dergelijk verhaal hoort? Kunnen verhalen van anderen ons helpen in onze relatie met God? Leg eens uit waarom wel, of waarom niet?

4. DWARSVERBANDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Vertel in uw eigen woorden:

Het verhaal van Gods koninkrijk is eigenlijk een verzameling van verhalen van mensen die als Gods vertegenwoordigers hebben geleefd. Die verhalen kunnen heel gewoon zijn, maar ook erg bijzonder. Al die verhalen hebben een speciale plek bij God. Het is echter niet altijd mogelijk om het volledige verhaal te vertellen. Zelfs Johannes zegt: "Deze leerling is het die van dat alles getuigt en het heeft opgeschreven. En wij weten dat zijn getuigenis betrouwbaar is. Jezus heeft nog veel meer gedaan, maar als dat allemaal stuk voor stuk werd opgeschreven, zou er op de wereld, denk ik, niet genoeg plaats zijn voor de boeken die dan geschreven zouden moeten worden."

Maar datgene dat wèl verteld wordt, wordt verteld met het doel mensen dichter bij God te brengen. Dat is het doel en de kracht van het persoonlijke getuigenis — het verhaal wat God voor jou betekent. En daar kan geen dienst, hoe slim, hoe briljant gesproken of hoe mooi vormgegeven tegenop.

Als je kijkt naar de verhalen die mensen hebben veranderd, dan zie je dat deze vaak bestaan uit drie gedeeltes:

1. mijn leven voordat ik God leerde kennen;
2. een ontmoeting met God waardoor ik mij realiseerde dat ik Hem nodig had;
3. de veranderingen in mijn leven vanaf het moment dat ik God heb aanvaard als mijn Redder.

Er zijn mensen die één specifiek moment hebben meegemaakt waarin zij God hebben ontmoet en zich bekeerd hebben. Anderen herinneren zich een aantal momenten waarin zij Gods aanwezigheid hebben ervaren. Dat hoeven geen spectaculaire gebeurtenissen te zijn zoals een storm of volle zee of een wonderbaarlijke redding van de dood. Een ontmoeting met God kan ook heel klein zijn, als een klein onderdeelje in een verhaal. Het belangrijkste van deze verhalen is, dat ze laten zien dat na een ontmoeting met God, jouw leven nooit meer hetzelfde kan zijn.

B. Verbanden leggen met de illustratie

Vraag iemand het verhaal van het sabbatgedeelte voor te lezen of het in eigen woorden te vertellen.

Vraag: Op welke manier verandert het verhaal over het leven van Newton jouw mening over het liedje over Gods eeuwige genade? Sommige delen zijn heel gewoon, andere juist weer erg bijzonder. De kracht van het verhaal zit niet zozeer in het wonder van de storm. Het wonderlijke zit eerder in het feit dat zijn leven nadlen compleet is veranderd. Hoe verklaar jij de manier waarop God het leven van Newton heeft veranderd? Ken jij misschien iemand die ook zo iets heeft meegemaakt? In hoeverre denk jij dat God ons wakker schudt met grote gebeurtenissen?

C. Verbanden leggen met het dagelijks leven

Schets het volgende scenario:

Op een dag worden er in een kerk twee verhalen verteld. Eén van de verhalen wordt verteld door iemand die veel dingen heeft meegemaakt. Vergeleken met zijn verhalen, lijken zelf de meest doorgewinterde criminelen een stel beginnelingen. Het verhaal zit voor verrassende wendingen. Het is spannend en beangstigend tegelijk.

Een ander verhaal wordt verteld door iemand die van jongs af aan naar de kerk is gegaan. Deze persoon heeft weinig echt bijzondere gebeurtenissen meegemaakt. Zijn verhaal gaat veel meer over de kamp-weekenden van vroeger en over de personen die hem Gods liefde hebben laten zien.

Het spannende verhaal en het "gewone" verhaal; beide vertellen het verhaal van een persoon die God in zijn leven heeft toegelaten. Beide verhalen geven de toehoorders het gevoel dat zij de rest van hun leven met God willen leven.

Vraag: Wat zijn de voordelen van deze twee soorten verhalen? Zijn er ook nadelen? Op welke manier vertellen deze verhalen iets over Gods koninkrijk?

Vertel in uw eigen woorden:

Herinner je je Paulus nog? Zijn bekering was op z'n minst spectaculair te noemen. Toch wijst Paulus op het verhaal van Timoteüs. In zijn brief aan hem schrijft hij: "Blijf jij bij wat je geleerd hebt en met overtuiging hebt aangenomen. Je weet wie je leraren waren. Van jongs af ben je vertrouwd met de heilige geschriften, waaruit je wijsheid kunt putten die leidt tot redding door het geloof in Christus Jezus. (2 Timoteüs 3:14,15). Paulus bewondert Timoteüs om zijn manier van geloven. Hij vertrouwt Timoteüs, een jonge man nog die in de kerk is opgegroeid, de leiding van de gemeente toe. Paulus heeft alle vertrouwen in zijn capaciteiten als leider. Om zo iets te horen uit de mond van iemand die een van de meest spectaculaire bekerings heeft meegemaakt, is niet alleen een groot compliment voor Timoteüs. Het laat tevens zien dat alle verhalen belangrijk zijn in het grote verhaal van Gods koninkrijk.

Laat de tieners in groepjes van vier of vijf personen de opdrachten van de bijlage maken (zie bladz. 21). Deze opdrachten bestaat uit vijf bijbelverhalen over mensen die elk een eigen ontmoeting met God hebben meegemaakt. In het groepje kan iedere tiener een verhaal voor z'n rekening nemen.

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

Verdeel de tieners in groepjes van twee tot vier personen. Laat hen aan elkaar een gebeurtenis uit hun leven vertellen waarin zij hebben ervaren dat:

- God hun gebed verhoorde;
- God hun hielp in een moeilijke situatie;
- God voor hen zorgde;

- God hen op een bijzondere manier beschermd;
- God tot hen sprak.

Probeer hen ook verbindingen te laten leggen tussen hun verhaal en verhalen uit de Bijbel, bijvoorbeeld door hen te vragen "Welk verhaal uit de Bijbel lijkt op jouw verhaal dat je ons net hebt verteld?" (Bijv. God die voor je zorgt in tijden van nood = Jezus zorgt voor eten voor 5000 mensen of Elia bij de beek.)

Gebruik het gedeelte van vrijdag "En nu de praktijk.." van het werkblad. Vraag de tieners de opdrachten te maken waarin hun wordt gevraagd vijf belangrijke gebeurtenissen in hun leven op te schrijven die hen gevormd hebben tot de persoon die zij nu zijn. Uiteraard kunnen verhalen met elkaar uitgewisseld worden, mochten tieners daar behoefte aan hebben. Wees echter voorzichtig; er kunnen tieners zijn die pijnlijke ervaringen hebben opgedaan en die hier liever niet over willen praten. Het kan dus beter zijn om het aan de tieners zelf over te laten of zij hun verhalen willen delen of niet.

Lees tot slot met elkaar Johannes 20:20,31 en Johannes 21:24,25.

Napraten • Vraag: Probeer je eens voor te stellen welke verhalen Johannes heeft weggelaten. Waarom denk jij dat hij ervoor heeft gekozen juist deze verhalen te vertellen? Waarom is het goed ons eigen levensverhaal te verbinden met de verhalen uit de Bijbel? Ieder levensverhaal bestaat uit een aantal kleinere verhalen. Waarom heb jij juist voor deze verhalen gekozen om te vertellen?

B. Toepassingsvragen

1. Op welke momenten in jouw leven heb jij God het duidelijkst ervaren?
2. Ken jij iemand die een spectaculaire bekering heeft meegemaakt?
3. Ken jij iemand die Gods stem heeft gehoord als een klein, zacht stemmetje?
4. Op welke manier kan het vertellen van jouw levensverhaal jouw geloof versterken?
5. Aan wie zou jij jouw levensverhaal vertellen als jij iemand zou mogen uitkiezen? Waarom juist aan deze persoon? Op welke manier zou jouw verhaal hem/haar kunnen helpen?
6. Is er iemand wiens levensverhaal jou geholpen heeft? Stel dat je hem of haar in een briefje zou bedanken; wat zou je hem /haar dan schrijven?

6. AFSLUITEN

Samenvatting

Vat de volgende tekst in uw eigen woorden samen.

Een van de belangrijkste dingen die je in jouw reis met God kan ervaren, zijn de momenten waarin je even stilstaat bij alles wat jullie samen hebben meegemaakt. Misschien kent ook jouw levensverhaal spectaculaire momenten. Misschien zijn er alleen momenten van rust die voor jou van groot belang zijn.

Maar hoe jouw verhaal ook mag zijn, het gaat erom dat jouw verhaal tien keer zo belangrijk wordt als je het deelt met anderen.

Voordat je dat gaat doen, denk dan even na over jouw reis met God. Bid dat God je helpt de moed te vinden om jouw verhaal aan anderen te vertellen. Misschien is jouw verhaal net het verhaal dat hij of zij nodig heeft!

Bijlage bij activiteit 4C

Aanwijzingen: Verdeel de groep in kleine groepjes van vier of vijf personen. Geef ieder lid van de groep een verhaal met de opdracht dit verhaal te lezen en de onderstaande vragen te beantwoorden. Bespreek de uitkomsten in de groep.

1. De bekering van Saulus, Handelingen 26.
2. De man die bezeten was door een boze geest, Marcus 5.
3. De blinde man die door Jezus wordt genezen, Johannes 9.
4. De Samaritaanse vrouw bij de bron, Johannes 4.
5. De melaaste man die niet wilde zwijgen, Marcus 1:40-45.

Beantwoord, na het lezen van het verhaal van jouw keuze, de volgende vragen.

1. Hoe zag het leven van de hoofdpersoon uit jouw verhaal eruit voordat hij/zij Jezus ontmoette?
2. Kan je in het verhaal het exacte moment aanwijzen waarop hij/zij God ontmoette?
3. Beschrijf op welke manier hun leven veranderde na deze ontmoeting.

Vergelijk jouw antwoorden met de antwoorden van de anderen uit jouw groepje. Zijn er overeenkomsten? Zijn er ook verschillen? Welke hoofdpersoon spreekt jou het meeste aan? Kan je ook uitleggen waarom?

3 TIENERS MET EEN OPDRACHT

DETAILS, DETAILS, DETAILS

1. VOORBEREIDING

A. De Bijbel

1 Timoteüs 4:11,12 •

Leg dit de mensen op en breng het hun bij. Niemand mag op je neerkijken omdat je zo jong bent. Wees een voorbeeld voor de gelovigen door je woorden en je gedrag, door je liefde, je geloof en je zuiverheid.

Filippenzen 3:7-9 •

Maar wat winst voor mij betekende, ben ik als verlies gaan zien omwille van Christus. Ja, sterker nog: alles beschouw ik als verlies, omdat het kennen van Christus Jezus, mijn Heer, alles te boven gaat. Om Hem heb ik alles prijsgegeven; voor mij is alles vuilnis, omdat het mij erom gaat Christus te winnen en met Hem één te zijn. Ik ben gerechtvaardigd, niet door de wet na te leven maar door te geloven in Christus, ik ben gerechtvaardigd door God op grond van het geloof.

Romeinen 4:19-21 •

Abraham was al honderd jaar oud, maar geen ogenblik verzwakte zijn geloof in God als hij dacht aan zijn uitgeleefde lichaam en aan Sara's onvruchtbaarheid. Hij twijfelde niet aan Gods belofte; zijn geloof liet hem nooit in de steek, hij werd er alleen maar in gesterkt. Zo bracht hij eer aan God; hij was er diep van overtuigd dat God ook kon doen wat Hij beloofd had.

Romeinen 8:37-39 •

Maar dat alles komen we zegevierend te boven, dankzij Hem die ons liefheeft. Ik ben er zeker van dat niets ons van God kan scheiden: dood of leven, engelen of bovenaardse krachten, heden of toekomst, machten boven of beneden ons, niets in de hele schepping kan ons scheiden van God, die ons liefheeft in Christus Jezus onze Heer.

Genesis 18:18,19 •

Hij zal immers de stamvader worden van een groot en machtig volk. Alle volken op aarde zullen elkaar toewensen gezegend te zijn als hij. Ik heb hém immers uitgekozen en daarmee al zijn nakomelingen. Hij moet hun leren zich te houden aan mijn richtlijnen: rechtvaardig zijn en opkomen voor het recht. Dan kan ik mijn belofte aan hem nakomen.'

Jozua 24:14,15 •

'Heb daarom ontzag voor de Heer,' vervolgde Jozua. 'Vereer Hem oprecht en trouw. Doe de goden weg die je voorouders aan de overzijde van de Eufraat en in Egypte vereerden. Vereer alleen de Heer. Wil je dat niet, kies dan nu wie je wilt vereren, de goden van je voorouders aan de overzijde van de Eufraat of de goden van dit land, de goden van de Amorieten. Maar ik en mijn familie, wij vereren de Heer!'

1 Koningen 2:1-4 •

Toen Davids levenseinde naderde, gaf hij zijn zoon Salomo de volgende aanwijzingen: 'Ook ik moet nu heengaan, net als iedereen. Wees vastberaden, laat zien wat je kunt. Houd je aan de opdracht van de Heer, je God, door de wegen te volgen die Hij je wijst en door je te

houden aan zijn wetten, geboden, uitspraken en vermaningen, zoals die zijn neergelegd in de wet van Mozes. Dan zul je succes hebben in alles wat je onderneemt. Dan zal de Heer ook de belofte houden die Hij mij heeft gedaan met de woorden: Als je zonen het rechte pad houden door Mij trouw en met hart en ziel te dienen, dan zal op de troon van Israël altijd een van je nakomelingen zitten.

1 Korintiërs 16:15,16 •

En dan, broeders en zusters: u weet dat Stefanus en zijn familie de eerste gelovigen van Achaje waren en dat zij zich in dienst hebben gesteld van de christenen. Ik verzoek u daarom ook hun leiding te aanvaarden en van iedereen die met hen samenwerkt en zich voor het werk inzet.

Efeziërs 4:11-15 •

Dit zijn zijn gaven: sommigen zijn apostel, anderen profeet, weer anderen evangelist, of herder en leraar. Zo worden degenen die God toebehoren toegerust om Hem te dienen en het lichaam van Christus op te bouwen. Zo komen we allen tot eenheid in het geloof en in de kennis van de Zoon van God, tot eenheid in de volmaakte Mens, tot de volmaakte rijpheid van Christus. Dan zullen we niet langer onmondige kinderen zijn die als golven op en neer deinen en heen en weer bewogen worden door elke wind, dat wil zeggen: door elke leer waarmee sluwe mensen met hun valse wijsheden ons op dwaalwegen brengen. Door ons aan de waarheid te houden zullen we in liefde volledig toegroeien naar Hem die het hoofd is: Christus.

Jakobus 1:2-6 •

Mijn broeders en zusters, beschouw het als een groot geluk, wanneer allerlei beproevingen u overkomen. Want u weet: als uw geloof de beproeving doorstaat, dan is standvastigheid het gevolg. En standvastigheid op haar beurt moet leiden tot volmaaktheid. Het gaat erom dat u volmaakte en gave mensen wordt die in niets tekortschieten. Als iemand van u wijsheid tekort komt, moet hij God erom bidden, en dan zal hij wijsheid ontvangen, want God geeft aan iedereen zonder voorbehoud en verwijt. Maar als u bidt, moet u vertrouwen en niet twijfelen. Iemand die twijfelt, lijkt op de golven van de zee, die door de wind heen en weer worden bewogen.

(Kijk voor aanvullend materiaal ook in de studiegids)

B. Waar gaat "Tieners met een opdracht" over?

Het leven van een tiener gaat niet altijd over rozen. Het is voor velen een lastige periode waarin hun leven vaak volledig op z'n kop staat. Tegelijkertijd moeten zij in deze roerige periode een antwoord zien te vinden op de vraag wat zij met hun leven willen. Geen wonder dat sommigen het spoor bijster raken! Veel tieners zijn in deze periode bezig om waarden en normen te onderzoeken, doelen te stellen en houdingen uit te proberen voor hun latere leven.

Deze les heeft tot doel tieners te ondersteunen bij hun zoektocht naar hun eigen levensopvatting. Deze opvatting is vaak een afspiegeling van hun diepste overtuigingen en van hetgeen zij werkelijk in hun leven willen bereiken.

De christelijke kerk heeft haar jeugd altijd hoog in het vaandel gehad en hoge verwachtingen van haar gekoesterd. Temidden van een bombardement aan afleidingen en een vijand die hen probeert te verleiden, kunnen tieners hun koers blijven vasthouden als zij hun uiteindelijke doel duidelijk voor ogen blijven houden. Daarbij kunnen anderen van nut zijn, onder andere door hen van tijd tot tijd tot nadenken te dwingen door kritische vragen te stellen. Zo kunnen tieners het optimale uit hun leven halen.

C. Wat is het doel van deze les?

Na afloop van deze les zijn de tieners in staat om:

1. de waarde te erkennen volgens een aantal principes te leven;
2. hun eigen *mission statement* te verwoorden die weergeeft waar zij op dit moment voor staan;
3. anderen aan te moedigen om ook hun leven in te richten volgens principes die tot het eeuwig leven kunnen leiden.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek *Start* •

Activiteit A: kleine kaartjes of strookje papier, schrijfgerei.

Activiteit B: twee flessen gevuld met water, twee kleinere kopjes of bekertjes, twee emmers gevuld met zand.

Voor de rubriek *Dwarsverbanden* •

Bijbels, kopieën van de werkbladen, kopieën van de bijlage op bladz. 38, 39.

Voor de rubriek *Toepassen* •

Papier, pennen en/of potloden.

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

1. te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (zie werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
2. hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;
3. de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven. Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte "Waar gaat 'Tieners met een opdracht' over?" uit de handleiding.

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. Alternatieve onderdelen

- >> Zangdienst
- >> Zending
- >> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start*, *Dwarsverbanden*, *Toepassen* en *Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de

rubriek *Start* vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *Dwarsverbanden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *Toepassen* bevat een activiteit en een serie vragen. Beide zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief samenwerken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. Startactiviteit

Stap 1 •

Bij deze activiteit moeten de tieners een opdracht vervullen. Om deze opdracht te vervullen zullen ze items moeten ruilen met elkaar. Er zijn vier groepen en vier opdrachten.

- coach een voetbalteam van 10-jarigen;
- verkoop frisdranken op de hoek van de straat;
- meedoen aan een race dwars door Alaska met hondenslee;
- het schilderen van een huis van een oude dame.

De tieners moeten d.m.v. ruilen aan onderdelen zien te komen die zij nodig hebben bij het vervullen van de opdracht. Ze moeten net zo lang doorgaan totdat iedere groep voldoende items heeft om de opdracht te kunnen voltooien.

NB. Dit is géén wedstrijd en ook geen monopolie! Het doel is dat iedere groep in staat is zijn opdracht goed uit te voeren.

Stap 2 • Schrijf de volgende voorwerpen op een kaartje:

- pionnen	- GPS
- kistje met citroenen	- hondenvoer
- flipover en pennen	- mobiele telefoon
- fluitje	- EHBO-verbanddoos
- plastic doelpalen	- verfkwasten
- stoel	- 10 blikken grondverf
- suiker	- 10-20 husky's (sledehonden)
- voetballen	- plakband
- ijs	- oude kleding en afdekzeil
- geldkistje	- hogedruk spuit
- hondenslee en leidsels	- schroevendraaier
- luchtpomp en een naald	- houten stok (30 cm.)
- 45 liter water	- flesjes met water en sinasappels
- genoeg eten voor 1 maand	- spullen om lekke banden te plakken
- papieren bekertjes	- opklaptafeltje en stoel
- grasveld	- waterfilters

Schrijf de vier opdrachten op aparte kaartjes en geef iedere groep een opdracht (of laat hen zelf kiezen). Leg het doel van het spel uit en laat iedere groep vervolgens acht kaarten van de stapel pakken.

Stap 3 • Nadat alle kaarten zijn verdeeld, dienen de groepen de kaarten met elkaar te ruilen om aan hun benodigde materiaal te komen om hun opdracht te vervullen. Hieronder volgt een aantal tips:

- Bij het coachen van het voetbalteam: Denk niet alleen aan het voetballen. Jullie zijn ook verantwoordelijk voor de veiligheid van het team. Zorg dat er geen ongelukken gebeuren.
- Bij de verkoop van frisdranken: Het is jullie taak alles te verzamelen dat je nodig hebt om frisdrank te verkopen.

- Bij de race dwars door Alaska: Uiteraard zou je veel mee kunnen nemen. Maar dat moeten de honden dus ook allemaal meesjouwen! Probeer je tot het hoogstnoodzakelijke te beperken.
- Voor het opknappen van het huis van een oude dame: Dit is geen onmogelijke opdracht. Probeer het huis zo op te knappen dat het een verbetering is.

Napraten • Vraag: Welke voorwerpen lagen erg voor de hand om te ruilen? Welke voorwerpen pasten bij meerdere opdrachten? Waren alle ruilingen even voordelig voor beide partijen?

Welke keuzes moeten wij maken als wij ons eigen levensdoel willen bereiken? Zijn er misschien liedjes die over dit onderwerp gaan, namelijk andere dingen laten gaan om iets te bereiken wat je echt wilt?

B. Alternatieve startactiviteit

Stap 1 • Deze activiteit laat zien dat wij ons bewust moeten zijn van de doelen die wij in ons leven stellen. Bij deze activiteit zijn er twee subdoelen:

1. vul een klein bekertje met water zonder te morsen;
2. het natmaken van een eenvoudig zandkasteel (in de meeste gevallen volstaat het om een emmer met zand te vullen en deze om te draaien) zonder het kasteel te beschadigen of in te laten storten.

Voor beide opdrachten moet gebruik gemaakt worden van waterspuit (bij voorkeur een waar verschillende sproeistanden op zitten).

Stap 2 • Verdeel de groep in twee kleinere groepen en vraag uit beide groepen één vrijwilliger. De rest van de groep kan hun kandidaat aanmoedigen. De twee waterspuiten moeten er hetzelfde uitzien; echter één spuit staat op de sproeistand en de andere op de straalstand. Laat de kandidaten zelf hun waterspuit uitkiezen (zonder deze uiteraard van te voren te gebruiken of uit te proberen). Vertel hun, nadat zij hun keuze hebben gemaakt, dat zij de sproeier niet mogen veranderen gedurende de opdracht. Zij mogen echter wel de voorwerpen (i.e. het glas en de emmer met zand) van hun plek veranderen. Op deze manier wordt benadrukt dat wij soms ons leven moeten aanpassen om bepaalde doelen te bereiken. Zorg ervoor dat de kandidaten op een zekere afstand van het zandkasteel c.q. het glas staan.

Stap 3 • Begin met het glas te vullen. De kandidaat die de sproeier op de straalstand heeft staan, zal zijn opdracht sneller en makkelijker kunnen vervullen, dan wanneer de sproeier op de regenstand staat. De strekking van de oefening is dat een gerichte waterstraal veel effectiever is om een glas te vullen.

Echter, bij het zandkasteel zijn de rollen precies omgedraaid. Hier zal het kasteel juist intact blijven wanneer de waterspuit op de sproei-stand staat. Een waterstraal zou het kasteel in korte tijd helemaal wegspuiten.

Napraten • Vraag: Welke aanpassingen moest je doen om het glas te vullen? En bij het zandkasteel?

Zijn er dan ook verschillende mogelijkheden om andere mensen te bereiken? (Sommigen moet je misschien voorzichtig benaderen, bij anderen kan je weer directer zijn.)

Vertel in uw eigen woorden: Een ander voorbeeld om het verschil tussen 'gericht en ongegericht' duidelijk te maken is het verschil tussen een jachtgeweer en een pistool. Een jachtgeweer schiet met kogels die bestaan uit honderden kleinere kogeltjes die zich over een grotere oppervlakte verdelen en zo relatief weinig effect hebben. Een pistool daarentegen, kan een doel met één schot in de roos raken, zelfs wanneer dat doel zich op grote afstand bevindt.

C. Startillustratie

Vertel in uw eigen woorden het volgende verhaal

Dit is het verhaal van een klein stadje dat geterroriseerd werd door een sluipschutter. Deze sluipschutter schoot op alles wat los en vast zat — hij oefende op auto's, bomen, gebouwen, bankjes in het park, enz. enz. Elke nacht klonken er schoten en 's ochtends vonden de inwoners van het stadje overal rood geverfde schietschijven. In elke schietschijf zat slechts één schot, midden in de roos.

De inwoners werden bang en uiteindelijk werd de FBI erbij geroepen om de zaak op te lossen. Maar ook de FBI stond voor een raadsel. Hoe was het mogelijk dat iemand zo goed kon schieten? Na verschillende aanwijzingen te hebben onderzocht, kon de FBI uiteindelijk de sluipschutter op heterdaad betrappen en toen bleek pas echt waar het ware talent van de schutter lag.

Het bleek namelijk dat hij een veel betere schilder was; Hij schoot eerst en tekende er daarna pas een schietschijf omheen! Zo leek het alsof hij altijd in de roos schoot.

Veel mensen leven hun leven zoals deze sluipschutter. Zij nemen hun leven zoals het komt, zonder er zelf een richting of een doel aan te geven. Zij passen voortdurend hun doelen aan al naar gelang het hen uitkomt. Het lijkt misschien makkelijk om zo te leven. Maar het is ook een lege manier van leven. Deze mensen gaan vaak van het één naar het ander, zonder ooit iets af te maken of een doel te bereiken.

Wees dus duidelijk over jouw levensdoel en laat dit doel al jouw beslissingen bepalen. Op deze manier hebben veel beroemde mensen hun uiteindelijke doel bereikt.

Napraten • Vraag: Waarom is het volgens jou belangrijk om een doel in je leven te hebben? Wat is jouw doel? Heb jij bepaalde dingen die je graag wil bereiken? Weet je al hoe je dat gaat doen?

Wat was Christus' doel toen Hij hier op aarde kwam? Hoe bleef Hij gericht op zijn doel?

4. DWARSVERBANDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Iedere inwoner van Gods koninkrijk zal op de één of andere manier ontdekken dat hij/zij ook zijn doel moet bepalen ten aanzien van God. Wanneer wij in Gods koninkrijk willen wonen, zullen wij ook duidelijk moeten zijn over onze doelen en onze verwachtingen. God heeft ons de mogelijkheid gegeven om zelf voor Hem te kiezen. Zoals we al gezien hebben bij de opdrachten is het niet altijd even zinvol om maar zoveel mogelijk te doen. Integendeel! De Bijbel maakt regelmatig toespelingen op het feit dat je als christen bepaalde dingen moet achterlaten om het doel te bereiken dat Christus voor ons in petto heeft.

Lees met elkaar de volgende teksten en beantwoord daarbij de volgende vragen:

Wat lieten zij achter? Wat wilden zij behouden?

Handelingen 6:1-7; Marcus 8:34-36; Matteüs 13:44-46.

Vraag: Ken je nog andere verhalen uit de Bijbel die over dit onderwerp gaan?

B. Verbanden leggen met de illustratie

Vraag iemand het verhaal van het sabbatgedeelte voor te lezen of het in eigen woorden te vertellen.

Laat de tieners met elkaar (in kleine groepjes of per twee) het verhaal van vandaag bespreken en een antwoord vinden op de vraag waarom het belangrijk is om je bewust te zijn van wat je wil bereiken in het leven. Geef hun een paar minuten de tijd om daarna weer terug te keren naar de groepsdiscussie.

Vraag: Waarom is het belangrijk om op de details te letten als je een bepaald doel wil bereiken?

C. Verbanden leggen met het dagelijks leven

Schets het volgende scenario:

Benjamin kwam net terug van een camp-meeting. Hij was dol enthousiast en wilde niets liever dan een zendeling worden, ook al was hij nog maar 16 jaar en zat hij nog op school. Hij besprak zijn plannen met zijn predikant. Benjamin was zo overtuigd van zijn roeping, dat hij in staat was om direct van school te gaan en het eerste vliegtuig te nemen richting de zendingsgebieden.

Zijn predikant wilde Benjamins enthousiasme uiteraard niet de grond in boren, maar wat moest hij zeggen? Hoe zou hij Benjamins enthousiasme zo kunnen leiden, dat hij voor zichzelf een opdracht kon vinden die wat realistischer zou zijn?

Iedereen moet voor zichzelf helder voor ogen hebben wie wij zijn en wat wij voor God kunnen doen. Aan iedere tiener wordt duidelijk gemaakt (hetzij expliciet, hetzij impliciet door school, de media, de omgeving, etc.) dat jouw levensopdracht vooral te maken heeft met jouw carrière of de dingen die je later gaat doen.

In werkelijkheid is het zo dat je je juist in deze periode overtuigingen eigen maakt en jouw levensweg uitstippelt. Wacht dus niet te lang met het formuleren van je eigen levensopdracht. Hoe je dat kan doen? Begin maar door te lezen wat God zegt over zijn plannen voor jouw leven!

Vertel: De volgende oefeningen en vragen kunnen jou helpen om een eigen *mission statement* (= levensprincipe of – opdracht) te formuleren. In de bijlage vind je een lijst van ‘jij bent...’ verzen uit de Bijbel. Deze teksten beschrijven hoe God over jou denkt en wat Hij voor jou in petto heeft. Als God jouw *mission statement* zou mogen schrijven, zou Hij misschien wel dezelfde soort woorden gebruiken als in deze bijbelteksten. Lees de teksten en beantwoord de vragen die erbij horen.

Geef de groep de tijd om de vragen te beantwoorden en hun antwoorden met elkaar uit te wisselen. Vraag hun wat zij hebben geleerd of ontdekt.

Lees met de tieners nogmaals de uitspraken uit het gedeelte "Hoe denken zij er eigenlijk over?" voordat zij hun eigen statement proberen op te stellen.

Vraag: Wat moeten wij begrijpen willen wij ook iemand met een duidelijke missie worden? Welke uitspraak spreekt jou het meeste aan?

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

In Handelingen 2:42-47 en 4:31-35 mogen wij een kijkje in de keuken nemen van een groep christenen die volledig voor hun opdracht willen gaan. Wat zou het machtig zijn geweest om een tiener te zijn in die gemeente! Wat zou jou rol in een dergelijke groep geweest kunnen zijn? Hoe zou zo'n gemeente er tegenwoordig uitzien?

Het zijn niet alleen grote bedrijven en organisaties die een *mission statement* hebben. Wij kunnen ook onze eigen opdracht maken die richting kan geven aan ons leven.

Probeer als groep (of in kleine groepjes) iemand te bedenken die zijn/haar leven in het teken heeft gezet van een bepaald doel. Misschien kennen wij niet de precieze formulering van zijn/haar levensopdracht. Maar met hun daden en hun gedrag laten deze mensen duidelijk zien waar zij voor staan en wat hun doel is.

Vertel: Een persoonlijk *mission statement* heeft drie onderdelen:

1. Wie ben ik en wat is belangrijk in mijn leven?
2. Waar ben ik absoluut van overtuigd en waar wil ik mij voor inzetten?
3. Wat ga ik doen om mijn overtuigingen in praktijk te brengen?

Gebruik het de opdrachten uit "En nu de praktijk" van het werkblad om de tieners een begin te laten maken met het opstellen van een eerste opzet van hun eigen levens-mission statement. Geef hun tijd om de vragen te beantwoorden en wijs hen erop dat het hier slechts om een eerste opzet gaat.

U als gespreksleider kunt uw eigen *mission statement* opstellen en die aan de groep voorleggen. Laat tieners elkaar helpen bij het formuleren van hun levensopdracht.

Napraten • Vraag: Hielp het je om de vragen te beantwoorden? Heb je wel eens eerder over dit onderwerp nagedacht? Wat is volgens jou moeilijker: jouw levensopdracht opstellen of de moed verzamelen om het dagelijks in praktijk te brengen? Moet een levensopdracht idealistisch of juist realistisch zijn? Waarom?

B. Toepassingsvragen

1. Zou een *mission statement* ook van toepassing kunnen zijn op mensen in de kerk? Waarom?
2. Je hebt nu de eerste opzet gemaakt voor jouw eigen levensopdracht. Wat zou jij deze week al kunnen doen om jouw opdracht in praktijk te brengen?
3. Als je deze week zou bidden voor iets dat te maken heeft met jouw levensopdracht, waar zou jij dan voor bidden; voor meer wijsheid of voor meer moed en lef?
4. Op welke manier zouden vrienden elkaar kunnen helpen hun levensopdracht in praktijk te brengen?
5. Is er in jouw sabbatschoolklas of bij jouw op school iemand met wie jij jouw levensopdracht zou kunnen delen en die jou zou kunnen helpen om het in praktijk te brengen?
6. Ken jij een volwassene die je zou kunnen vragen je te helpen herinneren aan de opdracht die jij hebt geformuleerd? Vraag hem/haar je hier wekelijks aan te herinneren en voor je te bidden.

6. AFSLUITEN

Samenvatting

Vat de volgende tekst in uw eigen woorden samen.

Er zijn mensen die er het nut niet van inzien om een doel te bepalen en een levensopdracht op te stellen. Maar iedere onderneming, iedere grote organisatie of multinational heeft een *mission statement*. Het belangrijkste deel van jouw reis ligt in de antwoorden die je geeft op de vragen: "Wie ben ik en wat is voor mij belangrijk?" Maar een duidelijke opdracht opstellen is nog maar het halve werk — Je moet het ook in praktijk brengen!

De wereld heeft jongeren nodig die ervoor uit willen komen dat God hun een opdracht heeft gegeven en die niet bang zijn om met deze opdracht aan de slag te gaan. Herinner je je nog wat Paulus (die toen al een oude man was) over Timoteüs zei (die toen nog een broekie was toen hij met Paulus begon te werken)? "Niemand mag op je neerkijken omdat je zo jong bent. Wees een voorbeeld voor de gelovigen door je woorden en je gedrag, door je liefde, je geloof en je zuiverheid." (1 Timoteüs 4:12)

Of je nu jong of oud bent, iedereen heeft het in zich om een bijdrage te leveren aan de bouw van het koninkrijk van God en aan de kerk. Door doelen te stellen en die altijd voor ogen te houden kan elk van ons de kerk helpen om aan andere mensen te laten zien wie Jezus is en wat Hij voor hen kan betekenen.

Matteüs 5:13,14 •

'U bent het zout voor de aarde. Als het zout zijn kracht verliest, is er niets om het weer zout te maken. Het deugt nergens meer voor. Je kunt het alleen nog maar weggooien op straat, waar de mensen eroverheen lopen. U bent het licht voor de wereld. Een stad die op een berg ligt, kan niet verborgen blijven.

Matteüs 10:29-31 •

Zijn twee mussen niet te koop voor een stuiver? Toch valt er niet één op de grond buiten jullie Vader om. En bij jullie zijn zelfs alle haren op je hoofd geteld. Wees dus niet bang. Jullie zijn meer waard dan veel mussen bij elkaar.

Johannes 13:35 •

Als er liefde onder jullie heerst, zal iedereen kunnen zien dat jullie mijn leerlingen zijn.

Johannes 15:14,15 •

En jullie zijn mijn vrienden, als je doet wat Ik je opdraag. Ik noem jullie niet langer knechten, want een knecht weet niet wat zijn heer doet. Nee, Ik noem jullie vrienden, omdat Ik jullie alles heb bekendgemaakt wat Ik van mijn Vader gehoord heb.

1 Korintiërs 3:16,17 •

U weet toch dat u Gods tempel bent en dat Gods Geest in u woont. Als iemand Gods tempel vernietigt, zal God hem vernietigen. Want Gods tempel is heilig, en die tempel bent u.

1 Korintiërs 12:27 •

U bent het lichaam van Christus en ieder van u is een deel van dat lichaam.

2 Korintiërs 3:3 •

Een brief waaruit duidelijk blijkt dat hij van Christus komt en met onze hulp is opgesteld. Hij is niet geschreven met inkt maar met de Geest van de levende God, niet op stenen platen maar in het hart van levende mensen.

Galaten 3:26-28 •

"... want u bent allemaal kinderen van God door het geloof in eenheid met Christus Jezus. De doop heeft u allen met Christus verenigd; u hebt Christus aangetrokken als een kledingstuk. Het doet er niet meer toe of u Jood bent of Griek, slaaf of vrij mens, man of vrouw. Want samen vormt u een eenheid in Christus Jezus.

Galaten 4:7 •

U bent dus niet langer slaven maar kinderen, en als kinderen bent u ook erfgenamen. En dat hebt u aan God te danken.

Efeziërs 2:19-22 •

U bent dus niet langer vreemdelingen die geen rechten hebben, maar medeburgers van het volk van God, leden van zijn familie. U staat gebouwd op de fundering die gelegd is door de apostelen en de profeten; de hoeksteen is Christus Jezus zelf. Aan Hem dankt het hele gebouw zijn hechte constructie en door Hem groeit het uit tot een heilige tempel. In eenheid met Hem wordt ook u mee opgebouwd tot een geestelijk verblijf voor God.

1 Tessalonicenzen 2:10,11 •

Met God kunt u getuigen hoe toegewijd, hoe eerlijk en hoe onberispelijk wij ons hebben gedragen tegenover u, die gelooft. Hebben we u niet ieder persoonlijk aangespoord en bemoedigd zoals een vader zijn kinderen?

1 Petrus 2:9,10 •

Maar u bent een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie, Gods eigen volk, gekozen om de heilsdaden te verkondigen van Hem die u uit de duisternis geroepen heeft naar zijn wonderbaar licht. Vroeger was u Gods volk niet, nu wel; vroeger heeft God u zijn barmhartigheid onthouden, nu heeft Hij u zijn barmhartigheid getoond.

Al deze teksten gaan over wat God met jou van plan is en hoe Hij jouw toekomst ziet. Beantwoord, als je de teksten gelezen hebt, onderstaande vragen en bespreek jouw antwoorden met anderen.

1. Welke verzen gingen over zaken waarin in mezelf zeker voel?
2. Welke teksten gingen over hoe ik ook wil worden?
3. Deze verzen kan ik eigenlijk niet geloven.

Het blijft altijd lastig om nu al te bedenken waar je over vijf jaar wil zijn. Toch kan het de moeite waard zijn om daar eens over na te denken. Probeer het eens aan de hand van de volgende vragen.

1. Welke karaktereigenschappen zou ik graag willen hebben?
2. Wat zou ik graag nog een keer willen meemaken?
3. Waar wil ik goed in zijn?
4. Hoe wil ik dat anderen over mij denken?
5. Welke gebeurtenissen zou ik liever niet willen meemaken?

Nu je zo over jouw toekomst hebt nagedacht, is het misschien makkelijker om de volgende vragen te beantwoorden:

1. Kan ik bovenstaande antwoorden realiseren met mijn huidige manier van leven?
2. Wat zou er moeten veranderen?

4. HEILIGHEID

HET KAN ALLEEN MAAR BETER WORDEN

1. VOORBEREIDING

A. De Bijbel

Exodus 15:11 •

Wie van de goden, Heer, is aan U gelijk?

Wie is als U, ontzagwekkend en heilig?

Wie doet zulke machtige wonderen, zoveel indrukwekkende daden?

Psalmen 89: 35 •

Ik zal mijn verbond niet schenden, Ik kom niet op mijn beloften terug.

Jesaja 35:8,9 •

Er komt een brede weg, Heilige Weg zal hij heten.

Niet wie God ontrouw zijn, gaan over deze weg, maar alleen wie zijn vrijgekocht.

God zelf gaat hen voor op deze weg, zelfs dwazen kunnen niet verdwalen.

Leeuwen bevinden zich daar niet, roofdieren lopen er niet rond, men komt ze daar niet tegen.

Romeinen 6:19 •

Ik druk mij zo menselijk uit, omdat u het anders niet begrijpt. Vroeger stelde u zich in dienst van onreinheid en losbandigheid, wat van kwaad tot erger leidde. Zo moet u zich nu in dienst stellen van de gerechtigheid, wat leidt tot de volledige toewijding aan God.

Efeziërs 4:24 •

Doe de nieuwe mens aan die naar het beeld van God geschapen is in ware gerechtigheid en heiligheid.

Filippenzen 4:8 •

Tenslotte, broeders en zusters, overweeg steeds wat waar en verheven is, rechtvaardig en zuiver, beminnelijk en eervol, alles wat deugdzaam is en lof verdient.

Hebreeën 12: 14 •

Streef de vrede na met alle mensen en probeer heilig te leven. Wie dat niet doet, zal nooit de Heer zien.

(Kijk voor aanvullend materiaal ook in de studiegids)

B. Waar gaat "Heiligheid" over?

Het begrip "heiligheid" staat centraal in de les van deze week. Hoewel wij dit thema al eens eerder met elkaar hebben besproken, is het ook een thema dat niet genoeg herhaald kan worden. Deze week zullen wij ons richten op hoe wij dit begrip in ons dagelijks leven kunnen toepassen. Daarbij gaat het speciaal over de aspecten gehoorzaamheid en inzicht.

God heeft ons zijn verlossing beloofd. Het enige dat wij hoeven te doen om hiervoor in aanmerking te komen is in Hem te geloven en Hem te gehoorzamen. Gehoorzaamheid is geen poging om bij God in een goed blaadje te komen. Volgens de Bijbel is gehoorzaamheid een antwoord op Gods genade. Zijn liefde is zo overweldigend, dat je niets liever wilt dan gehoorzaam aan Hem zijn.

Vaak spannen wij het paard achter de wagen wanneer wij spreken over 'een heilig leven.' Hoe goed wij ons best ook zouden doen, we blijven mensen die fouten maken. Gods genade kunnen wij dus niet verdienen, hoeveel goede daden wij ook zouden doen. Daarom heeft God ons zijn genade toegezegd — wij krijgen het als het ware cadeau. Het enige dat we hoeven te doen is het te geloven en het aan te nemen. Gehoorzaam zijn is dus een antwoord op dit gebaar van God.

Het uitbannen van het kwade uit ons leven is niet ons eerste doel. Het is veel vruchtbaarder tieners te helpen bij het aanleren van goede gewoontes die langzaam maar zeker de plek in nemen van slechte gewoontes. Door zonde op deze manier te benaderen kan worden voorkomen dat tieners zichzelf onrealistische doelen stellen en teleurgesteld raken in zichzelf en anderen.

C. Wat is het doel van deze les?

Na afloop van deze les zijn de tieners in staat om:

1. in staat om het begrip "heiligheid" op hun eigen leven toe te passen;
2. met een aantal praktische tips het begrip "heiligheid" in hun eigen leven in praktijk te brengen;
3. in eigen woorden weer te geven wat het betekent om slechte gewoontes af te leren en deze te vervangen door goede gewoontes.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek *Start* •

Activiteit A: draagbare radio- cdspeler, een muur;

Activiteit B: twee blinddoeken, twee snoeprepen (mars, twix o.i.d.) muziek (zie ook activiteit A).

Voor de rubriek *Dwarsverbanden* •

Bijbels, kopieën van de werkbladen.

Voor de rubriek *Toepassen* •

Papier, pennen en/of potloden.

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

1. te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (zie werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
2. hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;
3. de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven. Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte "Waar gaat 'Heiligheid' over?" uit de handleiding.

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. *Alternatieve onderdelen*

- >> Zangdienst
- >> Zending
- >> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start, Dwarsverbanden, Toepassen en Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de rubriek *Start* vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *Dwarsverbanden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *Toepassen* bevat een activiteit en een serie vragen. Beide zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief samenwerken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. **Startactiviteit**

Stap 1 • Zorg dat er muziek klinkt als de tieners binnenkomen. Laat iedereen een plekje zoeken en heet iedereen hartelijk welkom.

Stap 2 •

Vraag één of meerdere vrijwilligers. Vertel hun dat jullie een oefening gaan doen die hun vermogen om te stoppen op de proef zal stellen. Vraag elk om een eindje (3 tot 4 meter, afhankelijk van de beschikbare ruimte) van een lege muur te gaan staan. Geef vervolgens de opdracht zo hard mogelijk in de richting van de muur te rennen en slechts enkele centimeters voor de muur te stoppen. De muur mag op geen enkele manier worden aangeraakt.

Stap 3 • Wanneer verschillende vrijwilligers dit hebben geprobeerd (waarbij het onvermijdelijk zal zijn dat op z'n minst één persoon de muur wel zal aanraken), mogen de overige tieners stemmen op degene die volgens hen het hardst heeft gerend en die het dichtst bij de muur is gestopt zonder deze aan te raken.

Napraten • Vraag: Wat klopte er niet aan deze oefening? (Verschillende antwoorden zijn mogelijk, maar de meesten zullen waarschijnlijk wijzen op het risico dat je hard tegen de muur opbotst.) **Waarom is dit geen goed spelletje?** (Het is gevaarlijk. Je kan onmogelijk hard naar een muur toe rennen, en dan plotseling stoppen zonder je pijn te doen.) **Onthoud deze gedachte — wij zullen hier later nog op terug komen. Dan zullen we ook zien dat we dit spelletje vaak genoeg in ons eigen leven spelen.**

B. **Alternatieve startactiviteit**

Stap 1 • Laat iedereen de ruimte binnenkomen. Vraag, wanneer het tijd is om te beginnen en vrijwel iedereen aanwezig is, om twee vrijwilligers.

Stap 2 • Vraag de vrijwilligers even naar de gang te gaan en daar te wachten. Instrueer ondertussen de rest van de groep. Vraag iedereen de stoelen in een kring te zetten en vervolgens aan de buitenkant van de kring te gaan staan. Verstop twee snoeprepen (of iets vergelijkbaars) op verschillende plekken in de kring. Verdeel vervolgens de groep in twee groepen. Iedere groep heeft een eigen reep.

Vertel de groepen dat de twee vrijwilligers straks weer geblinddoekt binnen zullen komen. Hen zal verteld worden waar hun team staat. Vervolgens dient het team de persoon die geblinddoekt is zodanig te instrueren dat deze geblinddoekt en wel de reep kan vinden. Het is ook toegestaan om het andere team in de war te brengen door andere aanwijzingen te roepen. De winnaar is het team dat het eerste de reep heeft gevonden.

Stap 3 • Zet de muziek aan zodra de personen beginnen met zoeken. Op deze manier wordt het nog moeilijker om aanwijzingen te geven. Te midden van alle herrie en geluid is het lastig om te bepalen naar wie je moet luisteren. En het wordt nog eens extra moeilijk wanneer het andere team zich er ook mee gaat bemoeien door (foute) aanwijzingen te geven. In zulke situaties is het moeilijk te bepalen wie je kunt vertrouwen.

Napraten • Vraag/ Wat vond je van deze oefening? Lastig? (Verschillende antwoorden mogelijk, maar de rode draad zal zijn dat het lastig was om de juiste aanwijzingen te horen.)
Dan (aan de personen die geblinddoekt waren): Hoe wist je wie je kon vertrouwen? Was het lastig om de aanwijzingen op te volgen? Werd je nog meer in de war gebracht door de muziek? Stel dat je de oefening nog een keer zou mogen doen, zou je het dan anders doen? Zo ja, wat?

C. Startillustratie

Vertel in uw eigen woorden het volgende verhaal

Je wordt 's ochtends wakker en je kan eindelijk een beetje tijd vrijmaken om met God te spreken. Je gebruikt de weinige tijd die je hebt goed en je verheugt je op de rest van de dag die komen gaat. Je hebt God gevraagd of Hij je wil helpen het kwade te laten en je bent er echt van overtuigd dat Hij het beste met jou voor heeft — een leven om het goede te doen en het kwade te laten.

Je staat op en je neemt een douche. Helaas, je zus is je net voor en er zit niets anders op dan te wachten tot zij eindelijk klaar is. "Geen punt", denk je nog bij jezelf, maar na 20 minuten wachten, word je toch wat ongeduldig. Je moet naar school, maar het lijkt erop dat je zus dat niets kan schelen. Na nog eens 10 minuten wachten ben je niet meer ongeduldig — je bent gewoon boos! En iedere minuut dat je langer moet wachten, doet je boosheid nog verder stijgen. Wanneer je zus eindelijk de badkamer uitkomt, krijgt ze de wind van voren! Je staat in de badkamer en je kijkt in de spiegel. Onmiddellijk voel je spijt over dat je zo hebt laten gaan. Dat je hebt toegegeven aan de verleiding om zo boos te worden. Dat je hebt toegegeven aan de verleiding je zus uit te schelden.

Als je je spullen pakt om naar school te gaan, realiseer je je dat er van al die goede voornemens van die ochtend weinig terecht is gekomen. De tijd die je met Jezus hebt gehad, de voorbereiding op de dag die komen ging — het is weg in een moment van boosheid over zoiets onbenulligs.

"Morgen", neem je jezelf voor terwijl je jezelf ernstig in de spiegel aankijkt, "morgen ga ik het allemaal anders doen."

Napraten • Vraag: Komt dit jullie bekend voor? Heb je ook wel eens zoiets meegemaakt? Dat je iedere keer in dezelfde valkuil stapt? Vind jij het ook zo vervelend dat je iedere keer dezelfde domme fouten maakt waarvoor je God had gevraagd je te helpen om ze juist niet meer te doen? Heb jij soms ook het gevoel dat God je niet kan helpen? Heb jij soms ook het gevoel dat het steeds makkelijker wordt om het kwade te doen?

4. DWARSVERBANDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Inwoners van Gods koninkrijk moeten, als zij net zoals God of Jezus willen zijn, bepaalde dingen doen. Zo min mogelijk kwaad doen bijvoorbeeld. We hebben al gelezen dat dat makkelijker gezegd dan gedaan is. Mensen zijn nu eenmaal geneigd tot het doen van het kwaad. Daarbij komt dat Satan er alles aan zal doen om ons te verleiden.

Wij spreken er vaak over hoe wij het kwaad in ons kunnen overwinnen. Het lijkt er zo bijna op dat wij dat op eigen kracht zouden kunnen. Maar als je werkelijk een inwoner van Gods koninkrijk weet je wel beter. Er is maar één manier om het kwaad te overwinnen en dat is gehoorzaam Gods aanwijzingen volgen en ons leven inrichten zoals God dat wil. Door in de Bijbel te lezen en te bidden, kan je ontdekken wat Gods bedoeling met jouw leven is. En hoe meer je jouw leven richt naar zijn wil, des te makkelijker is het om gehoorzaam aan Hem te blijven. Uiteraard zal je fouten blijven maken, maar daarom is er ook vergeving en genade.

Kunnen we het kwaad volledig uit ons leven bannen? Nee. Kunnen we ons best doen om voortdurend Gods wil te blijven doen? Absoluut! En dat is nu net waar het in zijn koninkrijk om gaat.

B. Verbanden leggen met de illustratie

Vraag iemand het verhaal van het sabbatgedeelte voor te lezen of het in eigen woorden te vertellen.

Vraag: Herken je dit gevoel? Ken je misschien iemand die zich ook zo gedraagt? Wat gaat er mis in het leven van Jim? Kan jij onder woorden brengen wat dat betekent; leven in Gods genade? Maar moeten wij sowieso niet proberen om het kwade te laten, ookal bestaat er zoiets als genade en vergeving?

(Verwijs bij het bespreken van deze vragen ook naar de ideeën uit het onderdeel "Vervinding maken met het koninkrijk".)

B. Verbanden leggen met het dagelijks leven

Vertel: In Romeinen 6:19 staat: "Ik druk mij zo menselijk uit, omdat u het anders niet begrijpt. Vroeger stelde u zich in dienst van onreinheid en losbandigheid, wat van kwaad tot erger leidde. Zo moet u zich nu in dienst stellen van de gerechtigheid, wat leidt tot de volledige toewijding aan God." Dat lijkt op het eerste gezicht een forse uitspraak. Hoe zou jij dit in jouw leven in praktijk kunnen brengen?

Schets het volgende scenario:

Men zegt wel eens dat het 3 weken duurt om je een gewoonte aan te wennen. Wanneer je kritisch naar je eigen leven kijkt, zie je dat je nogal wat gewoontes hebt — goede maar ook slechte. Hoe kan je met een slechte gewoonte breken? Het lijkt erop dat je daar ook minstens 3 weken voor nodig hebt.

Het voornemen om Gods wil te doen en gehoorzaam aan Hem te zijn, kan soms erg lastig zijn om in praktijk te brengen. Daarom moeten we ook vastbesloten zijn deze nieuwe gewoonte ons eigen te maken. Gods wens is dat wij leven in rechtvaardigheid en heiligheid. En de enige manier om dat te doen is door ons steeds weer zijn genade en vergeving te herinneren. Zo krijgen we de energie en de kracht om onze oude, slechte gewoontes te overwinnen en ons leven in te richten naar het voorbeeld dat Jezus ons heeft gegeven. In het gedeelte van vrijdag staat een opdracht: de 3-weken uitdaging. Let wel, dit is geen toverformule om het kwaad in jezelf te overwinnen. Als dat zo simpel was, had iemand an-

ders dan Jezus dat allang gedaan. Maar daarom kunnen we nog wel kleine stapjes nemen waarmee wij het kwade in onszelf proberen te overwinnen. Daar is moed en vastbeslotenheid voor nodig om die strijd aan te gaan. Laten we eens kijken wat de opdracht precies inhoudt.

Opmerking: Deze opdracht bevat elementen die de tieners, als zij echt eerlijk zijn bij de beantwoording van de vragen, liever voor zichzelf houden. Bespreek de vragen dus zonder al te veel in details te treden. Houd het algemeen en laat de tieners eventueel de opdracht thuis maken als zij dat liever willen. Het kan handig zijn om drie weken na deze oefening er nog eens op terug te komen. Vraag in de tussentijd hoe het gaat en bemoeidig waar nodig. Zo blijft u op de hoogte van de voortgang.

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

Verdeel de groep in kleine groepjes van drie tot vijf personen. Vraag hun te bespreken wat volgens hen de drie grootste uitdagingen zijn voor tieners die hun leven willen inrichten naar Gods wens.

Geef tijd om een lijstje op te stellen en bespreek de uitkomsten in de grote groep.

Napraten • Vraag: Is het jullie ook opgevallen dat de uitkomsten veel overeenkomsten met elkaar hebben? Hoe zou dat komen? Wat zou dit kunnen betekenen? Is er ook een uitdaging die we allemaal voelen en waar wij elkaar bij zouden kunnen helpen? Heeft er iemand een aantal praktische tips om een bepaalde uitdaging aan te gaan?

B. Toepassingsvragen

1. Wat zijn volgens jou de belangrijkste onderwerpen waar jongeren van jouw leeftijd mee te maken krijgen als het gaat om verleidingen en heiligheid?
2. Wat kan je doen om je in het dagelijks leven te wapenen tegen allerlei verleidingen? Lees Matteüs 4.
3. Denk jij dat jouw vrienden je zouden willen helpen in jouw streven om Jezus' voorbeeld te volgen?
4. Op welke manier kan het feit dat jij bij een groep hoort je helpen in jouw strijd tegen het kwade in jezelf?
5. Op welke manier zou jij gebruik kunnen maken van de ervaring van anderen, bijvoorbeeld van jouw ouders?
6. Stel dat je God op dit moment zou kunnen vragen je te helpen een slechte gewoonte te doorbreken. Welke gewoonte zou je kiezen? (Laat tieners deze vraag voor zichzelf beantwoorden.)

6. AFSLUITEN

Samenvatting

De belangrijkste les die tieners vandaag hebben geleerd is dat heiligheid (of; je leven leven zoals Christus ons dat heeft voorgedaan) een antwoord is op de genade die God ons schenkt.

Vat de volgende tekst in uw eigen woorden samen.

Heiligheid is iets waar wij naar streven, waar we ons best voor doen. Maar dat kan alleen als wij ons realiseren dat dit een antwoord is op de genade die wij van Jezus hebben gekregen.

Het veranderen van slechte gewoontes gaat niet van de ene dag op de andere — daar is tijd voor nodig. Maar één ding weten wij zeker; als wij dicht bij Jezus blijven, zullen wij zeker slagen.

Gebed van vastbeslotenheid

Laat de tieners in kleine groepjes uiteen gaan en samen bidden om gehoorzaam aan God te blijven. Roep hen daarna weer bij elkaar en bid vervolgens gezamenlijk om de kracht en vastberadenheid om Jezus' voorbeeld te volgen in ons eigen leven. Sluit af met een stil gebed.

5. EINDTIJD — ENGELN VAN BARMHARTIGHEID

VAN MAISVELD TOT PREEKSTOEL

1. VOORBEREIDING

A. De Bijbel

Openbaring 14:6-12 •

En ik zag, hoog in de hemel, weer een engel vliegen. Hij had een boodschap, een eeuwig geldende; die moest hij laten horen aan de bewoners van de aarde, aan elke stam en elk volk, van welk ras of welke taal dan ook. Luid riep hij: 'Vrees God en bewijs hem eer! Want het uur is gekomen waarop hij gaat rechtspreken. Buig u in aanbidding neer voor hem die hemel en aarde, zee en waterbronnen gemaakt heeft!'

Deze engel werd gevolgd door een tweede die riep: 'Gevallen, gevallen is het grote Babylon, dat alle volken de wijn van de razernij van haar ontucht te drinken gaf.'

En een andere, een derde engel, volgde. Die riep luid: 'Wie het beest aanbidt en op zijn voorhoofd of op zijn hand het merkteken krijgt, zal de wijn van Gods toorn drinken, een wijn die onvermengd is uitgegoten in de beker van zijn wraak! Onder de ogen van de heilige engelen en van het Lam zal hij gepijnigd worden in vuur en zwavel. De rook van hun kwelling zal altijd opstijgen, in alle eeuwigheid. Want zij die het beest en zijn beeld aanbidden, krijgen geen rust, overdag niet en 's nachts niet. Niemand die het merkteken van zijn naam draagt.'

Van hen die God toebehoren, van hen die zijn geboden in acht nemen en Jezus trouw blijven, wordt nu standvastigheid gevraagd.

Johannes 3:16 •

Want God had de wereld zo lief dat Hij zijn enige Zoon gegeven heeft, opdat iedereen die in Hem gelooft, niet verloren gaat maar eeuwig leven heeft.

Romeinen 1:16 •

Ik schaam mij niet voor het evangelie. Het is een machtig middel waarmee God iedereen redt die gelooft, allereerst de Joden, maar ook de niet-Joden.

Hosea 11:1-2 •

De Heer zegt: 'Toen Israël nog een kind was, heb Ik hem liefgekreken, Ik heb hem uit Egypte geroepen en hem mijn zoon genoemd.'

Maar hoe mijn profeten hen ook riepen, de Israëlieten liepen van Mij weg; zij brachten offers aan de Baäls en ontstaken offers voor de afgodsbeelden.

Openbaring 3:17 •

U zegt: Ik ben rijk, ik heb me van alles voorzien, het ontbreekt me aan niets. Maar u beseft niet hoe ongelukkig u bent, hoe beklagenswaardig, arm en blind en naakt.

Jesaja 1:18 •

Laten wij zien wie gelijk heeft. Jullie zonden zijn rood als karmijn, paars als purper; toch kunnen ze blank worden als sneeuw, wit als wol.

Andere bronnen

Ellen G. White — De grote strijd, bladz. 333.

De adventbeweging is, zoals de Reformatie in de 16de eeuw, in verschillende landen tegelijkertijd ontstaan. Zowel in Europa als in de Verenigde Staten werden mannen van geloof en gebed ertoe aangezet de profetieën te onderzoeken en toen zij het geïnspireerde Woord bestudeerden, vonden zij daarin het overtuigende bewijs dat "het einde aller dingen" nabij was. In verschillende landen waren er op zichzelf staande groepen christenen die alleen door het onderzoek van de Bijbel tot het geloof kwamen dat de wederkomst van Christus nabij was."

(Kijk voor aanvullend materiaal ook in de studiegids)

B. Waar gaat "Eindtijd — Engelen van barmhartigheid" over?

Aan het einde van de profetische periode van 2300 dagen, toonde God ons door middel van de natuur dat Jezus' wederkomst nabij was. De aardbeving van Lissabon (1755), de zonsverduistering (19 mei 1780) en de sterrenregen (13 november 1833) — het zijn allemaal gebeurtenissen waarvan Jezus had voorspeld dat deze vlak voor zijn wederkomst zouden gebeuren.

God gebruikte zowel volwassenen als jongeren om de wereld te waarschuwen dat de eindtijd was aangebroken. In Europa spraken Edward Irving en John Albert Bengel (samen met jongeren uit Frankrijk en Noord Europa) over de spoedige komst van Christus. In Afrika en het Midden-Oosten was het dr. Joseph Wolff; in Azië was er Abraham La Rue. In Zuid-Amerika kondigde een priester onder de naam Rabbi Ben-Ezra de wederkomst aan. In Noord-Amerika sprak en schreef William Miller in de periode van 1831-1844 over de naderende advent.

De gevestigde kerken verwierpen de opvattingen dat de periode waarover de eerste engel sprak was aangebroken. Zeker toen Jezus' wederkomst op de aangekondigde datum uitbleef (22 oktober 1844), bleven zij bij hun eigen leerstellingen.

De adventbeweging herzag haar opvattingen over hetgeen er op 22 oktober 1844 was gebeurd. In hun verkondiging vertelden de adventpioniers over de boodschap van de tweede engel. Zij moedigen andere christen aan hun kerken te verlaten, omdat deze overeen zouden komen met "het gevallen Babylon." Velen gaven aan deze oproep gehoor en gezamenlijk verkondigden zij de boodschap van de derde engel (de waarschuwing tegen het teken van het beest).

Tegenwoordig verkondigen wij nog steeds de boodschap van deze drie engelen omdat wij weten dat deze teksten Gods laatste boodschap voor deze wereld zijn, voordat Jezus terugkeert naar de aarde.

C. Wat is het doel van deze les?

Na afloop van deze les zijn de tieners in staat om:

1. in eigen woorden te vertellen wat de boodschap van de drie engelen inhoudt;
2. enkele pioniers uit de adventbeweging te noemen;
3. zich te realiseren dat zij bevoorrecht zijn het werk van de adventpioniers te mogen voortzetten.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek Start •

Activiteit A: 12 tieners om de opdracht te doen (vraag enkele volwassenen mee te doen wanneer er niet genoeg tieners zijn), 12 vellen papier, plakband, een scheidsrechter (bij voorkeur een volwassene), publiek (de overige tieners).

Activiteit B: papieren kaartjes.

Voor de rubriek *Dwarsverbanden* • Bijbels, kopieën van de werkbladen.

Voor de rubriek *Toepassen* • 12 tieners om de opdracht te doen (vraag enkele volwassenen om mee te doen wanneer er niet genoeg tieners zijn. Probeer de tieners die vorige keer de rol van "publiek" hebben gespeeld, bij de opdracht te betrekken), 12 vellen papier, plakband, een scheidsrechter (bij voorkeur een volwassene), publiek (de rest van de groep).

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

- 1 te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (zie werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
- 2 hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;
- 3 de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven. Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte "Waar gaat 'De eindtijd — Engelen van barmhartigheid' over?" uit de handleiding.

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. Alternatieve onderdelen

- >> Zangdienst
- >> Zending
- >> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start*, *Dwarsverbanden*, *Toepassen* en *Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de rubriek *Start* vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *Dwarsverbanden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *Toepassen* bevat een activiteit en een serie vragen. Beide zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief samenwerken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. Startactiviteit

Stap 1 • Kies 12 personen die elk een historisch personage moeten uitbeelden. Dit personage heeft een belangrijke rol gespeeld in de verkondiging van de drie engelenboodschap in de begintijd van de adventbeweging. Schrijf op ieder vel papier een voorwerp (of een aan-

tal kernwoorden) uit het schema van Bijlage 1. (N.b. In het schema staat de juiste persoon bij het juiste item. Laat dit echter niet zichtbaar zijn voor de groep).

Stap 2 • Laat de personen die het uit gaan beelden naar voren komen. — ...

Stap 3 • Vraag aan het publiek welke kernwoorden bij welk personage horen. Laat de tieners zelf de paren naast elkaar zetten. Laat uiteindelijk de goede antwoorden zien.

Napraten • Vraag: Hoeveel wist je eigenlijk van over de geschiedenis van de adventkerk? Wat zou je moeten doen om je kennis weer een beetje bij te spijkeren? In hoeverre lijken (of verschillen) de personages die wij net hebben gezien van elkaar? Waarom zou God zulke verschillende mensen hebben gekozen voor de verkondiging van de verschillende aspecten van de drie engelenboodschap?

B. Alternatieve startactiviteit

Stap 1 • Deel de indexkaartjes uit waarop de volgende manieren van communiceren staan geschreven: e-mail, telefoon, flessenpost (een briefje in een fles die vervolgens in zee wordt gegooid), trommels, morse-code (of andere manieren van gecodeerde boodschappen overbrengen), gebarentaal, enz. enz.

Stap 2 • Vertel: Op deze kaartjes staan verschillende manieren waarop mensen boodschappen aan elkaar kunnen overbrengen.

Stap 3 • Vraag de groep waarom de verschillende manieren van communiceren belangrijk zijn. Probeer iedere vorm van communicatie te bespreken.

Napraten • Vraag: Hoe belangrijk zijn deze verschillende manieren van communiceren? Wat kan je concluderen als je deze manieren van communiceren vergelijkt met Gods manieren zoals die in het boek Openbaring worden beschreven?

Vertel: Wanneer mensen elkaar iets duidelijk proberen te maken, kan er nogal eens wat mis gaan in de communicatie. Daardoor komen boodschappen soms anders over. Gods manier van communiceren is echter volledig betrouwbaar. Wat Hij ons probeert duidelijk te maken met de drie engelen (lees Openbaring 14), is erg belangrijk voor ons. Onze toekomst hangt er namelijk vanaf! Daarom mag niets onze aandacht afleiden van de belangrijke mededelingen die Hij op deze manier tot ons spreekt.

C. Startillustratie

Vertel in uw eigen woorden het volgende verhaal

Een gemeente zonder verplichtingen

Emerson Colaw is een actief lid van de gemeente. Hier vertelt hij over zijn ervaringen.

De gemeente had het plan om meer aandacht te besteden aan de leden die al een tijd niet meer in de kerk kwamen. Ik ging met die opdracht aan de slag en schreef een klein briefje aan een gezin dat vorig jaar nog erg actief in de gemeente was geweest, maar nu al enige tijd niet meer in de kerk kwam. Er kwam een beleefd briefje terug, met de woorden: "Beste meneer Colaw. Dank voor uw briefje. Wij zijn een tijdje geleden verhuisd en wonen nu dicht bij de universiteit. Daar gaan wij elke week naar de kerk. Er speelt een geweldige band en er zingt een goed koor. (...) Elke dienst spreken er bekende predikanten. Hun manier van preken was voor ons een openbaring. Wij wisten niet dat je de Bijbel ook op zo'n manier kon uitleggen. De kindersabbatschool wordt gedaan door studenten van de

faculteit." Het briefje besloot met de woorden "Maar het beste van alles is nog wel dat je geen lid hoeft te worden. Je kan gewoon binnen lopen en meedoen zonder allerlei verplichtingen. Er wordt niet aan m'n hoofd gezeurd of ik iets wil doen, er is geen diakonie-groep die aan ons trekt. Ik hoop niet dat u het erg vindt, maar bij deze vraag ik u ons lidmaatschap bij uw gemeente op te heffen. Wij zijn hier prima tevreden en willen hier graag blijven."

Geen verplichtingen, geen gedoe, geen verantwoordelijkheden.

Vrij naar: James S. Hewitt, *Illustrations Unlimited* (Wheaton, Illinois, Tyndale House Publishers, Inc. 1988), bladz. 87.

Napraten • Vraag: Wat kan er gebeuren met een gemeente die alleen maar bestaat uit mensen zoals uit het verhaal? Wat kan er gebeuren met een groep die op deze manier geloof? Welk risico lopen zij? Op welke manier zou je deze houding van onverschilligheid kunnen veranderen?

4. DWARSVERBANDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Vertel: Laten wij nog eens lezen wat er in Openbaring 3:17 staat geschreven.

Vertel hierna het volgende verhaal in uw eigen woorden.

Vroeger (in de 19de eeuw) was het een eer als je lid was van een kerk. Kerkelijk lidmaatschap betekende status en aanzien en kon een aantal belangrijke voordelen opleveren, bijvoorbeeld bij het zoeken naar een baan. Helaas ontbrak het de mensen daardoor nogal eens aan echt geloof en verbondenheid met Jezus.

De tekst die we net gelezen hebben, beschrijft hoe veel mensen van vroeger waren. De christenen waren tevreden met zichzelf en waren meer gericht op de wereld dan op God. Daardoor liepen ze het risico het eeuwig leven te verliezen. Ze gingen nog wel naar de kerk, maar ze misten de kracht; ze zeiden nog wel dat ze christen waren, maar ze misten de heilige Geest; ze leefden in rijkdom en welvaart, maar in geestelijk en moreel opzicht waren zij arm. Zij spraken over verlossing, maar veel van hen ondersteunden de slavernij. Voor hen was de eeuwwisseling rond het jaar 1900 het begin van het duizendjarig rijk. Maar in werkelijkheid keek Jezus naar hun harten of zij Hem werkelijk liefhadden en hun naaste als zichzelf.

Vraag: Wat zou God van zo'n gemeente vinden? (Geef de groep de gelegenheid de vraag te beantwoorden en hun mening te geven.)

Vertel: God houdt van iedereen. Hij wil niets liever dan dat ieder van ons zich bekeert en Jezus aanneemt. In Hosea 11:8,9 staat beschreven hoe Hij over zondaren denkt. (Lees gezamenlijk de tekst of vraag iemand de tekst te lezen.) Net zoals God, in zijn oneindige liefde, Israël kans op kans gaf zich te bekeren, zo gaf Hij ook de mensen uit de 19de eeuw de mogelijkheid zich te bekeren en zich voor te bereiden op Jezus' wederkomst. Deze kans wordt ons vandaag ook nog gegeven.

Vraag: Op welke manier gaf God de mensen in de 19de eeuw de mogelijkheid zich te bekeren? (Bespreek de verschillende antwoorden. Laat de groep zien dat God de boodschap van de drie engelen gebruikte om mensen te waarschuwen en zich voor te bereiden.)

Vertel: Deze oproepen zijn voor alle mensen van alle tijden tot het moment dat Jezus terugkeert naar de aarde. Hij is nog niet gekomen, omdat hij iedereen de gelegenheid wil geven om de oproep van de drie engelen te horen en zich voor te bereiden.

B. Verbanden leggen met de illustratie

Vraag iemand het verhaal van het sabbatgedeelte voor te lezen of het in eigen woorden te vertellen.

Vraag: Waarom was William Miller de juiste persoon om de oproep van de eerste engel te verkondigen? (Verschillende antwoorden mogelijk. Wijs de groep erop dat Miller een nederig en eenvoudig man was die op God vertrouwde. Hij was voorbereid omdat hij al jaren bezig was de woorden over Jezus' wederkomst te bestuderen. Hij wilde de rest van de wereld waarschuwen voor de dingen die komen gingen. De mensen respecteerden hem en hij werd regelmatig uitgenodigd om lezingen te houden in andere kerken.)

Vraag: Zou God zich bij de verkondiging van zijn werk alleen beperken tot predikanten, leraren en professoren? Welke rol zouden jongeren zoals jullie kunnen spelen bij de verkondiging van de oproep van de drie engelen? Verwacht God van jullie dat jullie een soort jonge versie zijn van de volwassenen? Wat heb je nodig om een verkondiger van Gods boodschap te zijn? (Verschillende antwoorden mogelijk. Stel de groep in staat om hun mening te geven.)

Vertel in uw eigen woorden:

Jezus kan iedereen voor zijn werk gebruiken. Het maakt niet oud hoe oud je bent, of je een jongen of een meisje bent, man of vrouw, of je werkt of nog naar school gaat. Hij heeft zelfs gezegd dat Hij stenen kon gebruiken om God lof toe te zingen wanneer er geen mensen zouden zijn.

Het enige dat Hij vraagt is dat mensen enthousiast zijn om het goede nieuws van het evangelie te verkondigen. Handen die bereid zijn samen te werken om zijn wil te doen. Mensen die omkijken naar hun naaste. Mensen die niet bij de pakken neerzitten, maar de moed hebben om elke keer weer op te staan, ook als het een keer fout is gegaan.

Hij heeft ons beloofd te helpen deze eigenschappen te ontwikkelen. Hij moedigt ons aan uniek te zijn, prachtige mensen zoals Hij ons bij de schepping heeft bedoeld.

C. Verbanden leggen met het dagelijks leven

Schets het volgende scenario:

De laatste avonden hebben DeCarlo's ouders tijdens de avondwijding voorgelezen uit Openbaring 13 en 14. DeCarlo is er bang van geworden; het beest en de draak, het beeld van het beest en God die op een vreselijke manier wraak zal nemen op de mensen die het merkteken van het beest hebben. Hij kan er niet meer van slapen. Nachtmerries heeft hij ervan gekregen. In zijn dromen wordt hij opgegeten door een veelkoppig monster of wordt hij onderworpen aan Gods toorn en wraak. Hij is ontzettend bang dat hij niet gered zal worden als Jezus terugkomt.

Vraag: Wat zou jij tegen DeCarlo zeggen om hem te helpen en gerust te stellen? (Geef de groep de tijd om met oplossingen te komen. Sommigen zullen zeggen dat deze beangstigende beelden alleen maar symbolen en dat christenen daar geen angst voor hoeven te hebben.)

Vraag: Wat willen deze profetieën ons duidelijk maken? (Stel de groep in staat met hun eigen mening te komen. Probeer onderstaande ideeën in uw eigen woorden te vertalen.) In de Bijbel staat het beest symbool voor de Rooms-Katholieke kerk. De draak staat symbool voor Satan die het beest zijn kracht geeft en zijn kenmerken op het beest overdraagt. Het dier dat er als een lam uitziet maar als het beest spreekt, is de Verenigde Staten. Het beeld van het beest staat symbool voor een periode waarin de VS erg op de Rooms-Katholieke kerk gingen lijken. In deze periode werkten overheids- en kerkelijke instanties in de VS nauw

samen bij de vervolging van mensen die niet het "teken van het beest" hadden, dat wil zeggen zij die Gods sabbat niet op zondag maar op zaterdag vierden.

Vraag: Op welke manier kan deze uitleg DeCarlo geruststellen?

Vertel in uw eigen woorden: Wanneer God ons iets wil zeggen, is het nooit zijn bedoeling om ons bang te maken. Hij wil dat wij ons realiseren dat wij Hem nodig hebben en dat wij ons bewust worden van de gevolgen van het kwaad in ons leven. In 2 Korintiërs 6:17,18 vraagt Hij ons het kwaad te vermijden en tot Hem te komen. Hij belooft ons dat Hij al zijn kinderen die in Hem geloven, geschikt kan maken om bij Hem in de hemel te wonen "zonder vlek of rimpel of iets dergelijks, heilig en zuiver." (Efeziërs 5:25-27)

In plaats van alleen maar naar de beangstigende woorden van Openbaring 13 en 14 te luisteren, zou DeCarlo ook naar de boodschappen moeten luisteren die spreken over Gods liefde voor hem en zijn wens om hem te verlossen van het kwade. God wil dat wij het goede nieuws van zijn verlossing met zoveel mogelijk mensen delen.

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

Deze opdracht lijkt op opdracht 3A. Kies 12 deelnemers die personages uit het recente verleden uitbeelden die een rol hebben gespeeld in de verkondiging van de oproep van de drie engelen. Schrijf op 12 vellen papier telkens een naam of een aantal kernwoorden uit het schema uit Bijlage 2. In het schema is de juiste persoon aan de juiste omschrijving gekoppeld. Het is de bedoeling dat de groep zelf de juiste koppeling van activiteit en personage uitvindt.

Geef iedere deelnemer een papier en vraag het publiek welke naam bij welke omschrijving past. Laat de deelnemers die volgens het publiek horen, bij elkaar staan. Laat aan het einde de goede antwoorden zien.

Napraten • Vraag: Hoe heb je het deze keer gedaan? Scoorde je beter of juist slechter? Wat is het voordeel als je zowel kennis hebt van het verleden als van het heden van jouw kerk? Wat zou jij kunnen doen om de oproep van de drie engelen te verkondigen?

B. Toepassingsvragen

1. Waarom worden de wezens die Gods laatste oproep aan ons verkondigen als engelen voorgesteld?
2. Moet je perfect zijn om de boodschap van de drie engelen te kunnen verkondigen?
3. Wat zou de reden kunnen zijn dat beesten symbool staan voor menselijke instituten zoals de kerk en de overheid?
4. Waar Babylon symbool voor? Waar staat de zijn vrucht voor?
5. Waarom wordt het hebben van het "teken van het beest" zo zwaar gestraft?
6. Waarom zouden wij nog langer mensen waarschuwen die het niet willen horen of het niet willen geloven?

6. AFSLUITEN

Samenvatting

Vat de volgende tekst in uw eigen woorden samen.

In de Bijbel vind je veel verhalen waaruit blijkt hoeveel God van ons houdt. Keer op keer blijkt dat Hij het beste met ons voorheeft. Hij luistert naar Abrahams verzoek om Sodom en Gomorra te sparen als er 10 rechtvaardigen in de stad zouden zijn (Genesis 18:32). En tegen de profeet Jeremia zegt Hij: "Mijn plan staat vast: Ik wil geluk en geen ongeluk voor mijn volk. Een hoopvolle toekomst beloof ik." (Jeremia 29:11)

Met de oproep van de drie engelen probeert God ons voor te bereiden op Jezus' wederkomst omdat Hij niet wil dat wij met het kwaad worden vernietigd. Hij wil dat wij met Hem in zijn eeuwig koninkrijk leven. Daarom stuurt Hij ons er ook op uit om zijn boodschap van verlossing te verkondigen aan onze medemensen. Wat een geweldige God!

Op zo'n aanbod kan je geen nee zeggen!

Bijlage bij onderdeel 3A

Beschrijving van de persoon	Naam
Deze voormalige marineofficier spendeerde bijna zijn hele vermogen om de adventboodschap te verkondigen. Tevens zette hij zich in voor gezond leven en was hij een beroemd antislavernij activist.	Joseph Bates
Van oorsprong Zevende-dags Baptist, overtuigde deze persoon veel mensen ervan om de sabbat te vieren.	Rachel Oakes Preston.
Hij ging in 1874 naar Europa en werd zo de eerste echte adventistische zendeling.	J.N. Andrews
Deze charismatische leider en predikant richtte tijdens zijn leven een aantal tijdschriften op voor zowel volwassenen als kinderen. Sommige van deze tijdschriften bestaan nog steeds en worden nog steeds uitgegeven.	James White
Afro-amerikaanse verpleegster die als zendinge in India heeft gewerkt	Anna Knight
God gebruikte deze lekenprediker om uit te leggen wat er werkelijk gebeurde op 22 oktober 1844.	Hiram Edson

Bijlage 2 bij activiteit 5A

Omschrijving	Naam
Deze jongen was nauw betrokken bij de oprichting van de jongerenvereniging binnen de Adventkerk, het AJV.	Luther Warren
Deze persoon begon in 1930 een radioprogramma dat tot op de dag van vandaag het langst lopende programma in de VS is.	H.M.S. Richards, sr.
God heeft deze afro-amerikaanse evangelist gebruikt om duizenden mensen over de hele wereld te dopen.	E.E. Cleveland
Een fantastisch verhalenverteller. Schreef ondermeer "Verhalen voor het slapen gaan" en "De Bijbel in woord en beeld."	Arthur S. Maxwell, ook wel oom Arthur genoemd.
Blijjante student en onderwijzeres. Zij was de eerste Afrikaanse vrouw in de VS die een doctorstitel behaalde.	Eva B. Dykes
Samen met haar echtgenoot verrichtte zij veel zendingswerk in Bolivia, Peru en Brazilië.	Anna Stahl.

6 DE EINDTIJD — DE GROTE TELEURSTELLING

WAAR BLIJFT JE NOU HEER?

1. VOORBEREIDING

A. De Bijbel

Exodus 25:8 •

Als de Israëlieten dan voor mij een heiligdom gemaakt hebben, zal Ik bij hen komen wonen.

Hebreeën 8:5 •

Zij verrichten hun dienst in wat de afspiegeling en de voorafschaduwing is van het hemelse heiligdom, zoals dat aan Mozes geopenbaard werd toen hij begon met het oprichten van de tabernakel: 'Let erop,' staat er immers, 'dat je alles vervaardigt volgens het ontwerp dat je op de berg getoond is.'

Johannes 14:6 •

Want God had de wereld zo lief dat Hij zijn enige Zoon gegeven heeft, opdat iedereen die in Hem gelooft, niet verloren gaat maar eeuwig leven heeft.

Numeri 14:34 •

Veertig dagen lang heb je Kanaän verkend, daarom moeten jullie nu veertig jaar lang, voor iedere dag een jaar, je schuld uitboeten. Dan zullen jullie weten wat het betekent als Ik me van je afwend.

Daniël 9:25 •

Neem dit goed in je op: er zullen zeven weken verlopen vanaf de dag waarop de boodschap over de terugkeer uit de ballingschap en het herstel van Jeruzalem heeft geklonken, tot de komst van een vorst van Gods keuze. Tijdens tweeënzestig weken zal Jeruzalem met zijn pleinen en bolwerken worden hersteld, maar het zal een benauwende tijd zijn.

Jeremia 29:11 •

Mijn plan staat vast: Ik wil geluk en geen ongeluk voor mijn volk. Een hoopvolle toekomst beloof Ik.

Andere bronnen:

Ellen G. White, *De grote strijd*, bladz. 396, 397 •

"De vergissing lag dus niet in de berekening van de profetische periodes, maar in de gebeurtenis die zich zou voordoen aan het einde van de 2300 avonden en morgens. Door deze vergissing waren de gelovigen teleurgesteld, maar alles wat de profetie had voorspeld en alles wat ze volgens de Bijbel mochten verwachten, was in vervulling gegaan. Elke keer dat ze bedroefd waren omdat hun verwachtingen niet waren uitgekomen, had de gebeurtenis die door de boodschap was voorspeld en zich moest vervullen voordat Christus kon terugkomen om zijn volgelingen te belonen zich wel degelijk voorgedaan."

(Kijk voor aanvullend materiaal ook in de studiegids)

Agnosticus = Iemand die niet weet, of denkt dat het onmogelijk is te weten, dat er een God is.

B. Waar gaat "De eindtijd — de grote teleurstelling" over?

Deze week gaat het over twee dingen die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn in de geschiedenis van de Adventkerk — de gebeurtenis die wij 'de Grote Teleurstelling' zijn gaan noemen en het hemels heiligdom. Beide onderwerpen hebben een grote rol gespeeld bij de ontstaansgeschiedenis van de kerk en beide zijn verbonden met de datum 22 oktober 1844. Dat wil niet zeggen dat deze onderwerpen slechts iets van het verleden zijn. Ook in onze tijd kunnen wij nog veel van leren van hetgeen er toen is gebeurd.

Wanneer we de context bekijken waarin dit alles plaatsvindt, zien we een fascinerend beeld: God roept een boer op het platteland van New England (een regio in het uiterste noordoosten van de Verenigde Staten) om de mensen te waarschuwen dat Jezus' wederkomst nabij is. Deze boer, William Miller was ooit een agnosticus geweest. Nu verkondigde hij de wederkomst van Christus en het naderende oordeel. Tussen de 50.000 en 100.000 mensen gaven gehoor aan zijn oproep en zijn volgelingen waren afkomstig uit alle lagen van de bevolking. Gedurende zijn werk (hij preekte in de periode van 1831 tot 1844), kreeg hij veel kritiek te verduren. Zijn criticasters verwierpen zijn boodschap en bestempelde hem en zijn volgelingen als dwaze godsdienstfanaten. Maar de Millerieten gingen onverstoort door met hun werk. Zij waren er heilig van overtuigd dat Jezus op 22 oktober 1844 naar de aarde zou terugkomen en daar zijn hemels koninkrijk zou vestigen.

Je kunt je wel voorstellen hoe teleurgesteld velen waren toen het 23 oktober werd en Jezus niet was teruggekomen. Maar hoe groot was ook hun geluk toen God door visoenen en door Bijbelstudie onthulde wat er zich werkelijk had afgespeeld. Toen ze begrepen wat er zich in het hemels heiligdom had voltrokken, voelden zij zich rijkelijk gezegend in plaats van diep teleurgesteld. Voor hen was dit het ultieme bewijs dat er een God van liefde was die naar hen omkeek. Deze God stond aan de basis van een beweging die vastbesloten was te slagen en die zich niets aan zou trekken van de pogingen van Satan of van mensen om de beweging te stoppen.

Wij zijn de geestelijke achterkleinkinderen van deze beweging van adventpioniers. Ook voor ons zijn deze onderwerpen nog steeds van belang. Net zoals Jezus de eerste pioniers in hun benarde omstandigheden bemoedigde en kracht gaf, zo wil Hij dat ook voor ons doen in onze tijd. Hij gebruikt de dienst in het heiligdom om ons te laten zien dat ons leven net zo in zijn hand is geborgen als de beweging (of de kerk) waar wij deel van uitmaken. Hij wil ons gebruiken om zoveel mogelijk mensen te bereiken opdat velen zijn spoedige wederkomst zullen meemaken.

C. Wat is het doel van deze les?

Na afloop van deze les zijn de tieners in staat om:

1. de gebeurtenissen en de oorzaken die tot de Grote Teleurstelling hebben geleid in eigen woorden te vertellen;
2. de rol van het heiligdom te begrijpen en dit toe te passen op hun eigen leven;
3. te ervaren dat God een God van liefde is en Hij zijn volk uiteindelijk naar de overwinning zal leiden.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek Start •

- Activiteit A: drie kopieën van het script zoals dat beschreven staat bij activiteit A en drie tieners die de rollen willen spelen in het toneelstuk over de Grote Teleurstelling. eventueel kunt u kostuums uit die tijd meenemen.
- Activiteit B: drie kopieën van het script zoals dat beschreven staat bij activiteit B en drie tieners die het willen spelen. Eventueel kunt u zorgen voor 19de eeuwse kleding.

Het kan handig zijn om de teksten al de voorgaande sabbat uit te delen, zodat tieners de mogelijkheid hebben zich voor te bereiden.

Voor de rubriek *Dwarsverbanden* •

Foto's van adventpioniers, Bijbels en kopieën van de werkbladen.

Voor de rubriek *Toepassen* •

Bijbels

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

- 1 te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (zie werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
2. hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;
3. de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven. Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte "Waar gaat 'De eindtijd'— de Grote Teleurstelling ' over?" uit de handleiding.

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. *Alternatieve onderdelen*

- >> Zangdienst
- >> Zending
- >> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start*, *Dwarsverbanden*, *Toepassen* en *Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de rubriek *Start* vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *Dwarsverbanden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *Toepassen* bevat een activiteit en een serie vragen. Beide zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief samenwerken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. Startactiviteit

Stap 1 • Voor deze opdracht heeft u een aantal afbeeldingen van adventpioniers uit de 19de eeuw nodig. Schrijf hun namen bij de afbeeldingen. De setting is verder als volgt: Twee zusjes zitten aan een tafel. Hun broertje staat "buiten."

Stap 2 • Plaats de afbeeldingen aan de muur (of, als dit niet mogelijk is, zet ze duidelijk zichtbaar neer in de ruimte). Zet de tafel en stoelen zo neer dat het lijkt alsof de scène zich in een huiskamer afspeelt. De zusjes zitten in de kamer en praten wat met elkaar. De jongen staat "buiten" en staat op het punt op de deur te kloppen.

Stap 3 • Laat de tieners de volgende scène spelen "Van teleurstelling tot blijdschap" deel 1.

Mary (snikkend): Clara, ik begrijp er niets van. Waarom is Jezus nu niet terug gekomen?

Clara (nogal verontwaardigd): En Hij had het nog wel zo beloofd! Mama en papa zijn er echt helemaal kapot van. Iedereen lacht ons uit. "Zie je wel! De hemel bestaat helemaal niet!", zeggen ze. Sommigen zeggen zelfs dat God niet bestaat!

Mary (nu helemaal in tranen): Dat is niet waar! God bestaat wel! En de hemel bestaat ook! God is zo goed voor ons geweest. En voor alle kinderen. Sinds wij dominee Miller hebben horen spreken, weet ik het echt zeker.

Clara (sussend): Ja, je hebt gelijk. Papa raakt geen druppel alcohol meer aan sinds hij naar die bijeenkomst is geweest. En hij had al zo vaak geprobeerd om te stoppen met drinken. En mama is ook veel aardiger voor ons geworden.

Mary (opgelucht): En voor het eerst vond ik het leuk om in de kerk te zijn. De verhalen uit de Bijbel waren niet meer zo saai. De bijeenkomsten vond ik fantastisch. Ik had daar wel hele dagen kunnen blijven. En als er over Jezus werd verteld, was het alsof het over een echt persoon ging. Het was alsof ik zijn aanwezigheid echt kon voelen. Hij was net zo echt als jij!

Clara: Ja, ik had hetzelfde gevoel. Het is alleen zo'n teleurstelling dat wij nu nog hier op aarde zijn en niet in de hemel bij Hem. Het is zo akelig dat papa nu weer naar het café wil gaan. Mama wordt er helemaal zenuwachtig van. (Clara slaakt een diepe zucht.)

Mary: Het is lastig Clara, maar we moeten de moed niet opgeven. Laten we voor hen bidden. Ik weet zeker dat God ons gebed zal horen. Hij zal ons helpen en laten zien waarom Jezus niet teruggekomen is.

(De spelers stoppen, maar blijven op hun plek, terwijl de gespreksleider de scène bespreekt met de rest van de groep.)

Napraten • Vraag: Zijn onderwerpen als geloven, God en de Bijbel alleen bestemd voor volwassenen? Wat kan je leren van Mary en Clara en al die andere jongeren die in 1844 Jezus' komst verwachtten? (Zij waren minstens zo teleurgesteld als de volwassenen.) Hoe gaat Mary om met deze teleurstelling? Wat vind jij van deze manier?

B. Alternatieve startactiviteit

Stap 1 • Ga verder met de scène uit activiteit A.

Stap 2 • "Van teleurstelling tot blijdschap, deel 2"

Er wordt hard op de deur gebonsd. Mary schrikt ervan.

Mary: Wie is daar?

Clara (loopt naar de deur): Ik weet het niet, maar zo te horen is het iemand die haast heeft. (Ze doet de deur open). Héé Peter, ben jij het!

Peter: Ja, en ik heb net iets geweldigs gehoord!

Clara: Nou, wij kunnen wel wat goed nieuws gebruiken, na alles wat we vandaag hebben meegemaakt.

Mary: Nou vertel dan! Schiet op!

Peter: Ik hoorde papa praten met één van de predikanten van de groep van Miller. Zij zeiden dat Jezus wel degelijk is teruggekomen!

Mary en Clara: Echt waar?

Peter: Ja, maar niet in het heiligdom waar wij het vaak over hebben gehad. De dominee zei dat God aan broeder Hiram Edson in een visioen heeft laten zien wat er echt is gebeurd. Jezus is niet teruggekomen om deze aarde met vuur te reinigen.

Clara: Maar waar is Hij dan heen gegaan?

Peter: Hij is naar het Heilige der Heiligen gegaan om het van onze zonden te reinigen. En als Hij dat heeft gedaan, zal Hij terugkomen en ons meenemen.

Mary (helemaal opgewonden): Ik wist het! Er moest een reden zijn waarom Hij niet is teruggekomen!

Clara (bedenklijk): Maar Peter, er zijn de laatste tijd allerlei dingen gebeurd die wij niet kunnen verklaren. Hoe kunnen wij er zeker van zijn dat deze uitleg waar is?

Peter: Ik wist wel dat je die vraag zou stellen. Daarom heb ik ook mijn Bijbel meegenomen. De dominee liet ons allerlei teksten lezen die deze uitleg bewijzen. Kom, laten we gaan zitten, dan zal ik je alles laten zien.

Einde van de scène.

Napraten • Vraag: Raakt het God als wij teleurgesteld zijn? Waarom wel, of waarom niet? God was geen onderdeel van dit toneelstukje. Toch speelt Hij een rol. Kan jij aangeven welke?

Wat zouden wij moeten doen wanneer wij ons zorgen maken? (Wij kunnen God alles vertellen. Wij mogen erop vertrouwen dat Hij, beter dan wie ook, begrijpt hoe wij ons voelen. Vaak beter nog dan dat wij dat zelf weten.) **Wie zouden wij nog meer in vertrouwen kunnen nemen als wij ons zorgen maken?** (God gebruikt soms andere mensen om ons te helpen en te bemoedigen. Maar God blijft de enige bij wie jouw gedachten en gevoelens volkomen veilig zijn.) **Kan het ons helpen om anderen onze zorgen toe te vertrouwen? Kan het ook averechts werken?** (Je kan ook gekwetst worden, wanneer blijkt dat iemand die je in vertrouwen hebt genomen, in werkelijkheid niet te vertrouwen is.)

C. Startillustratie

Vertel in uw eigen woorden het volgende verhaal

"Steeds moediger en sterker."

In de jaren '20 van de vorige eeuw leidde een man genaamd Mallory een expeditie om de Mount Everest te beklimmen. De eerste poging om de top te halen mislukte, net als de tweede poging. Mallory besloot nog één poging te wagen en zocht de beste mensen bij elkaar. Maar ondanks alle goede voorbereidingen en de uitgebreide veiligheidsmaatregelen mislukte ook deze poging — Mallory en het grootste gedeelte van zijn team werden bedolven door een lawine. Slechts een paar mensen overleefden deze ramp.

Bij terugkomst in Engeland hielden zij een groot feest als een postuum eerbetoon aan Mallory en zijn dappere expeditieleden. De leider van de overlevenden nam dankbaar het applaus in ontvangst. Hij keek naar de muren waar foto's waren opgehangen van Mallory en de anderen die bij de lawine om het leven waren gekomen. Toen draaide hij zich om en aan de andere kant van de ruimte was een grote afbeelding van de Mount Everest opgehangen. De berg zag er dreigend uit, als een onoverwinnelijke reus. Toen sprak de leider namens zijn overleden vrienden tot berg: "Ik richt het woord tot je, Mount Everest, namens alle dappere mannen en vrouwen van nu, en namens hen die nog geboren zullen worden. Jij hebt ons verslagen. Niet één keer, maar drie keer. Maar er zal een dag komen dat wij jou zullen verslaan. Jij kunt niet meer groeien, maar wij wel!"

Vrij naar: James Hewitt, *Illustrations Unlimited* (Wheaton, Ill. Tyndale House Publishers, Inc. 1988), bladz. 131.

Napraten • Vraag: Hoe vaak en op welke manieren zijn Adventisten teleurgesteld in Jezus' wederkomst? (Op z'n minst één keer.) Waarom lukte het Mallory en zijn mensen niet om de top van de Mount Everest te beklimmen? (Zij kwamen om het leven door een lawine.)

Waarom is Jezus nog steeds niet teruggekomen? (Verschillende antwoorden mogelijk. Er is nog teveel kwaad in deze wereld. Nog niet alle mensen hebben van Jezus gehoord.) Hoe kunnen wij "groeien" om dit doel te bereiken? (Ons richten op Jezus als onze Bevrijder en Verlosser, onze vriend en steun in moeilijkheden. Door te bidden en in de Bijbel te lezen. Door onze fouten te belijden aan God).

Vertel: Vandaag hebben wij het over de Grote Teleurstelling uit 1844. Tegelijkertijd kijken wij ook naar de teleurstellingen in ons eigen leven. Omdat wij allemaal als individu belangrijk voor God zijn, wil Hij ons ook helpen om voor onze moeilijkheden een oplossing te vinden.

4. DWARSVERBANDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Lees gezamenlijk Exodus 25:8.

Vraag: Waarom wilde God bij zijn volk wonen en waarom moesten zij voor Hem een heiligdom bouwen? (Hij wilde bij hen zijn. Hij wilde hun duidelijk maken dat Hij om hen gaf. Hij wilde hun laten zien wie Hij was.) **Vertel:** God wilde aan zijn volk duidelijk maken dat, ondanks dat zij zondige mensen waren, er bij Hem manieren waren om de zonde te vergeven.

Lees met elkaar Hebrëen 8:5. **Vraag:** Waarom vroeg God Mozes zo nadrukkelijk om een aards heiligdom te bouwen dat exact hetzelfde was als het heiligdom in de hemel? (In de bouw van de tabernakel moest duidelijk zijn dat vergeving en bevrijding de belangrijkste onderwerpen waren. Daarbij moest de tabernakel ook een weergave zijn van Gods karakter en zijn heiligheid.) **Vertel:** God wilde dat de diensten in het heiligdom voor iedereen duidelijk waren. Hij wilde dat wij zouden weten wie Hij is, zodat Satan niet voor verwarring kan zorgen. Hij wilde dat wij zijn plannen voor onze redding en verlossing zouden begrijpen.

Vraag: Hoe zag het heiligdom er eigenlijk uit? Lees met elkaar Exodus 25 en 31 (of gedeeltes uit) voor een beschrijving van de tabernakel en de diensten.

Vertel in uw eigen woorden:

De tabernakel bestond uit drie gedeeltes: De voorhof, waar de offers plaatsvonden; het heilige, waarin de voorwerpen stonden die Gods waarheid symboliseerden en die de gebeden kracht gaven; en het heilige der heiligen, waar God zelf aanwezig was en waar alleen de hogepriester één maal per jaar naar binnen mocht om daar vergeving te vragen voor de zonden van het volk. Deze dienst werd ook wel de "reiniging van het heiligdom" genoemd. Met dit ritueel werd gesymboliseerd dat de zonden van het volk werden vergeven. Tevens werden alle zonden die opgeschreven stonden, verbrand.

Volgens Daniël 8:14 werd het heiligdom gereinigd na 2300 dagen (avonden en morgens). Hier wordt een profetische tijd mee bedoeld die gelijk staat aan 2300 jaar. **Vraag:** Wanneer zou deze periode zijn begonnen? **Vertel:** Volgens Daniël 9:25 is deze periode begonnen op het moment dat het bevel uitging om Jeruzalem te herstellen en te herbouwen. Dit bevel is in het jaar 457 voor Christus gegeven.

B. Verbanden leggen met de illustratie

Vraag iemand het verhaal van het sabbatgedeelte voor te lezen of het in eigen woorden te vertellen.

Vraag: Op welke manier kreeg Ellen Harmon in haar leven te maken met teleurstelling? (Toen een steen haar in het gezicht trof en haar gezicht verminkte. En toen Jezus niet terugkwam in 1844 zoals zij en de andere Millerieten hadden gehoopt.)

Vraag: Ben jij wel eens teleurgesteld geweest over iets dat je (wel of niet) gedaan hebt? En ben je ook wel eens teleurgesteld geweest over God? Hoe ging jij hier mee om? Hielp jouw

manier van reageren om de teleurstelling te verwerken of juist niet? Geef de groep de ruimte om antwoorden te geven en op elkaar te reageren.

Vertel: Soms zijn teleurstellingen helemaal niet zo erg. Of, zoals een bekende Nederlander het zegt: "Ieder nadeel heeft z'n voordeel." Ellens verminking hielp haar om Jezus te vinden en te ontdekken dat het in het leven niet gaat om uiterlijke schoonheid. Zo kon zij zich voorbereiden om haar leven in dienst van anderen en God te stellen.

Toch zijn er ook teleurstellingen die wij nooit kunnen begrijpen. Het enige dat wij wel kunnen doen, is erop vertrouwen dat God ons zal helpen deze teleurstellingen te verwerken. Later in de hemel zal ons duidelijk worden waarom wij deze teleurstellingen moesten meemaken.

Vraag: Waarom waren de eerste adventisten zo teleurgesteld? (Zij hadden niet begrepen wat de leer van het heiligdom precies betekende. Volgens hen zou de aarde gereinigd worden door het vuur van Christus' wederkomst. In werkelijkheid werd het hemels heiligdom gereinigd.)

Wij kunnen nog een hoop leren van de eerste adventisten over de manier waarop je met teleurstellingen om kan gaan. Zij gaven niet toe aan de mening van anderen en lieten hun geloof in Jezus niet beïnvloeden door de teleurstelling. Zij deelden hun teleurstelling met elkaar en zochten steun bij elkaar. Zij zochten in de Bijbel naar manieren om te begrijpen wat er gebeurd was en hoe zij hier mee om te gaan. Door deze houding kon God hen steunen en toonde aan hen door een visioen wat er aan de hand was.

C. Verbanden leggen met het dagelijks leven

Schets het volgende scenario:

Een aantal jaar geleden hadden de ouders van Roger een aantal lezingen bijgewoond. Naar aanleiding van deze bijeenkomsten waren zij zo enthousiast geworden, dat zij besloten adventist te worden. Roger ging met hen mee en werd uiteindelijk ook adventist. Toen was hij erg enthousiast over de kerk en het geloof dat hij gevonden had. Hij was ervan overtuigd dat Jezus snel terug zou komen op aarde.

Dat was drie jaar geleden. Nu twijfelt Roger of Jezus ooit nog zal komen. Kennelijk snapt God niet wat "snel" betekent en Roger ziet het nut er niet meer van in om nog langer naar de kerk te komen.

Wat zou jij tegen Roger zeggen?

Vraag: Wat heeft iemand het meest nodig als hij teleurgesteld is? (Begrip, medeleven, geduld, bemoediging, vergeving, de waarheid onder ogen zien.) **Op welke manieren kan zou jij dit aan Roger kunnen laten zien?** (Geef de groep de gelegenheid met eigen ideeën te komen.)

Vertel: Lees de bijbelfeksten uit het gedeelte van woensdag nog eens door. **Op welke manier gaat God om met mensen die teleurgesteld zijn? Welke teksten spreken jou het meeste aan? Kan je ook uitleggen waarom?** (Geef de groep de gelegenheid om met eigen ideeën te komen.)

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

Verdeel de groep in kleinere groepjes. De opdracht is te ontdekken hoe bepaalde personen uit de Bijbel hun teleurstelling verwerkten. Schrijf de onderstaande vragen op een flip-over.

Vertel: Kies een persoon die jou het meeste aanspreekt. Gebruik de aangegeven bijbeltekst om de vraag te beantwoorden.

1. Wat deden Abraham en Sara toen zij geen kinderen kregen? Genesis 16:1-4.
Abraham trouwde met Hagar en kreeg bij haar een zoon.
2. Op welke manier liet Mozes zijn teleurstelling blijken over het voortdurende geklaag van het volk Israël in de woestijn? Numeri 20:10,11.
Hij vervloekte hen en sloeg tweemaal op de rots in plaats van er tegen te spreken.
3. Hoe reageerde het volk van Israël bij de terugkeer van de twaalf verspieders uit het land Kanaän? Numeri 14:1-3
Zij deden hun beklag bij Mozes en Aäron en zeiden dat zij terug wilden keren naar Egypte.
4. Wat was Gideons reactie toen de Midianieten Israël bezet hadden? Richteren 6:13,14.
Volgens hem was het een teken dat God niet langer bij zijn volk wilde wonen.
5. Op welke manier liet Johannes de Doper zijn teleurstelling blijken over Jezus' optreden op aarde? Matteüs 11:2.
Hij vroeg zich openlijk af of Jezus wel de echte Messias was.
6. Wat deden de discipelen toen Jezus gevangen werd genomen in Getsemané? Matteüs 26:56.
Zij lieten Hem in de steek.
7. Op welke manier liet Paulus zijn teleurstelling over Marcus blijken? Handelingen 15:36-40.
Hij liet hem achter en ging met iemand anders (Silas) op reis.
8. Hoe liet Demas zijn teleurstelling over het evangelie blijken? 2 Timoteüs 4:10.
Hij vluchtte en liet Paulus in de gevangenis achter.

B. Toepassingsvragen

1. Op welke manier heeft God de gebeurtenissen rond de Grote Teleurstelling gebruikt om zijn volk te helpen en zijn naam hoog te houden? Wat doet Hij wanneer wij in moeilijkheden zijn?
2. Kunnen wij ons leven aan God toevertrouwen? Hoe maakt Hij van "een nadeel een voordeel"?
3. Kan je vertrouwen wat Hij zegt? Doet Hij altijd wat Hij heeft beloofd?
4. Komt Jezus echt terug? Hoe weet je dat?
5. Op welke manier vormde de uitleg over het heiligdom de verklaring waarom Jezus niet terugkwam op 22 oktober 1844?
6. Hoe kunnen wij (jongeren) de heiligdomsleer gebruiken wanneer wij op zoek zijn naar antwoorden en oplossingen voor moeilijkheden in ons eigen leven?
7. Op welke manier hebben jongeren tegenwoordig te maken met de grote teleurstelling in hun eigen leven?

6. AFSLUITEN

Samenvatting

Vat de volgende tekst in uw eigen woorden samen.

Iedereen krijgt in zijn leven vroeger of later te maken met teleurstellingen. De kunst is echter hoe wij hiermee omgaan; wordt het een excuus voor ons falen of gebruiken we het op een positieve manier zodat wij erdoor kunnen groeien.

Wat de teleurstelling ook is, God staat altijd voor ons klaar om ons hierbij te helpen en de teleurstelling om te buigen naar iets positiefs. Net zoals Hij dat deed in de tijd van de Grote Teleurstelling en zoals Hij dat deed in het leven van Ellen Harmon.

Maar dit kan Hij alleen maar als wij ons leven aan Hem durven toevertrouwen. Als je dat durft, zul je merken dat Hij het beste met je voor heeft.

7. DE EINDTIJD — EINDELIJK THUIS

HET GEVAL VAN DE AFWEZIGE KLASSENLEERAAR

1. VOORBEREIDING

A. De Bijbel

Genesis 3:15 •

Vijandschap zal er zijn tussen jou en de vrouw, tussen al jullie nakomelingen: zij zullen jouw kop vertrappen, jij zult hen in de hiel bijten.'

Handelingen 1:9-11 •

Na deze woorden werd Hij voor hun ogen omhooggeheven; een wolk onttrok Hem aan het gezicht. Toen Hij zo heenging en zij naar de hemel staarden, stonden er plotseling twee mannen in witte kleren bij hen. Dezen zeiden: 'Mannen van Galilea, wat staan jullie naar de hemel te kijken? Jezus is van jullie weggenomen en naar de hemel gegaan, maar zoals jullie Hem naar de hemel hebben zien opstijgen, zo zal Hij terugkomen.'

1 Tessalonicenzen 4:16-18 •

Want wanneer het teken wordt gegeven, de aartsengel zijn stem verheft en Gods bazuin klinkt, zal de Heer zelf afdalen uit de hemel. Eerst staan dan de gestorven christenen op; daarna worden wij die nog in leven zijn, samen met de verrezenen weggevoerd op de wolken in de lucht om de Heer te ontmoeten. Dan zullen we voor altijd bij de Heer zijn. Troost elkaar dus hiermee.

Judas 1:14,15 •

Henoeh, de zevende in de lijn van Adam, heeft ook over hen profetische woorden gesproken: Daar komt de Heer met zijn tienduizenden heilige engelen om over allen het vonnis uit te spreken. Hij zal alle goddeloze zondaars straffen voor de goddeloze praktijken die ze hebben bedreven en voor de vermetele woorden die ze tegen Hem gesproken hebben.

Openbaring 1:7 •

Zie, Hij komt met de wolken! Iedereen zal Hem zien, ook zij die Hem doorstoken hebben, en alle volken der aarde zullen om Hem treuren. Amen.

Openbaring 21:3,4 •

En uit de richting van de troon hoorde ik luid een stem zeggen: 'Nu heeft God zijn tent onder de mensen opgeslagen! Hij zal bij hen wonen en zij zullen zijn volk zijn. God zelf zal bij hen zijn en Hij zal elke traan uit hun ogen wissen. De dood zal er niet meer zijn; geen rouw, geen weeklacht, geen pijn zal er zijn, want de eerste dingen zijn voorbij.'

Jesaja 2:4 •

Hij zal rechtspreken tussen machtige volken en geschillen oplossen tussen vele naties. Dan smeden ze hun zwaarden om tot ploegscharen, en hun speren tot snoeimessen. Geen volk neemt nog de wapens op, nooit meer bereidt men zich voor op de oorlog.

Openbaring 21:25-27 •

De poorten van de stad zullen de hele dag openstaan en niet meer worden gesloten, omdat er geen nacht meer heerst. De schatten en de kostbaarheden van de volken zullen er binnengebracht worden. En niets wat onrein is, zal de stad binnenkomen, en niemand die misdaad en leugen aanhangt. Alleen zij die opgetekend staan in het boek van de levenden, gaan er binnen.

(Kijk voor aanvullend materiaal ook in de studiegids)

B. Waar gaat "De eindtijd — Eindelijk thuis" over?

De belofte van Christus' wederkomst is voor ons een grote bron van kracht en hoop. Het geeft ons een doel. Wij weten dat er met de wederkomst hoop is op een betere wereld, waar het kwaad niet meer zal zijn, waar geen oorlog, honger, ziekte of dood meer is. De wederkomst biedt ons zicht op de hereniging met onze geliefden die zijn overleden. Wij zullen onze Schepper ontmoeten en wij zullen Hem zien, "van aangezicht tot aangezicht." In het evangelie en in de brieven vinden wij tal van aanwijzingen die spreken over de wederkomst. Deze aanwijzingen geven ook aan dat de tijd voorafgaand aan de wederkomst een moeilijke tijd zal zijn. De wereld zal alles in het werk stellen om de gelovigen over te halen hun geloof te laten varen. Er zullen leiders opstaan die misleidende woorden spreken over Jezus' wederkomst en het einde van de wereld. Des te meer een reden voor ons om ons goed voor te bereiden en ons niet te laten verleiden door andere (wereldse) zaken. Wij hebben echter onze hoop gevestigd op God. Wanneer Hij zal terugkeren naar deze aarde, zullen wij Hem verwelkomen met de woorden van de profeet Jesaja: 'Hij is onze God! Hij was onze hoop: Hij zou ons redden. Hij is de HEER, hij was onze hoop. Juich en wees blij: Hij heeft ons gered!' (Jesaja 25:9). Dan zal het kwade voorgoed verslagen zijn en zal een rijk van eeuwigdurende vreugde en vrede aanbreken.

C. Wat is het doel van deze les?

Na afloop van deze les zijn de tieners in staat om:

1. te beseffen dat Jezus' wederkomst nabij is;
2. te begrijpen dat het hier gaat om een letterlijke wederkomst;
3. zichzelf en anderen voor te bereiden op deze gebeurtenis.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek *Start* •

Activiteit A: een volwassen gemeentelid die, voordat hij/zij adventist werd, geloofde in de verborgen hemelvaart², kaartjes waarop vragen zijn geschreven.

Activiteit B: een volwassen gemeentelid die zijn hele leven al adventist is geweest en gelooft in de letterlijke, zichtbare wederkomst van Jezus, kaartjes waarop de vragen zijn geschreven.

Voor de rubriek *Dwarsverbanden* •

Bijbels, kopieën van de werkbladen.

Voor de rubriek *Toepassen* •

Bijbels

² De term die hier wordt gebruikt is "secret rapture", de zogenaamde verborgen of geheime hemelvaart. Volgens mij is dit een item dat in NL amper speelt, maar ik denk dat jullie dit beter kunnen beoordelen.

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

- 1 te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (zie werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
2. hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;
3. de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven. Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte "Waar gaat 'De eindtijd — Eindelijk thuis' over?" uit de handleiding.

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. Alternatieve onderdelen

- >> Zangdienst
- >> Zending
- >> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start*, *Dwarsverbanden*, *Toepassen* en *Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de rubriek *Start* vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *Dwarsverbanden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *Toepassen* bevat een activiteit en een serie vragen. Beide zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief samenwerken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. Startactiviteit

Stap 1 • Vraag een volwassen gemeentelid die vroeger in de geheime hemelvaart geloofde om bij de bespreking aanwezig te zijn. Het is de bedoeling dat de tieners d.m.v. het stellen van vragen ontdekken wat een geheime hemelvaart betekent en welke consequenties dit kan hebben.

Stap 2 • Geef iedereen een kaartje waarop een vraag staat. (bijvoorbeeld: Wat is een symbolische wederkomst? Wat gebeurt er dan precies? Wat gebeurt er met de mensen die achter blijven? Waarom geloofde u destijds in een geheime hemelvaart? Waarom bent u van mening veranderd?)

Stap 3 • De groep stel één voor één een vraag aan de gast. Geef ruimte om ook vervol- of verdiepingsvragen te stellen.
Bedank de gast voor zijn/haar komst.

Napraten • Vraag: Wat is jou het meest opgevallen bij de bespreking van dit onderwerp? Kan je een deze opvatting onderbouwen vanuit de Bijbel? Staat onze gast nog steeds achter zijn/haar opvatting van destijds? Op welke manier heeft hij/zij zijn/haar mening aangepast? Hoe denkt hij/zij nu dat Jezus' wederkomst zal gaan?

B. Alternatieve startactiviteit

Stap 1 • Vraag een volwassen gemeentelid die zijn/haar leven lang al adventist is geweest om bij de bespreking van de les aanwezig te zijn en enkele vragen over de wederkomst te beantwoorden. Laat de tieners d.m.v. het stellen van vragen ontdekken wat de Bijbel zegt over Jezus' wederkomst.

Stap 2 • Geef de kaartjes met de vragen aan de tieners (bijvoorbeeld: Hoe lang bet u al adventist? Wat betekent voor u de naam Zevende-dags Adventist? Hoe ziet volgens u de wederkomst van Christus er uit? Hoe zouden wij ons volgens u moeten opstellen tegenover christenen die in een geheime hemelvaart geloven?)

Stap 3 • De groep stel één voor één een vraag aan de gast. Geef ruimte om ook vervol- of verdiepingsvragen te stellen.
Bedank de gast voor zijn/haar komst.

Napraten • Vraag: Wat is jullie het meest opgevallen in de antwoorden van onze laatste gast? Op welke gedeeltes uit de Bijbel baseert hij/zij zijn mening? Wat is jullie indruk? Wat is volgens jullie de reden dat er zoveel verschillende meningen zijn over Jezus' wederkomst? Wat is het grootste voordeel om onze mening te baseren op wat in de Bijbel staat geschreven?

Vertel in uw eigen woorden:

Alle christenen geloven in Jezus' wederkomst. Zij verschillen alleen van mening over de manier waarop dat zal gebeuren. Echter, de opvatting dat er een geheime hemelvaart zou zijn, heeft het risico om de Bijbel ook op andere gebieden niet juist te interpreteren. Zo zouden mensen bijvoorbeeld kunnen denken dat er een tweede kans is voor hen die achterblijven om Jezus alsnog te aanvaarden. Deze opvatting kan ertoe leiden dat mensen niet de noodzaak inzien om zich nu te bekeren. Er is immers nog een tweede kans?!
De veiligste weg is om Gods woord precies te volgen. Dan zit je altijd goed.

C. Startillustratie

Vertel in uw eigen woorden het volgende verhaal:

In het boek 'Gods smokkelaar' vertelt broeder André een merkwaardige gebeurtenis uit de tijd dat hij nog jong was. Het verhaal speelt zich af aan het einde van de jaren '40 toen hij in het Nederlandse leger tegen president Sukarno in Indonesië vocht. Hij had enkele weken daarvoor een jong aapje gekocht — een gibbon. Hij hield het diertje als zijn huisdier bij zich in de barak. Op een dag merkte hij dat het dier pijn had. Toen hij het dier onderzocht zag hij dat het aapje een grote striem om zijn middel had. De striem werd veroorzaakt door een touw dat iemand anders, toen het aapje nog klein was, om zijn middel had gebonden. Toen het beestje groeide was het touw steeds dieper in het vlees gaan snijden, waardoor het aapje nu veel pijn leed. André besloot het beestje te helpen. Hij scheerde het haar rond de striem weg. Tot zijn verbazing bleef het aapje rustig liggen alsof

het wilde zeggen "ik begrijp heel goed wat je aan het doen bent." Zo rustig mogelijk sneed hij het vlees weg, totdat hij bij het touw kwam en het door kon snijden. Zodra het aapje de bevrijding van het touw voelde, sprong het op, maakte een buiteling en sprong op André's schouder.

Vanaf dat moment waren de twee onafscheidelijk. Beiden hadden veel aan de ander te danken — het aapje omdat André het touw had verwijderd, en André omdat het touw symbool stond voor het kwade waar hij zich door gebonden voelde en waar hij al zo lang, zo graag van verlost wilde worden.

Vrij naar: James S. Hewitt, *Illustrations Unlimited* (Wheaton, Ill.; Tyndale House Publishers, Inc., 1988), bladz. 68.

Napraten • Vraag: Op welke manier lijken de gibbon en onze wereld op elkaar? (Zij zijn beide ziek. Het aapje was lichamelijk ziek. Onze wereld is geestelijk, spiritueel en emotioneel ziek.) **Lijken de oplossingen ook op elkaar? Op welke manier wel of niet?** (Het aapje kon niet zelf zijn probleem oplossen. Hij had hulp van André nodig om het touw dat diep in zijn vlees was gaan zitten, weg te snijden. Onze wereld kan ook haar eigen problemen niet oplossen. Deze worden veroorzaakt door het kwaad, dat nu eenmaal in alle mensen zit. Wij hebben Jezus nodig om het kwaad weg te nemen. Bij zijn terugkomst naar deze aarde zal Hij de wereld verlossen van het kwaad en Hij zal een nieuwe wereld scheppen.)

Vertel in uw eigen woorden:

Vandaag hebben wij het over een gebeurtenis waar de mensen al bijna 6000 jaar naar uitkijken. Sinds Adam en Eva van de verboden vrucht hebben gegeten, kijken wij uit naar de komst van Hem die een einde zal maken aan het kwaad in deze wereld — Jezus. Echter, ons verlangen valt in het niets vergeleken bij zijn wens om met ons te zijn en om alle dingen nieuw te maken.

4. DWARSVERBANDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Vertel in uw eigen woorden:

In onze tijd is er een aantal mensen geweest die claimde de Christus te zijn. Zij werden echter al snel ontmaskerd als valse Christussen omdat zij een aantal dingen niet deden waarvan de Bijbel vertelt dat die zouden gebeuren bij Jezus' wederkomst. Zij keerden niet terug naar de aarde zoals de Bijbel vertelt. Zij maakten geen einde aan het kwaad. Zij wekten de rechtvaardige doden niet op uit de dood om hen, samen met de rechtvaardige levenden, mee te nemen naar de hemel.

Ondanks een grote mate van onzekerheid over de wederkomst, geeft de Bijbel een aantal duidelijke aanwijzingen.

Lees met elkaar Genesis 3:15. **Vraag: Wat zegt deze tekst over Jezus' wederkomst?** (Bij zijn komst zal Jezus het kwaad en het brein achter het kwaad, Satan, vernietigen.)

Lees met elkaar de volgende teksten. Probeer met elkaar te ontdekken welke aanwijzingen de teksten geven over Jezus' wederkomst.

Openbaring 1:7; Judas 1:14,15; 1 Tesselonicenzen 4:16; 2 Petrus 3:10.

Vraag: Waaruit blijkt dat Jezus' wederkomst letterlijk gezien moet worden en niet symbolisch? (Zien: iedereen zal Hem zien neerdalen uit de hemel, samen met zijn engelen; iedere christen die is overleden zal opgewekt worden; Jezus neemt de doden die zijn opgewekt en de levenden mee naar de hemel. Geluid: Jezus stem zal klinken wanneer Hij met zijn volgelingen zal worden verenigd; alle zondaren zullen schreeuwen van angst bij zijn terugkeer; de hemelen zullen met een luid gedreun vergaan en de aarde zal worden vernietigd.)

Vertel: Met Jezus' terugkomst zal er een langverwachte periode van vrede en geluk aanbrenen.

Vraag: Wat is de hemel volgens jullie: een idee of een echte, reële plek?

Lees met elkaar Openbaring 21:3,4 en Openbaring 21:25-27. **Wat vertellen deze teksten over de hemel?** (God de Vader, is daar aanwezig. Hij zal alle tranen van ongeluk, spijt en verdriet van ons gezicht wissen. In de hemel wonen alleen rechtvaardige mensen. Er zal geen plaats voor zondaren zijn.)

Vertel: Wij zijn niet de enigen die graag willen dat Jezus terugkomt. Hijzelf wil niets liever dan dat! Laten wij eens kijken wat de Bijbel daar over schrijft. Lees met elkaar 2 Petrus 3:9 en Openbaring 3:20.

Vraag: Wat vind jij van deze teksten?

B. Verbanden leggen met de illustratie

Vraag iemand het verhaal van het sabbatgedeelte voor te lezen of het in eigen woorden te vertellen.

Vraag: Op welk verhaal uit de Bijbel lijkt het verhaal van de klassenleraar? (Op de gelijkenis van de vijf wijze en de vijf dwaze maagden of de gelijkenis van de landheer die op reis ging.) **Wat zijn de overeenkomsten?** (Verschillende antwoorden mogelijk. Jims groep lijkt op de vijf dwaze maagden, terwijl Suzans groep op de vijf wijze maagden lijkt. De lerares lijkt op de bruidegom en haar vervanger lijkt op de persoon die de komst van de bruidegom aankondigt. De lerares lijkt ook op de landheer die een tijdje op reis gaat. Jim en Suzan lijken dan op de dienaren die op het landgoed moeten passen.)

Vraag: Wat kunnen wij leren van deze moderne gelijkenis? (Ook wij moeten ons voorbereiden en klaar staan voor Jezus' wederkomst. Wij weten niet wanneer dat zal gebeuren. Het enige dat wij weten is dat het onverwacht zal zijn. Wij moeten onszelf zo goed voorbereiden dat wij ook in staat zijn om diegenen te helpen die (nog) niet klaar staan.)

C. Verbanden leggen met het dagelijks leven

Schets het volgende scenario:

Samen met z'n 6 broertjes en zusjes propte de 11-jarige Sam zich in de auto, op weg naar het plaatselijke winkelcentrum. Eenmaal aangekomen gaf moeder iedereen duidelijke instructies: "Niet met vreemden meegaan en om vier uur precies moet iedereen weer terug zijn bij de auto." Z'n vier zusjes gingen met hun moeder mee, en Sam en z'n twee broers gingen op zoek naar de speelgoedwinkel. Op de één of andere manier raakte Sam zo verdiept in alle fantastische DVD's, videospelletjes en ander speelgoed dat hij helemaal de tijd vergat. Toen hij opkeek, waren z'n broers verdwenen en één blik op de klok vertelde hem dat hij al een kwartier te laat was. Hij rende zo snel hij kon terug naar de parkeerplaats, maar helaas, de auto was al weg. Daar stond hij dan, helemaal alleen. Toen kreeg hij een briljant idee. Hij rende naar de telefooncel en belde z'n moeders mobiele telefoon. Z'n broers waren zo in beslag genomen door hun nieuwste aankopen dat zij dachten dat Sam zelf al naar de auto was gelopen. Z'n moeder keerde de auto en enkele minuten later kon ze een opgeluchte Sam van de parkeerplaats ophalen.

Vertel: Veel mensen zijn net als Sam. Net zoals Jezus bepaalde gebeurtenissen heeft genoemd die zijn terugkeer aankondigen, zo heeft Sams moeder haar kinderen ook duidelijke instructies gegeven wanneer ze weer op de parkeerplaats moesten zijn.

Lees samen 1 Petrus 5:8 en Judas 1:14,15.

Vraag: Wat zijn de overeenkomsten tussen het verhaal van Sam en de christenen die wachten op Jezus' wederkomst? Zijn er ook verschillen? (Sam was helemaal verdiept in andere dingen zodat hij zich niet meer de instructies van zijn moeder herinnerde. Zo kan het ook met christenen gaan die zich teveel verdiepen in andere zaken en zo vergeten wat Jezus hen heeft opgedragen. Helaas is er voor hen geen herkansing zoals in het geval van Sam!)

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

Verdeel de groep in twee kleinere groepen. Groep 1 heeft als opdracht een aantal korte scènes te beschrijven waarin iemand alleen wordt achtergelaten. Elke situatie moeten zij op een kaartje schrijven. (Bijvoorbeeld: iemand mist z'n bus of z'n trein omdat hij zich verslapen heeft; iemand mist een belangrijk examen omdat hij ziek is; iemand loopt een baan mis omdat hij z'n sollicitatiebrief te laat inlevert; iemand mist een uitverkoop in een groot warenhuis omdat hij de datum is vergeten, etc. etc.)

Terwijl groep 1 de situaties bedenkt en opschrijft, geeft de leider van de groep de kaartjes die al klaar zijn door aan groep 2. Zij hebben de opdracht om bij de situaties een geestelijk evenbeeld te schrijven. Wat betekent de situatie op het kaartje als je het toepast op het missen van Jezus' wederkomst? Dit schrijven zij op de andere kant van het kaartje. Tevens moeten zij tips bedenken hoe je kan voorkomen dat je Jezus' wederkomst misloopt en je dus alleen achterblijft.

Lees tot slot, wanneer alle kaartjes aan beide kanten zijn ingevuld, de uitkomsten voor aan de groep. Geef de groep de gelegenheid te reageren.

Napraten • Vraag: Wat kan je zeggen over de situaties die groep 1 heeft beschreven als je ze vergelijkt met het missen van Jezus' wederkomst? (Vergeleken daarbij is het niet rampzalig.) **Kan je ook uitleggen waarom?**

Stelling: Als wij Jezus' wederkomst net zo belangrijk zouden vinden als de dingen die wij in ons dagelijks leven belangrijk vinden, zouden wij ons beter voorbereiden op zijn komst. (Geef de gelegenheid om te reageren.)

B. Toepassingsvragen

1. Wat hebben bijbelstudie, bidden en naar de kerk gaan te maken met Jezus' wederkomst? Hoe vaak zouden we dit moeten doen om in de hemel te komen?
2. Houden wij net zoveel van Jezus als van de mensen en de dingen om ons heen? Of ligt dat anders? Leg eens uit?
3. Hoe zouden we deze liefde kunnen krijgen als we het (nog) niet hebben? Hoe kan je ervoor zorgen dat deze liefde niet verdwijnt?
4. Welke twee aanwijzingen zijn voor jou het teken dat Jezus snel weer terugkomt?
5. Waarom komt Jezus terug? Is dat alleen om het kwaad te vernietigen?
6. Wat betekent Jezus' wederkomst voor jou? Wat heb jij er voor over om in de hemel te komen?
7. Hoe kunnen wij onszelf (en anderen) het beste voorbereiden op Jezus' wederkomst?

6. AFSLUITEN

Samenvatting

Vat de volgende tekst in uw eigen woorden samen.

Sinds de zondeval van Adam en Eva, verlangen wij allemaal, bewust of onbewust, naar iemand die het weer goed maakt. Iemand die herstelt wat kapot is gemaakt. Iemand die ons meeneemt naar een plek waar het kwade niet meer kan komen. Er is maar één persoon die dat kan, en dat is Jezus.

Omdat Hij als mens op aarde heeft geleefd, begrijpt Hij als geen ander ons verlangen om weer een nieuw mens te worden. Hij is onze hogepriester en Hij aanvaardt ons geloof in Hem. Hij kan ons herscheppen tot nieuwe mensen want "het oude heeft afgedaan en het nieuwe is gekomen." (2 Korintiërs 5:17.) Dit geloof maakt dat Hij ons kan redden uit deze wereld. Wanneer Hij terugkomt, zal Hij ons en onze naasten die opgewekt worden uit de dood, meenemen naar de hemel. Daar zullen wij voor altijd bij Hem zijn. Daar zal het kwade niet meer kunnen komen en zullen de gevolgen van het kwaad ons niet meer raken. Wij hopen dat deze dag snel zal komen! Amen

8. WIJ LEVEN NIET ALLEEN VOOR ONSZELF

HET DRAAIT NIET OM JOU!

1. VOORBEREIDING

A. De Bijbel

Daniël 12:3 •

De verlichten zullen stralen als het fonkelende hemelgewelf, en degenen die velen tot gerechtigheid hebben gebracht als de sterren, voor eeuwig en altijd.

Matteüs 9:37,38 •

Hij zei tegen zijn leerlingen: 'De oogst is groot, maar er zijn weinig arbeiders. Vraag dus de eigenaar van de oogst of hij arbeiders wil sturen om de oogst binnen te halen.'

1 Korintiërs 9:22 •

Voor de zwakken ben ik zwak geworden om hen te winnen. Ik ben voor iedereen wel iets geworden, om in elke situatie althans enkelen te redden.

Marcus 16:15 •

En Hij zei tegen hen: 'Trek heel de wereld rond en maak aan ieder schepsel het goede nieuws bekend.'

1 Johannes 4:4 •

U, kinderen, komt uit God voort en u hebt de valse profeten overwonnen, want Hij die in u is, is machtiger dan hij die in de wereld heerst.

Openbaring 12:11 •

Zij hebben hem dankzij het bloed van het lam en dankzij hun getuigenis overwonnen. Zij waren niet aan het leven gehecht en hebben hun dood aanvaard.

Matteüs 10:27,28 •

Wat ik jullie in het duister zeg, spreek dat uit in het volle licht, en wat jullie in het oor gefluisterd wordt, schreeuw dat van de daken. Wees niet bang voor hen die wel het lichaam maar niet de ziel kunnen doden. Wees liever bang voor hem die in staat is én ziel én lichaam om te laten komen in de Gehenna.

(Kijk voor aanvullend materiaal ook in de studiegids)

B. Waar gaat "Jezelf overstijgen" over?

God heeft iedereen, jong en oud, de opdracht gegeven om zijn evangelie aan iedereen te vertellen. Wanneer dit gebeurd is, zal Jezus naar de aarde terugkomen en ons meenemen naar de hemel. Wij zullen dus alles in het werk moeten stellen om mensen te vertellen wat Jezus voor hen kan betekenen. Maar vertellen alleen is niet genoeg. We kunnen ook op een hele praktische manier laten zien wat Gods liefde betekent; door mensen te helpen die het moeilijk hebben omdat ze ziek zijn, geen geld hebben om eten te kopen, in een gebied leven waar oorlog is of waar een natuurramp is gebeurd.

Dit zijn niet altijd de makkelijkste of leukste opdrachten. Maar het moet wel gedaan worden. Onze uitdagingen liggen namelijk niet alleen in de wereld om ons heen — zij zitten ook in ons. God vraagt ons uit onze veilige omgeving te stappen en een stapje verder te zetten dan dat we uit eigen beweging zouden doen.

De geschiedenis laat zien dat er altijd mensen zijn geweest die bereid waren om deze extra stap te zetten. Deze mensen lieten vaak alles achter zich om Gods evangelie aan anderen te verkondigen en sommigen van hen hebben hiervoor een hoge prijs betaald.

Vandaag is het onze beurt. Welke stap gaan wij zetten? In ieder geval hebben wij Gods belofte dat Hij zijn heilige Geest zal sturen om ons de moed en de overtuiging te geven om op weg te gaan.

C. Wat is het doel van deze les?

Na afloop van deze les zijn de tieners in staat om:

1. te begrijpen dat iedereen de verantwoordelijkheid heeft om het evangelie te verkondigen en zijn naaste in nood te helpen;
2. te ontdekken op welke manier zij een bijdrage aan deze opdracht kunnen leveren;
3. beter te begrijpen wat 'vrijheid van godsdienst' inhoudt.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek *Start* •

Activiteit A: papier, pennen/potloden, horloge.

Activiteit B: grote wereldkaart, papier, pennen/potloden, punaises, blinddoek.

Voor de rubriek *Dwarsverbanden* •

Bijbels, kopieën van het werkblad voor tieners van deze week.

Voor de rubriek *Toepassen* •

Pennen en kopieën.

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

1. te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (zie werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
2. hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;
3. de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven. Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte "Waar gaat 'Jezelf overstijgen' eigenlijk over" uit de handleiding.

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. Alternatieve onderdelen

- >> Zangdienst
- >> Zending
- >> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start, Dwarsverbanden, Toepassen en Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de rubriek *Start* vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *Dwarsverbanden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *Toepassen* bevat een activiteit en een serie vragen. Beide zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief samenwerken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. Startactiviteit

Stap 1 • Verdeel de groep in twee groepen. Ieder team stelt een secretaris aan die aantekeningen maakt. Voorzie de secretaris van pen en papier. U heeft een horloge nodig om de tijd te bewaken.

Stap 2 • **Vertel:** Jullie krijgen drie minuten de tijd om zoveel mogelijk woorden te verzinnen die te maken hebben met zending en/of zendelingen. De secretaris schrijft op wat jullie bedenken. Elk woord is één punt waard, maar alleen als dit woord niet op de lijst van het andere team voorkomt.

Stap 3 • Geef het startsein. Wanneer de tijd voorbij is, lezen beide secretarissen voor wat hun teams hebben bedacht. Scoor de punten en geef de uitslag.

Napraten • Vraag: Wat is volgens jullie het doel van deze opdracht geweest? (We gaan het vast over zending hebben.) Hoe kom je aan informatie over de zending en zendelingen? (Dat horen we in de kerk.) Zou jij zendeling willen worden? Waarom wel of waarom niet? (Weinig kans. Ik heb het hier prima naar m'n zin. Ik wil advocaat worden.)

B. Alternatieve startactiviteit

Stap 1 • U heeft een grote wereldkaart nodig die u aan een muur op kunt hangen. De tieners worden geblinddoekt. Met de blinddoek voor, moeten zij een punaise prikken waar zij denken dat het land dat zij hebben uitgekozen zich bevindt.

Stap 2 • Geef iedereen een kaartje of een stukje papier. Laat de groep de wereldkaart bekijken en een land uitkiezen. Dit mag niet het land zijn waar ze in wonen. **Vertel:** Schrijf de naam van het land dat jij gekozen hebt bovenaan het papiertje. Schrijf dan onder de naam van het land, een korte wens of een kort gebed voor dat land. Je kan voor alles bidden; de regering, het volk, de kinderen, de zendelingen, de kerken, etc.

Stap 3 • Wanneer iedereen klaar is, **vertel:** Vandaag spelen wij het spel "Plak een wens". Jij moet jouw wens of gebed op het land dat jij hebt uitgekozen plakken. Het enige probleem is dat je dat geblinddoekt moet doen.

Geef iedereen een punaise. Vervolgens krijgt iedereen één voor één een blinddoek voor en worden ze op een paar meter afstand van de muur geplaatst en een paar keer omgedraaid. Daarna moeten ze hun wens op het land plaatsen dat zij hebben uitgekozen. De gene die zijn wens het dichtst bij het land heeft geplaatst, heeft gewonnen.

Napraten • Vertel: Dat was best lastig om jouw wens precies in het land te plaatsen waarvoor het bestemd was. Gelukkig werkt het bij God niet zo. Ondanks dat we misschien niet altijd weten wàr Hij precies is, komen onze gebeden of vragen altijd bij Hem terecht.

Vraag: Kan je uitleggen waarom je juist voor dat land hebt gekozen? (Ik ben er wel eens geweest. Mijn familie woont daar. Er is in dat land vorige week iets ergs gebeurd.) **Voor welke dingen heb jij gebeden?** (Voor de mensen die hun familie of vrienden in de oorlog hebben verloren. Voor mensen die honger hebben.) **Zou jij in dat land willen wonen? Kan je uitleggen waarom wel of waarom niet?** (Nee, het is te ver van mijn vrienden. Het is er te gevaarlijk.)

Vertel: Jezus heeft aan zijn volgelingen de opdracht gegeven om de hele wereld van Hem te vertellen. Als wij deze opdracht willen uitvoeren, zullen we dus een stapje extra moeten doen. We zullen uit ons vertrouwde wereldje moeten stappen.

C. Startillustratie

Vertel in uw eigen woorden het volgende verhaal:

Sanne vond het erg spannend om op reis te gaan naar een ander werelddeel. Ze stond op het punt om een evangelisatieproject in Afrika te bezoeken. Bij het vliegveld aangekomen, bleek al snel dat ze haar koffers wel erg enthousiast had ingepakt: Ze had zoveel bagage bij zich dat ze ruim €150,- moest bijbetalen om al haar bagage mee te mogen nemen. Omdat Sanne ook nog wat geld wilde overhouden om te winkelen, zat er niets anders op dan een deel van haar bagage weer mee te geven aan haar ouders. De reisleidster fronste haar wenkbrauwen. Was Sanne wel de juiste persoon om mee te gaan op deze reis? Toen ze bij het project aankwamen, werden ze bestormd door weeskinderen die allemaal iets wilden verkopen. De kinderen zagen er vuil en hongerig uit. Wat een verschil met haar eigen vertrouwde wereldje op school!

's Avonds werden er door de plaatselijke gemeente bijeenkomsten georganiseerd. Van heinde en ver kwamen de mensen daar naartoe. Sanne herkende een aantal weeskinderen die ze bij aankomst op het vliegveld had gezien. Deze kinderen hadden dus kilometers gelopen om verhalen over Jezus te horen en een warme maaltijd te krijgen! Sanne kreeg er een brok van in haar keel.

Toen Sanne na drie weken weer thuis kwam, waren haar koffers een stuk lichter geworden. Ze had al haar kleren achter gelaten bij het weeshuis. Daar waren mensen die ze werkelijk nodig hadden. Het enige dat ze mee terug had genomen waren haar tandenborstel en wat prulletjes die ze van al die weeskinderen had gekocht.

Napraten • Vraag: Wat zou de reden kunnen zijn geweest van Sanne's verandering? (Ze zag nu met eigen ogen hoe andere mensen leefden.) **Moet je altijd eerst naar een ander land gaan om te ontdekken wie je naaste is?** (Nee, ook dat kan ook in je eigen omgeving. Kijk eerst naar wat een ander nodig heeft en dan pas naar jezelf. Vraag God om je hierbij te helpen.)

4. DWARSVERBANDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Vertel in uw eigen woorden:

Ieder land heeft ambassadeurs. Een ambassadeur wordt door de regering naar een ander land gestuurd om daar de koning en het land te vertegenwoordigen. In de Bijbel staat dat wij Jezus' ambassadeurs zijn. En als zijn ambassadeur moet je zijn opdrachten uitvoeren. Jezus heeft ons de opdracht gegeven iedereen te vertellen over zijn liefde voor alle mensen. Hij heeft ons ook gevraagd onze naaste te helpen. Om er voor mensen te zijn, waar niemand naar omkijkt. Om mensen te helpen die niet geholpen worden. Jezus wil niet dat we alleen maar voor onszelf leven. Hij wil dat we onszelf overstijgen door er ook voor anderen te zijn. Hij wil dat we anderen helpen; met onze tijd, met onze energie en door alles te doen dat in ons vermogen ligt.

Vraag: Deze opdracht geldt voor iedereen — jong, oud, het maakt niet uit. Hoe kunnen jongeren als wij deze opdracht in praktijk brengen? (Bid voor mensen die je niet kan bereiken. Meedoen aan zendingsprojecten. Helpen bij vrijwilligerswerk, bijvoorbeeld in een verzorgingshuis of ziekenhuis.)

Er zitten ook minder leuke kanten aan het feit dat je ambassadeur bent. Niet iedereen zal even blij zijn met jouw komst. Welke risico's kan een ambassadeur volgens jou verwachten? (Je kan op plaatsen komen waar je ziek kan worden.)

B. Verbanden leggen met de illustratie

Vraag iemand het verhaal van het sabbatgedeelte voor te lezen of het in eigen woorden te vertellen.

Vraag: Vind jij Ahmad een zending? Kan je uitleggen waarom? (Ja, want hij vertelde anderen over Jezus.) **Stel dat jij in Ahmads schoenen had gestaan — had jij dan dezelfde keuzes gemaakt? Wat zou jij anders gedaan hebben?** (Ik zou in de gevangenis blijven, want ik zou mijn geloof niet op willen geven.) **Wat bedoelde Ahmad volgens jou toen hij zei: "Het gaat niet om mij. Het gaat om iets anders, iets veel grofers."** (Je kan niet alleen maar vanuit jezelf denken. Soms moet je ook het grote geheel zien. Je kan anderen helpen om ook het evangelie te ervaren. Zo doe je wat God van jou verlangt, zelfs als dat gevaarlijk is.)

C. Verbanden leggen met het dagelijks leven

Schets het volgende scenario:

Jouw jeugdgroep organiseert een zendingsproject. Je gaat met je vriend langs de deuren om christelijke boeken uit te delen en jullie nodigen mensen uit om 's avonds naar de bijeenkomsten in de kerk te komen.

Bij één huis doet een vrouw open. Wanneer jullie vertellen over Jezus, wordt ze ontzettend boos. "Laatst kwam er ook iemand aan de deur om met mij over Jezus te spreken. Die zit nu mooi in de gevangenis. Als je niet snel ophoudt met die praatjes over Jezus, zal jij daar ook terecht komen", dreigt ze.

Jullie maken dat je wegkomt en wanneer jullie terugkomen bij de kerk, doet je vriend net alsof hij ziek is zodat hij thuis kan blijven. Je merkt aan alles dat hij bang is geworden.

Vraag: Wat zou jij doen — blijf je bij je vriend of ga je toch weer terug om verder te gaan met evangeliseren? Waarom? (Ik zou de jeugdleider wel vertellen wat er was gebeurd. Maar ik zou wel doorgaan.) **Wat zijn de belangrijkste argumenten voor je beslissing?** (Ik weet dat iedereen bidt voor mijn veiligheid.) **Wat zouden de belangrijkste argumenten zijn om toch door te gaan met evangeliseren, zelfs als het zou kunnen betekenen dat je ervoor in de gevangenis kan belanden?** (Bemoediging en steun van vrienden, de zekerheid dat God mij kracht geeft om het te doen.)

Lees met elkaar de bijbelteksten uit het gedeelte van woensdag.

Vraag: Wat is de link tussen deze teksten en onze opdracht in de wereld? (Het is onze taak anderen over Jezus te vertellen. Ook als dat risico's met zich mee zou brengen. In de Bijbel staat dat God altijd bij ons zal zijn, zelfs in moeilijke situaties.) **Kolossenzen 4:5 geeft ons de wijze raad voorzichtig om te gaan met mensen die niet in God geloven. Met tact en wijsheid bereik je meer. Wat zou jouw antwoord zijn op de dreigementen van de vrouw, als je deze wijze raad in je achterhoofd houdt?** (Maak het niet erger dan het al is. Ga niet met haar in discussie. Bewaar je boeken en tijd voor anderen die wel willen luisteren.) **Stel dat jij in de gevangenis belandt omdat je anderen hebt verteld over jouw geloof; welk van de verzen die we net gelezen hebben zou het meest voor je betekenen? Kan je ook uitleggen waarom?**

Vertel in uw eigen woorden:

In sommige landen loop je een groot risico om in de gevangenis te komen of bedreigd te worden als je over jouw geloof vertelt. Helaas kennen niet alle landen de vrijheid van godsdienst zoals dat in Nederland het geval is. In veel landen worden christenen nog vervolgd en maken regeringen en overheden het de mensen onmogelijk om kerken te bouwen of bij elkaar te komen om hun geloof te belijden.

Vertel: Laten we met elkaar Matteüs 24:14 lezen. Wat zegt deze tekst over de tijd voordat Jezus terug zal komen? (Het evangelie moet over de hele wereld verkondigd worden.) **Is sommige landen is het illegaal om anderen over Jezus te vertellen. Welke manieren blijven er dan over om aan onze opdracht te voldoen?** (We moeten andere manieren vinden om mensen toch over Jezus te vertellen.)

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

Deze opdracht is bedoeld om jongeren te ondersteunen in het vinden van praktische manieren om iets voor hun omgeving te betekenen.

Geef iedereen een kopie van de bijlage op **bladz. 73³** en een pen.

Vertel in uw eigen woorden:

Iedereen kan een bijdrage leveren om de wereld een beetje beter te maken en mensen te laten zien wie Jezus is. Met deze opdracht gaan wij daarmee beginnen. Beantwoord de vragen die op het papier staan. Wanneer iedereen klaar is, zullen we met elkaar de antwoorden bespreken. Denk bij het beantwoorden van de vragen steeds aan de opdracht die Jezus aan ons heeft gegeven om zijn evangelie aan iedereen te vertellen.

Wanneer iedereen klaar is met invullen, **vraag: Welke problemen kwam je tegen?** (Daklozen, misdaad, armoede, honger, ziekte, etc.) **Is het je ook gelukt om bij sommige problemen een oplossing te bedenken?** (Brood uitdelen in het park, mijn zakgeld geven aan een opvanghuis, etc.)

Maak een rondje en laat iedereen vertellen welke opdracht zij hebben onderstreept bij vraag 7. Nadat iedereen aan de beurt is geweest, **vraag: Wat houdt je tegen om jouw opdracht uit te voeren?** (Te veel huiswerk, geen geld, geen vervoersmiddel.) **Wat zou je nodig hebben om je opdracht uit te voeren?** (Iemand die me helpt herinneren, mijn moeder om mij een lift te geven.) **Hoe vastbesloten ben jij om jouw opdracht uit te voeren? Wil je eigenlijk wel?**

³ Pas opl Eventueel pag.nr. aanpassen.

B. Toepassingsvragen

1. Hoe zou jij een zendeling omschrijven?
2. Op welke manier kan jij ook een zendeling zijn, zonder dat je daarvoor naar een ander land of een andere stad hoeft te verhuizen?
3. Wat is volgens jou de reden dat God de verkondiging van het evangelie aan ons overlaat?
4. Wat zouden de risico's kunnen zijn om als zendeling te werken in een ontwikkelingsland?
5. Wat kunnen de risico's zijn om zendeling te worden in je eigen omgeving of op school?
6. Zijn er in jouw leven dingen die je ervan weerhouden om over God te praten op de manier die Hij van je vraagt?
7. Op welke manier kan jij een zendeling worden zoals God dat heeft bedoeld?

6. AFSLUITEN

Samenvatting

Vat de volgende tekst in uw eigen woorden samen.

Volgens de Bijbel zal Jezus terugkomen naar de aarde wanneer het evangelie over de hele wereld is verkondigd. Zijn terugkomst hangt dus af van hoe lang wij nodig hebben om de hele wereld over Hem te vertellen.

We zijn in een zekere zin te vergelijken met ambassadeurs. Wij zijn Gods ambassadeurs. En zoals ambassadeurs hun land moeten verlaten om elders hun land te vertegenwoordigen, zo moeten ook wij onze vertrouwde omgeving verlaten om iedereen te vertellen dat Jezus ook voor hen is gestorven, dat Hij is opgestaan en dat Hij graag bij hen wil zijn.

Deze opdracht is niet zonder risico's. De wereld zit niet altijd te wachten op deze boodschap. Maar daar moeten wij ons niet door laten afschrikken. God heeft ons beloofd dat Hij ons zal helpen en beschermen. Hij heeft beloofd ons nooit alleen te laten.

De keus is nu aan ons. Kiezen we voor onszelf en blijven we in ons eigen, kleine, vertrouwde wereldje? Of kiezen we voor Hem en stijgen we boven onszelf uit?

Bijlage bij onderdeel 4A

Mission Possible

1. Noem vijf problemen die er in jouw wijk / buurt / stad / regio bestaan.
 - a.
 - b.
 - c.
 - d.
 - e.

2. Omcirkel drie problemen waar jouw gemeente iets aan zou kunnen doen.

3. Onderstreep twee mogelijkheden waarbij jij zou kunnen helpen.

4. Naar welke mogelijkheid gaat jouw voorkeur uit?

5. Noem vijf dingen die dit probleem mogelijk zouden kunnen verhelpen.
 - a.
 - b.
 - c.
 - d.
 - e.

6. Omcirkel er twee die jij zou kunnen doen.

7. Onderstreep de oplossing die jouw voorkeur heeft.

(Naar een idee van de *Ideas Library*.)

9. MIJN EIGEN PLEK VINDEN

UIT ALLE MACHT ERGENS BIJ WILLEN HOREN.

1. VOORBEREIDING

A. De Bijbel

Jakobus 5:16 •

Beken dus aan elkaar uw zonden en bid voor elkaar. Dan zult u genezen. Want het gebed van iemand die de wil van God doet, bezit een krachtige uitwerking.

Filippenzen 2:1,2 •

Als dus in onze verbondenheid in Christus vermaning en liefdevolle bemoediging, gemeenschap van Geest en gevoelens van genegenheid en meeleven u iets zeggen, maak mij dan volmaakt blij door eensgezind te zijn, door één te zijn in liefde, gelijkgezind en één in streven.

(Kijk voor aanvullend materiaal ook in de studiegids)

B. Waar gaat “Je eigen plek vinden” over?

Het gevoel om ergens bij te horen, is waarschijnlijk één van de sterkste emoties van een tiener. Tieners hebben een sterke behoefte aan vrienden en het gevoel ergens bij te horen is erg belangrijk voor hen. Deze behoefte is volkomen normaal. De kerk, de gemeente en de jeugdgroep doen er dan ook goed aan op deze behoefte in te spelen en jongeren het gevoel van christelijke verbondenheid en vriendschap te laten ervaren.

Echter, jongeren moeten zich ook realiseren dat de behoefte om ergens bij te horen uit de hand kan lopen wanneer de groep dingen doet waarvan zijzelf weten dat deze niet goed zijn.

De nadruk dient te liggen op gezonde (christelijke) vriendschappen. Daarnaast dienen tieners te ontdekken dat Jezus hen onvoorwaardelijk accepteert zoals zij zijn.

C. Wat is het doel van deze les?

Na afloop van deze les zijn de tieners in staat om:

1. hun eigen behoefte om ergens bij te horen kritisch te onderzoeken;
2. te erkennen dat het belangrijk is om eigen normen te hebben en daaraan vast te blijven houden;
3. manieren te bedenken waarop het groepsgevoel in de kerk, de sabbatschool en hun eigen jeugdgroep verbeterd kan worden.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek *Start* •

Activiteit A: kaartjes, papier

Voor de rubriek *Dwarsverbanden* •

Bijbels, kopieën van het werkblad voor tieners, karton, viltstiften, scharen, lijm.

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

- 1 te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (zie werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
- 2 hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;
- 3 de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven. Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte "Waar gaat 'Mijn eigen plek vinden' over?" uit de handleiding.

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. Alternatieve onderdelen

- >> Zangdienst
- >> Zending
- >> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start, Dwarsverbanden, Toepassen en Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de rubriek *Start* vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *Dwarsverbanden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *Toepassen* bevat een activiteit en een serie vragen. Belde zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief samenwerken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. Startactiviteit

Stap 1 • Laat de groep in een cirkel zitten. Zorg dat u vooraf genoeg papiertjes heeft klaargemaakt, zodat er voor iedereen één papiertje is. Op één papier schrijft u het woord "haan". Op de overige papiertjes schrijft u "Blijf op je plek zitten. Sta niet op en maak geen geluid."

Stap 2 • Vertel de groep dat jullie het spel "dieren op de boerderij" gaan spelen. **Vertel: Ik geef straks aan iedereen een papiertje. Daarop staat de naam van een dier. Laat jouw papiertje aan niemand zien. Straks tel ik tot drie en dan staan jullie allemaal op en maken zo hard als je kan het geluid van het dier dat op jullie papiertje staat.**

Stap 3 • Verdeel de papiertjes. Houd in de gaten wie het papiertje met de "haan" krijgt en zorg ervoor dat het naar iemand gaat die enigszins zelfverzekerd is. Tel tot drie. De idee is dat de "haan" opstaat en hard "kukeleku" roept, terwijl de rest van de groep blijft zitten en z'n mond houdt.

Napraten • Vraag: Wat vond je ervan om als "haan" de enige te zijn die opstond? Stond hij/zij voor gek? Stel dat ik het kaartje met de "haan" aan iemand anders had gegeven die hier net nieuw was en de groep nog niet zo goed kende. Denk je dat deze persoon het ook een leuk spelletje had gevonden? Zelfs voor iemand die zelfverzekerd is, was het een beetje raar om alleen op te staan en als een haan te kraaien. Wat kan je van dit spel leren als het gaat om bij een groep willen horen? Heb jij wel eens het gevoel gehad dat je er eigenlijk niet bij hoorde? Welke oplossing heb je daarop gevonden?

B. Alternatieve startactiviteit

Stap 1 • Wanneer de eersten de ruimte binnenkomen, **vertel: Wij gaan vandaag een experiment doen. Uit de groep die straks binnenkomt, kiezen wij er willekeurig een aantal uit die wij anders dan de anderen zullen behandelen.** Kies, samen met de tieners een aantal willekeurige criteria, op basis waarvan de anderen anders zullen worden behandeld. Bijvoorbeeld; iedereen die iets roods aanheeft, de vijfde en de zevende persoon die de ruimte binnenkomen, etc.

Stap 2 • Wanneer de rest van de groep binnenkomt, worden de personen die aan de criteria voldoen (zie stap 1), volkomen genegeerd. U en de anderen kunnen de overigen (die niet aan de criteria voldoen) stilletjes bijpraten. Ga door met het experiment totdat iedereen doorheeft wat er aan de hand is.

Stap 3 • Wanneer iedereen doorheeft wat er aan de hand is en wat de criteria zijn waarop bepaalde personen worden genegeerd (dit negeren moet wel erg duidelijk en wellicht wat overdreven gebeuren), beëindigt u het experiment. Leg uit wat het experiment inhield en bied eventueel excuses aan aan degenen die werden buitengesloten.

Napraten • Vraag: Aan degenen die buitengesloten werden: Hoe voelde het om buitengesloten en genegeerd te worden, en niet te worden betrokken bij wat er speelde? Heb je een vermoeden waarom de rest zo handelde? Voelde je je opgelucht toen je begreep dat het niet echt was, maar een experiment?

Aan de rest van de groep: Wat vond je ervan om willekeurig mensen te kiezen en deze vervolgens volkomen te negeren? Heeft iemand van jullie geweigerd om mee te doen? Waarom wel of waarom niet?

Aan iedereen: Wat leert dit experiment ons over de manier waarop wij met elkaar omgaan in groepjes of klikjes? Is het jou wel eens overkomen dat je ergens buitengesloten werd? Wie van jullie heeft er wel eens meegedaan om een ander buiten te sluiten?

C. Startillustratie

Vertel in uw eigen woorden het volgende verhaal:

Sara verandert midden in het schooljaar van school. Op haar oude school had ze een paar leuke vriendinnen, maar nu ze verhuisd is, ziet ze hen niet meer. De nieuwe school is veel

groter. Er zijn zeer duidelijke groepjes en het lijkt wel alsof iedereen z'n eigen groepje heeft waar hij bij hoort.

Sara houdt niet van sport en ze is er ook helemaal niet goed in, dus ze hoort niet bij de sportievelingen. Er is een aantal kinderen in haar klas erg slim, maar dat zijn dan ook echte studebollen. Sara voelt er weinig voor om met deze nerds op te trekken. Dan ontmoet Sara een aantal meiden die erg populair zijn bij de rest van de klas. Deze meiden lijken best aardig en het lijkt erop dat zij Sara ook aardig vinden. Maar dan komt Sara er achter dat dit er in dit kliekje dingen gebeuren waar zij niets mee te maken wil hebben. Het is heel stoer om te roken en een aantal meiden stelen uit winkels. Sara bevindt zich in een lastige situatie; ze kent ze nog niet zo goed en ze wil graag vriendinnen hebben, maar tegelijkertijd heeft Sara het gevoel dat als ze "nee" zegt tegen hen, ze helemaal nergens meer bijhoort.

Napraten • Vraag: Wat vinden jullie van Sara's situatie? Kan dit in het echt ook voorkomen? Lijkt het op de situatie bij jullie op school of in de klas? Welke "kliekjes" bestaan er bij jullie op school of in de klas? Moet iedereen in een groep passen om erbij te horen? Wat gebeurt er met mensen die niet bij een groepje horen? Is het jou wel eens overkomen dat je het gevoel had dat je dingen moest doen om bij jouw groep te blijven horen die je eigenlijk niet wilde? Wat zou jij doen als je in een dergelijke situatie zat en je had geen andere groep vrienden om bij aan te sluiten?

4. DWARSVERBANDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Vertel in uw eigen woorden:

Lees met elkaar de bijbelteksten uit het gedeelte van woensdag. Vraag de tieners met eigen woorden te herhalen wat de tekst zegt over vriendschap. Kunnen zij zich herkennen in hetgeen de Bijbel zegt over vriendschap?

Deel karton, scharen viltstiften en lijm uit. Geef de volgende opdracht:

Kies, uit de bijbelteksten die wij net met elkaar hebben gelezen, het vers uit dat jou het meeste aanspreekt en schrijf dat op het karton. Knip het uit en geef het aan iemand wiens vriendschap erg belangrijk voor jou is geweest. Je kan de kaart versieren als je dat wil.

Wanneer je de opdracht uit het gedeelte van vrijdag ook hebt gedaan, kan je jouw "dank je wel brief" samen met deze kaart versturen.

B. Verbanden leggen met de illustratie

Vraag iemand het verhaal van het sabbatgedeelte voor te lezen of het in eigen woorden te vertellen.

Vraag: Kennen jullie iemand die zich zo in de steek gelaten voelde door zijn/haar vrienden? Bespreek met elkaar de straf voor het meisje dat als hoofdschuldige werd aangewezen. Wat vinden jullie ervan: Moet onvriendelijk gedrag en pesten bestraft worden?

Vraag: Wat zou er met dit meisje zijn gebeurd als Dawn-Marie geen zelfmoord had gepleegd? (Dan zou niemand er wat van gezegd hebben. Ze zou er zeker niet voor naar de gevangenis zijn gestuurd. Waarschijnlijk zou iedereen het snel weer vergeten zijn.)

Wijs de groep erop dat op school dagelijks veel voorbeelden te vinden zijn van pesterijen etc. Dit leidt echter maar zeer zelden tot situaties zoals die van Dawn-Marie. **Vraag: Zijn er ook effecten van pesten die op het eerste gezicht niet zo zichtbaar zijn?** (Verdriet, verlies van zelfvertrouwen, depressiviteit, etc.) **Hoe belangrijk zijn vrienden voor jou?**

C. Verbanden leggen met het dagelijks leven

Schets het volgende scenario:

Jij bent een vriend(in) van Dawn-Marie. Jij behoort niet tot het groepje dat haar pestte, maar je hebt haar ook niet gesteund of geholpen. Op de middag voordat zij zelfmoord pleegt, belt zij je op. Ze vertelt jou dat zij zich rot voelt en vraagt jou wat zij zou moeten doen.

Wat is jouw antwoord? Bedenk daarbij hoe belangrijk het is om goede vrienden te hebben en hoe jij in dergelijke situaties een goede vriend voor anderen zou kunnen zijn.

Vraag: Welke goede raad geef jij aan Dawn-Marie?

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

Bespreek hoe jullie groep beter kan worden om elkaar als echte vrienden te helpen en ondersteunen.

Vraag: Wat zouden wij nodig moeten hebben om betere vrienden voor elkaar te zijn? Wat zouden we kunnen missen — roddelen, kritiek geven op elkaar, de beste willen zijn?

Bedenk met elkaar een activiteit die de onderlinge saamhorigheid kan verbeteren. Het kan zijn dat jullie groep al regelmatig een aantal sociale activiteiten met elkaar doet. Probeer in dat geval iets te bedenken waarbij de nadruk ligt op het uitnodigen van (niet-christelijke) vrienden om hen te laten zien hoe jonge adventisten met elkaar omgaan en lol met elkaar hebben. Wanneer er zelden activiteiten buiten de sabbatschool worden georganiseerd, probeer dan een activiteit te organiseren die alleen voor de groep bestemd is.

Napraten: Pas de nabespreking aan aan de behoeften van de groep. Bespreek met elkaar wat de groep in het verleden heeft gedaan om het saamhorigheidsgevoel te versterken en wat de resultaten hiervan waren.

Bespreek ook hoe je vriendschap op een andere manier kan ervaren en op welke manieren anderen bij de groep kunnen worden betrokken die normaal gesproken buiten de boot vallen.

B. Toepassingsvragen

1. Wat is het meest extreme dat je ooit hebt gedaan om bij een groep te horen? Hoe kijk je daar nu op terug? Heb je spijt of juist niet?
2. Persoonlijke vraag: Heb je genoeg aan de vrienden die je in de kerk hebt? Of heb je daarnaast ook andere vrienden nodig? Kan je uitleggen waarom wel of waarom niet? Wat zou er moeten veranderen om de vriendengroep in de kerk te verstevigen?
3. Wat is het mooiste dat een vriend of vriendin ooit voor jou heeft gedaan?
4. Wat is het mooiste dat jij ooit voor iemand anders hebt gedaan?
5. Kan je als christen een niet-christen als beste vriend(in) hebben? Waarom wel of waarom niet? Wat zouden de positieve kanten kunnen zijn? Zijn er ook negatieve kanten?

6. AFSLUITEN

Samenvatting

Vat de volgende tekst in uw eigen woorden samen.

God wil dat wij goede vrienden hebben. Hij heeft ons immers geschapen met een behoefte aan vriendschap, de behoefte om ergens bij te horen! In Genesis 2:18 staat dat God zich bedacht dat het niet goed voor de mens was dat deze alleen was.

Maar God wil niet dat jij je christelijke leven te grabbel gooit door er vrienden op na te houden die een slechte invloed op jou hebben. Ja, het is belangrijk om ergens bij te horen.

Maar niet ten koste van alles! Niet ten koste van de dingen die jij als christen belangrijk vindt. Als christen zouden jouw belangrijkste vrienden in de kerk en in de gemeente moeten zijn.

Laten wij er dus samen voor zorgen dat wij positieve, christelijke vrienden voor elkaar kunnen zijn!

10. KAN JIJ TEGEN DE DRUK VAN DE GROEP?

WAT STINKT ER ZO?

1. VOORBEREIDING

A. De Bijbel

Romeinen 12:2 •

Loop niet mee in het gareel van deze wereld. U moet andere mensen worden met een nieuwe gezindheid. Dan kunt u beoordelen wat God wil, wat goed is en volmaakt en wat hem aangenaam is.

Psalmen 1:1 •

Gelukkig de mens die niet de raad volgt van wie zonder God leven, die niet omgaat met wie slecht zijn, die niet aan tafel wil zitten met wie alleen maar spotten.

Zie ook:

Lukas 22:54-62 • Het verraad van Petrus

Ze namen Hem gevangen en voerden Hem weg. Ze brachten Hem naar het huis van de hogepriester. Petrus volgde op ruime afstand. Er werd midden op de binnenplaats een vuur aangelegd en men ging daar bij elkaar zitten. Petrus ging erbij zitten. Bij het schijnsel van het vuur zag een dienstmeisje hem zitten, ze keek hem scherp aan en zei: 'Die man was ook bij Hem.' Maar Petrus ontkende het, hij zei: 'Ik ken Hem niet.' Even later zag iemand anders hem. 'Jij bent ook een van hen,' zei hij. 'Welnee, man!' antwoordde Petrus. Ongeveer een uur later verklaarde een ander met nadruk: 'Het is waar, deze man was ook bij Hem. En hij komt toch ook uit Galilea!' Maar Petrus zei: 'Ik weet niet waar je het over hebt.' Hij was nog niet uitgesproken of er kraaide een haan. En de Heer draaide zich om en keek Petrus aan. Toen herinnerde Petrus zich de woorden van de Heer, hoe Hij tegen hem gezegd had: Vandaag nog, vóór de haan kraait, zul je drie keer beweren dat je Mij niet kent. En hij ging naar buiten en huilde bitter.

Johannes 1:35-46 • De roeping van de discipelen

De dag daarop stond Johannes daar weer, met twee van zijn leerlingen. Toen hij Jezus voorbij zag komen, zei hij: 'Daar is het Lam van God.' De twee hoorden het hem zeggen en volgden Jezus. Jezus draaide zich om en toen Hij zag dat ze Hem volgden, vroeg hij: 'Wat willen jullie?' Zij antwoordden: 'Rabbi, waar verblijft u?' Rabbi betekent leermeester. Hij zei: 'Kom maar mee, dan zul je het zien.' Ze gingen mee en zagen waar Hij verbleef, en ze bleven de rest van de dag bij Hem. Het was toen ongeveer vier uur in de middag. Een van de twee die Johannes' woorden gehoord hadden en Jezus waren gevolgd, was Andreas, de broer van Simon Petrus. Het eerste wat Andreas deed, was zijn broer Simon opzoeken. 'We hebben de Messias gevonden,' zei hij tegen hem. Messias betekent Christus, Gezalfde. Toen bracht hij Simon bij Jezus. Jezus keek hem aan. 'Jij bent Simon, de zoon van Johannes,' zei Hij. 'Voortaan zul je Kefas heten.' Kefas betekent Petrus, Rots. Toen Jezus de volgende dag naar Galilea wilde gaan, ontmoette Hij Filippus. Hij zei tegen hem: 'Volg mij.' Evenals Andreas en Petrus kwam Filippus uit de stad Betsaida. Filippus ontmoette Natanaël en vertelde hem: 'We hebben de man gevonden over wie wordt gesproken in de wet van Mozes en in de boeken van de profeten. Het is Jezus, de zoon van Jozef,

uit Nazaret.' 'Uit Nazaret?' vroeg Natanaël. 'Kan daar iets goeds vandaan komen?' 'Kom maar kijken,' antwoordde Filippus.

Efeziërs 5:1 •

U bent de geliefde kinderen van God. Wees daarom zoals Hij.

1 Johannes 2:6 •

Wie zegt dat hij in God blijft, moet leven zoals Jezus heeft geleefd.

(Eventueel ook Richteren 13 – 16. Kijk voor aanvullend materiaal ook in de studiegids.)

B. Waar gaat “Kan jij tegen de druk van de groep?”over?

Iedereen krijgt te maken met groepsdruk. Dat geldt niet alleen voor tieners en pubers, maar ook voor volwassenen. Groepsdruk is niet per definitie iets negatiefs — het kan ook positief uitwerken. Positieve groepsdruk kan tieners helpen om uit te blinken op een bepaald gebied. Het kan jongeren uitdagen nieuwe vaardigheden te ontwikkelen en zo zichzelf verder te ontplooiën. Het kan hun horizon verbreden. Negatieve groepsdruk heeft precies het tegenovergestelde effect. Het kan de ontwikkeling belemmeren en een afbreuk doen aan het zelfvertrouwen.

Tieners moeten het inzicht krijgen om te kunnen herkennen wanneer zij te maken krijgen met negatieve groepsdruk. Zij moeten manieren aangereikt krijgen hoe zij hiermee om kunnen gaan. Een van die manieren is het gebed. Wanneer wij bidden zal God ons zijn heilige Geest zeker niet onthouden. Hij zal ons kracht geven om met dit soort situaties om te gaan. Tieners mogen er zeker van zijn dat God bij hen zal zijn en hen zal steunen wanneer zij ten onder dreigen te gaan aan de negatieve druk van een groep.

C. Wat is het doel van deze les?

Na afloop van deze les zijn de tieners in staat om:

1. te begrijpen dat groepsdruk zowel negatief als positief kan werken;
2. manieren te ontwikkelen waarmee zij zich tegen negatieve groepsdruk kunnen verweren;
3. te ervaren dat God hen de kracht en het inzicht zal geven om met moeilijke situaties om te gaan.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek Start •

Activiteit A: stickers, touwtjes of repen papier in drie tot vijf verschillende kleuren (waarvan één een combinatie moet zijn van twee kleuren);

Activiteit B: papier, pennen en/of potloden.

Voor de rubriek Dwarsverbanden •

Bijbels, kopieën van het werkblad voor deze week uit de studiegids.

Voor de rubriek Toepassen •

Twee schalen, poedersuiker (of kristalsuiker of suikerwater), maïzena (of zout, azijn/zout water), lepels (voldoende voor iedereen).

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

- 1 te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (zie werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
2. hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;
3. de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven. Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte "Waar gaat 'Kan jij de druk van de groep aan?' over?" uit de handleiding.

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. Alternatieve onderdelen

- >> Zangdienst
- >> Zending
- >> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start*, *Dwarsverbanden*, *Toepassen* en *Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de rubriek *Start* vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *Dwarsverbanden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *Toepassen* bevat een activiteit en een serie vragen. Beide zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief samenwerken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. Startactiviteit

Stap 1 • Zorg voor voldoende materiaal; stickers en gekleurde touwtjes of gekleurde repen papier. (Waarvan één een combinatie van twee kleuren moet zijn.)

Stap 2 • Iedereen doet zijn ogen dicht. U plaatst bij iedereen een sticker op z'n voorhoofd (of bindt een touwtje om zijn pols of u geeft ieder een stukje gekleurd papier. Dit al naar gelang het materiaal dat u heeft gekozen). Eén persoon geeft u niets.

Stap 3 • Vraag nu iedereen z'n ogen weer open te doen. Vraag hen vervolgens groepjes te vormen in overeenstemming met de stickers (c.q. touwtjes of repen papier). Zij moeten dit doen zonder te spreken. Geef de groep een paar minuten de tijd om dit te organiseren. Observeer het groepsproces.

Napraten • Vraag: Waarom heb je voor dit groepje gekozen? (Omdat iemand mij hierheen verwees. Omdat ik het hier leuk vind. Ik dacht dat wij per kleur moesten gaan staan.) **Heb-**

ben anderen nog een rol gespeeld bij jouw keuze voor deze groep? (Een klein beetje. Ja. Helemaal niet.) Hoe voelde het om er niet bij te mogen horen?

Vertel: Een van de redenen waarom je juist deze keuze hebt gemaakt, heeft te maken met groepsdruk. Anderen willen dat jij ergens bij hoort (of juist niet!) dus volg jij wat zij willen. Vandaag zullen wij met elkaar onderzoeken wat groepsdruk nu eigenlijk betekent.

B. Alternatieve startactiviteit

Stap 1 • Leg op iedere stoel een vel papier en een pen of potlood. Ga zelf in een hoek van de ruimte staan.

Stap 2 • Waardeer de groep die binnenkomt en aan uw kant van de ruimte gaan zitten positief (door te glimlachen, etc.), maar zeg niets. Negeer de rest van de groep die aan de andere kant plaatsneemt. Ga hiermee door, totdat iedereen aanwezig is.

Stap 3 • Vertel wanneer iedereen een plekje heeft gevonden. **Vraag: Waarom zijn jullie juist op deze plek gaan zitten?** (Het leek erop alsof u wilde dat wij hier gingen zitten. Omdat de anderen daar ook gingen zitten.) **Waarom ging je niet gewoon aan de andere kant van de kamer zitten?** (Niemand ging daar zitten.)

Vraag, wanneer er een aantal tieners aan de andere kant is gaan zitten: **Hoe voelde dat, om aan de andere kant te zitten?** (Vreemd, een beetje buitengesloten.)

Vertel: Jullie zitten waar je zit, niet alleen omdat je dat zelf wilde; Je zit daar ook omdat je dacht dat de groep (en misschien ook de gespreksleider) wilde dat je daar ging zitten. Zonder woorden te gebruiken, liet ik blijken waar ik graag wilde dat je ging zitten. Vervolgens haalden jullie anderen over om daar ook te gaan zitten.

Groepsdruk kan lastig te ontdekken zijn, als je er niet heel erg alert op bent. En dat is precies de reden waarom wij het daar vandaag over gaan hebben.

NB.: Deze oefening kan ook heel anders lopen. Wees daarop voorbereid! Wellicht dat iemand die erg populair in de groep is, besluit ineens aan de andere kant te gaan zitten en de anderen probeert over te halen hetzelfde te doen. Dit hoeft echter niets af te doen aan de les van deze week: groepsdruk bestaat en kan zelfs sterker zijn dan de druk van de "leeraar".

C. Startillustratie

Vraag twee tieners een toneelstukje op te voeren, waarin de één de ander probeert over te halen om iets te doen dat niet mag.

Napraten • **Vraag: Wat gebeurde er in dit toneelstukje? Wie kent daar een ander woord voor?**

Vertel: Groepsdruk gaat over mensen die jouw gedrag proberen te beïnvloeden. Dat hoeft niet altijd negatief te zijn. Groepsdruk kan ook heel positief zijn. Het verschil wordt gemaakt door de manier waarop jij met deze druk omgaat.

4. DWARSVERBANDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Lees met elkaar Johannes 1:35-46.

Vertel in uw eigen woorden:

Dit verhaal vertelt ons over de eerste discipelen van Jezus. Voordat zij Jezus leerden kennen, waren zij volgelingen van Johannes de Doper. Johannes verwees naar Jezus (vers 36) en omdat de discipelen Johannes op zijn woord vertrouwden, besloten zij om Jezus te volgen toen Hij hen vroeg (vers 43). Filippus, Andreas en Petrus woonden in dezelfde stad dus ook tussen hen is er een overeenkomst (vers 44). Vervolgens kwam Filippus Natanaël tegen en hij vertelde hem over Jezus (vers 45). Natanaël wil hem eerst niet geloven, maar dan zegt Filippus: "Ga zelf maar kijken" (vers 46). Dit zijn allemaal voorbeelden van de invloed die anderen op jou kunnen hebben.

Let op, groepsdruk is de invloed die wordt uitgeoefend door iemand die op een bepaalde manier op jou lijkt. De eerste discipelen kwamen allemaal uit dezelfde stad en waren allemaal ongeveer even oud. Jezus deed hun een goed aanbod en zij besloten dit aanbod aan te nemen. Het was relatief makkelijk om hierop in te gaan. Hun vrienden deden immers hetzelfde?!

Maar groepsdruk kan ook negatief uitpakken. Als vertegenwoordigers van Gods koninkrijk is het onze taak om positieve invloed op onze vrienden uit te oefenen om Jezus te volgen. Tegelijkertijd wordt van ons gevraagd om de negatieve invloed te weerstaan wanneer anderen ons (en onze vrienden) van Jezus af willen houden.

B. Verbanden leggen met de illustratie

Vraag iemand het verhaal van het sabbatgedeelte voor te lezen of het in eigen woorden te vertellen.

Vraag: Wat had Gregory ook kunnen zeggen toen Josh en Seth hem probeerden over te halen om hen te helpen? (Nee, dank je wel. Ik heb het druk.) Wat had hij ook kunnen doen? (Weggaan. Proberen om iets anders te vinden.) Heb jij ook wel eens zolets meegemaakt? Leg eens uit? Wat is volgens jou de reden geweest dat Gregory gewoon mee bleef doen, ondanks dat hij wist dat het niet goed was? (Zijn vrienden moedigden hem aan om toch mee te doen. Hij wilde niet buitengesloten worden. Hij wilde geen spelbreker zijn.) Hoe zouden Gregory en Josh zich hebben gevoeld als Seth alles aan de politie had verteld? (Verbaasd, maar ook schuldig.) Wat zouden Gregory en Josh hebben geleerd van deze ervaring? (Leren om nee te zeggen. Samen hadden zij Seth kunnen overhalen om het niet te doen. Josh heeft geleerd dat hij zijn gevoel moet vertrouwen.)

Lees samen Klaagliederen 4:9-12.⁴

Vertel: Dit verhaal is echt gebeurd. Het speelde zich af op een middelbare school in de Verenigde Staten. Dit verhaal wijst ons erop dat mensen elkaar kunnen beïnvloeden. Vrienden — ze kunnen je helpen, maar soms helpen ze je ook van de wal in de sloot!

C. Verbanden leggen met het dagelijks leven

Schets het volgende scenario:

Er is een jeugdrally in jouw gemeente. Jouw ouders zetten je af en beloven je 's avonds weer op te komen halen.

Nadat ze zijn weggereden, komt een aantal vrienden naar je toe. "Heb je het al gehoord? Die nieuwe band geeft een gratis concert in het winkelcentrum. Als we nu de bus nemen, kunnen we er nog net op tijd zijn. Het concert duurt niet lang, dus voordat de jeugdrally is afgelopen, zijn wij weer terug. Zo hoeft niemand te weten waar wij zijn geweest. Ga je mee?"

⁴ Voorstel. Bijbeltekst weglaten. Link met het verhaal is zeer onduidelijk. MvdK.

Vraag: Wat antwoord jij? (Ik doe zulke dingen niet op sabbat. Ik kan niet weggaan. Ik heb m'n ouders beloofd dat ik hier zou blijven. Natuurlijk ga ik mee!) **Wat doe jij?** (Je gaat op zoek naar andere vrienden om de dag mee door te brengen. Je loopt een eindje met je vrienden mee, maar dan bedenk je je en je gaat terug. Je gaat naar de toiletten en je verstoppt je net zolang totdat je er zeker van bent dat ze zonder jou zijn weggegaan. Je belt je ouders op en vraagt of het goed is dat je met je vrienden meegaat.)

Vertel: Als je voor lastige beslissingen staat, bedenk je dan wie je bent en aan wie jij toebehoort. Je kan God altijd om kracht en wijsheid vragen om de juiste beslissing te nemen. Wapen jezelf met een aantal teksten uit de Bijbel (Toon eerbied voor je vader en moeder; Lieg niet; Houd de sabbat in ere.). Bedenk van te voren wat jij zou kunnen doen als je in een dergelijke situatie verzeilt raakt.

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

Laat iedereen in een kring zitten. Zet twee glazen schalen in het midden van de kring. De inhoud van de respectievelijke schalen lijkt weliswaar op elkaar, maar smaakt anders. Bijvoorbeeld: In schaal 1 zit poedersuiker (of gewone kristalsuiker of suikerwater) en in schaal 2 zit maïzena (of zout of water vermengd met azijn).

Geef iedereen een lepel.

Vertel: Elke dag moeten wij beslissingen nemen. Het kan soms erg lastig zijn om de juiste beslissing te nemen. Daarom gaan wij daar vandaag een oefening mee doen.

Vraag de tieners de inhoud van de schalen goed te bekijken (uiteraard zonder te proeven!) en een keuze te maken welke schaal zij willen proeven.

Vertel: Ik ga straks de kring langs. Iedereen schept een lepel vol uit de schaal die hij heeft gekozen. Wacht met eten totdat iedereen heeft gehad. Ik tel tot drie en daarna mogen jullie de lepel in je mond stoppen.

Napraten • Vraag: Wat vond je van jouw keuze? Op welke manier lijkt dit experiment op de beslissingen die je in het dagelijks leven neemt? Welke raad zou jij iemand geven als het gaat om de juiste beslissingen te nemen?

Lees met elkaar Efeziërs 5:1 en 1 Johannes 2:6.

Vraag: Wat zeggen deze teksten over hoe je een goede beslissing kan nemen? (We hebben Gods hulp nodig. Als wij net zo doen zoals Hij ons heeft voorgedaan, kunnen we geen fouten maken.)

B. Toepassingsvragen

1. Kan je je nog die keer herinneren dat iemand je probeerde over te halen om iets te doen waarvan jij wist dat het niet goed was? Waar haalde je de moed vandaan om te weigeren?
2. Wat zou je kunnen antwoorden wanneer iemand je vraagt iets te doen waarvan jij weet dat het fout is?
3. Wat doe jij wanneer iemand tegen je zegt: "Kom op joh! Doe niet zo flauw. Niemand komt het te weten wat je doet."

4. Hoe voorkom je dat je nog een keer wordt overgehaald om mee te doen met iets dat je niet wil? Wat zou je kunnen antwoorden als jouw vrienden je eraan herinneren dat je de vorige keer wel meedeed?
5. Hoe kan jij een positieve invloed uitoefenen op anderen? Heb jij dat al eens meegeemaakt?
6. Welke voorbeeld uit de Bijbel ken jij van mensen die een negatieve invloed op anderen uitoefenden?

6. AFSLUITEN

Samenvatting

Vat de volgende tekst in uw eigen woorden samen.

"Mijn getuige zijn jullie — spreekt de Heer —, mijn dienaar die Ik heb uitgekozen." (Jesaja 43:10)

Wanneer je je realiseert dat jij een vertegenwoordiger van Gods koninkrijk bent, weet je gelijk waar je de kracht en de moed vandaan kan halen om weerstand te bieden aan negatieve groepsdruk. Je weet tegelijkertijd ook dat het jouw taak is om anderen op een positieve manier te beïnvloeden om Jezus te volgen. Hij geeft jou de kracht het goede te doen en voor het goede te kiezen.

Je kan je voorbereiden door alvast te bedenken wat je kan doen of zeggen wanneer jij in de situatie terecht komt waar de verleiding groot is voor het kwade te kiezen. Goed voorbereid zijn is dus één ding. Het andere is te vertrouwen op Jezus.

11. GENOTSMIDDELEN DIE SCHADELIJK VOOR JOUW LICHAAM ZIJN

GENIET VAN JE LIJF EN JE LEVEN.

1. VOORBEREIDING

A. De Bijbel

1 Korintiërs 6:19,20 •

Weet u niet dat uw lichaam een tempel is van de heilige Geest, die in u woont en die u van God hebt ontvangen? U behoort uzelf niet toe. Want u bent gekocht en de prijs is betaald. Gebruik dus uw lichaam om God te verheerlijken.

(Kijk voor aanvullend materiaal ook in de studiegids)

B. Waar gaat "Genotsmiddelen die schadelijk voor jouw lichaam zijn" over?

Tegenwoordig worden tieners op steeds jongere leeftijd aan allerlei invloeden blootgesteld. Als kinderen nog kleuters zijn, kunnen hun ouders nog eenvoudigweg de deur dichtdoen en ze daarmee beschermen tegen schadelijke invloeden van buitenaf. Maar wanneer kinderen eenmaal de pubertijd bereiken, volstaat dat niet meer. En dat is niet alleen omdat pubers tegenwoordig mondiger zijn dan vroeger. Eén klik met de muis of met de afstandsbediening is voldoende om de buitenwereld in huis te halen.

Voor ouders is het dus vrijwel onmogelijk om de buitenwereld buiten te houden. Wat zij echter wel kunnen doen, is hun kinderen manieren leren hoe zij met deze buitenwereld om kunnen gaan. Door hen een opvoeding te geven waarin liefde en karaktervorming centraal staan. Door hen een omgeving te bieden waarin zij zich kunnen uiten en ontwikkelen, en waarin openlijk gesproken kan worden over de risico's die bepaalde activiteiten met zich meedragen. Maar bovenal door hen een omgeving te bieden waarin kinderen fouten mogen maken, en waarin vergeving mogelijk is.

C. Wat is het doel van deze les?

Na afloop van deze les zijn de tieners in staat om:

1. te erkennen dat het gebruiken van tabak, alcohol en drugs niet passen bij een vertegenwoordiger van Gods koninkrijk;
2. onderscheid te maken tussen activiteiten c.q. gewoontes die koste wat het kost vermeden moeten worden en andere activiteiten die juist in beperkte mate gedaan moeten worden;
3. zelfstandig beslissingen te maken t.a.v. het vermijden van schadelijke activiteiten of gewoontes.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek *Start* •

Activiteit A: een mooi (porseleinen) kopje, een simpel theeglas met water of vruchtensap, een theelepel modder of zand.

Activiteit B: een aantal rollen toiletpapier (of een aantal lange shawls of repen stof).

Voor de rubriek *Dwarsverbanden* •

Bijbels, kopieën van het werkblad voor deze week uit de studiegids.

Voor de rubriek *Toepassen* •

Stapeltje kleine kaartjes of papiertjes, pennen, touw, nietmachine of knijpers.

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

- 1 te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (zie werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
2. hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;
3. de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven. Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte "Waar gaat 'Genotsmiddelen die schadelijk voor jouw lichaam zijn' over?" uit de handleiding.

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. Alternatieve onderdelen

- >> Zangdienst
- >> Zending
- >> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start*, *Dwarsverbanden*, *Toepassen* en *Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de rubriek *Start* vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *Dwarsverbanden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *Toepassen* bevat een activiteit en een serie vragen. Beide zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief samenwerken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. Startactiviteit

Stap 1 • Voor deze opdracht heeft u een mooi kopje nodig. Daarnaast een gewoon theeglas gevuld met water of vruchtensap, en een theelepel met zand of modder.

Stap 2 • Laat het mooie kopje aan de groep zien. Beschrijf hoe mooi het gemaakt is, de kleuren, hoeveel het heeft gekost, etc.

Stap 3 • Schenk er het water of vruchtensap in.

Napraten • Vraag: Wie wil er iets te drinken? Denk je dat het lekker is? Geef iemand het kopje en laat hem/haar er iets uit drinken.

Vraag: En? Lekker?

Voeg nu een theelepel zand of modder aan het kopje toe (of iets anders dat het drinken troebel en vies maakt) en biedt het nogmaals te drinken aan. Vertel daarbij hoe lekker het is en dat zo'n klein beetje zand toch niet opweegt tegen zoveel lekkers.

De jongere zal het vast en zeker blijven weigeren. Mocht er iemand zijn die het wel wil proberen, dan kunt u het hem aanbieden, maar zorg er wel voor dat ze het niet opdrinken.

Napraten • Vraag: Waarom wilde je dit niet drinken? (Het is vies, het is ongezond, je kan er ziek van worden.) **Hoe kan het dat zo'n kleine hoeveelheid, het verschil maakt tussen lekker en vies?** (Omdat het er niet veel voor nodig is om iets lekkers te verpesten.)

Vertel in uw eigen woorden:

Omdat wij Gods vertegenwoordigers zijn, moeten wij zuinig zijn op ons lichaam. Dingen als sigaretten, alcohol, drugs en andere verslavende middelen horen daar niet in thuis.

Net zoals wij het drinken niet meer wilden opdrinken omdat het verontreinigd is. Het doet er dan niet meer toe hoeveel goede elementen er nog in zitten. Zo moeten wij ook met ons lichaam omgaan. Kijk dus uit met wat je doet, naar welke films en series je op tv kijkt, naar welke muziek je luistert, welke games je op de computer speelt.

Jakobus zegt: Voor God, de Vader, is echte en zuivere godsdienst: (...) zichzelf niet door de wereld laten besmeuren. (Jakobus1:27).

Overgenomen van de website *The Source for Youth Ministry*: www.thesource4ym.com

B. Alternatieve startactiviteit

Stap 1 • Voor deze opdracht heeft u een aantal rollen toiletpapier nodig. Een rol touw of een aantal lange shawls voldoet ook.

Stap 2 • Vraag een vrijwilliger naar voren te komen. Vertel hem dat hij vastgebonden zal worden.

Stap 3 • Vraag de vrijwilliger plaats te nemen op een stoel en vraag de rest van de groep te helpen om hem/haar vast te binden. Gebruik hiervoor het toiletpapier, het touw of de shawls. Vraag vervolgens of de tiener zichzelf kan bevrijden.

Napraten • Vraag: Aan de persoon die vastgebonden was: **Was het lastig om jezelf weer te bevrijden?** (Dat was niet eenvoudig. De touwen zaten best strak.) **Hoe voelde het om zo vastgebonden te zijn?** (Ik dacht eerst dat het wel grappig was. Maar toen ik merkte dat ik niet meer kon bewegen was het toch een stuk minder grappig.) **Hoe voelde je je toen je merkte dat je niet los kon komen?** (Gevangen.)

Vertel: Slechte gewoontes als roken, drinken en het gebruiken van drugs kunnen ons ook gevangen houden. Wanneer je ze voor het eerst doet, is het misschien leuk of lekker. Maar na een tijdje merk je dat je er niet meer zonder kan.

Maar dit geldt niet alleen voor roken en drinken. De les van vandaag vertelt ons ook het verhaal van een jongen die helemaal verslaafd raakte aan het spelen van videospelletjes.

Overgenomen van de website *The Source for Youth Ministry*: www.thesource4ym.com

C. Startillustratie

Vertel in uw eigen woorden het volgende verhaal:

*** NB:** Blurgen (spreek uit: blurken) is geen officieel woord, maar is samengesteld uit de Engelse woorden 'binge' en 'lurge' en betekent zoveel als het excessievelijk gebruiken van drank en drugs. Voor de illustratie is het echter niet noodzakelijk dat u deze term vooraf aan de groep uitlegt. Eventueel kunt u zelfs kiezen voor een geheel andere invulling van het begrip (bijv. een verslaving die te maken heeft met veel eten, veel internetten of videospelletjes spelen).

JJ deed niets liever dan blurgen*. Het gaf hem een lekker gevoel. Hoe vaker hij het deed, des te meer behoefte had hij er aan. Al snel blugte hij de hele dag. Hij at bijna niet meer, hij sliep amper; hij was de hele tijd aan het blurgen. Hij probeerde zijn vrienden te overtuigen om ook te gaan blurgen, maar die hadden daar geen zin in. JJ liet zich niet ontmoedigen en ging door met blurgen.

Als hij spullen voor het blurgen moest kopen, ontmoette hij ook anderen die ook van blurgen hielden. Eerst hoopte hij nog dat hij hier misschien nieuwe vrienden zou kunnen vinden, maar al snel bleek dat zij alleen maar geïnteresseerd waren in hun eigen blurg. Het enige waar ze hem voor nodig hadden, was om zijn blurgspullen te gebruiken.

Na een tijdje voelde het blurgen toch niet meer zo lekker. Eigenlijk voelde JJ helemaal niets meer. Maar als hij helemaal stopte met blurgen, voelde JJ zich nog veel beroerder. En trouwens, naast blurgen had hij niets anders te doen. Z'n vrienden van vroeger waren weg. Hij voelde zich beroerd. Hij zag er vreselijk uit en stonk een uur in de wind.

JJ wilde niets liever dan stoppen met blurgen. Hij wilde z'n oude leven weer terug. Maar hoe?!

Napraten • Vraag: Wie van jullie heeft wel eens geblurgd? Waarschijnlijk veronderstelt de groep dat het hier gaat om een verslaving aan alcohol of een soort drugs. Wanneer ze vragen wat blurgen eigenlijk betekent, **vraag: Wat denk jij dat het is?** Wijs ze erop dat er ook minder ernstige verslavingen zijn zoals veel tv kijken, veel computerspelletjes spelen of internetten. **Vraag: Denk jij dat iedereen die blurgt, net zo wordt als JJ? Leg eens uit?** (Niet iedereen raakt verslaafd. Sommige mensen weten precies hoe ver ze kunnen gaan en stoppen op het juiste moment. Anderen kennen zichzelf goed genoeg en vermijden dingen die schadelijk kunnen zijn bij voorbaat.) **Vraag: Wat zou jij tegen JJ zeggen?** (Praat er met iemand over. Misschien is er nog een vriend die wel naar jou wil luisteren. Zoek een andere hobby.)

Vertel: Vandaag gaan we het niet alleen hebben over blurgen. We hebben het over dingen die op zichzelf schadelijk zijn. Misschien niet als je ze in de juiste hoeveelheid doet, maar wel als je te veel doet of op het verkeerde moment in je leven.

4. DWARSVERBANDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Vertel in uw eigen woorden:

Soms lijkt het wel alsof het leven alleen maar bestaat uit het maken van keuzes. Gelukkig is het voor een vertegenwoordiger van Gods koninkrijk een stuk makkelijker om te kiezen. Als Gods vertegenwoordiger weet je namelijk dat je zuinig op jouw lichaam moet zijn. Daar passen dus geen alcohol, sigaretten of andere verslavende middelen bij.

Nu hoor ik jullie al zeggen: "Ik zou zoiets nooit doen!" en misschien is dat ook zo. Maar dat betekent niet dat je geen andere gewoontes zou kunnen krijgen die net zo verslavend zijn en net zo slecht.

Veel tv kijken, verkeerde films zien, surfen op het internet, uren achterelkaar computerspeltjes spelen; het zijn voorbeelden van gewoontes die schadelijk voor je kunnen zijn. Ze zijn misschien niet zo slecht voor jouw lichaam als roken en drinken. Voor je geest zijn ze minstens zo schadelijk (Alhoewel je ook blessures kan oplopen als je uren achterelkaar dezelfde beweging achter de computer doet.) Al deze gewoontes kunnen een goede en open relatie met God in de weg staan. En hoe kan je je dan nog met goed fatsoen zijn vertegenwoordiger noemen?

B. Verbanden leggen met de illustratie

Vraag iemand het verhaal van het sabbatgedeelte voor te lezen of het in eigen woorden te vertellen.

Vraag: Hoe zou jij Dave's probleem omschrijven? (Hij was eenzaam. Hij had geen andere hobby's. God maakte geen deel uit van zijn leven.) **Welke personen hebben bijgedragen aan het probleem?** (Zijn ouders — die lieten hem gewoon op z'n kamer zitten. Zijn stiefbroers- en zussen — die niet genoeg op hem letten. Z'n studiegenoten en z'n onderwijzers. Dave zelf.) **Stel dat jij in Dave's z'n schoenen zou staan. Wat zou jij willen dat anderen tegen je zouden zeggen?** (Hoe gaat het ermee? Heb jij zin om met mij mee te gaan? Misschien dat iemand een volwassene zou kunnen waarschuwen dat het niet goed met mij ging.) **Wat zou jij tegen Dave hebben gezegd als hij bij jou in de klas had gezeten?** (Kom 'ns van je kamer af! Wat is er met jou aan de hand? Waarom doe je niet met ons mee?! Ik zou hem uitnodigen om met mij mee te gaan. Ik zou er met een volwassene of leraar over praten. Ik zou voor hem bidden.)

C. Verbanden leggen met het dagelijks leven

Schets het volgende scenario:

Je wil heel graag bij de A-selectie van het voetbalteam komen. Helaas ben je compleet uit vorm en heb je totaal geen conditie omdat je net ziek bent geweest. Je bent nu weer helemaal beter, maar nog lang niet zo sterk en fit als dat je zou kunnen zijn.

Een vriend biedt zijn hulp aan. Hij heeft iets dat je "sneller helpt weer fit te worden". Wanneer je vraagt wat dat dan precies is, zegt hij dat je het gewoon in moet nemen en dat alle grote voetballers het gebruiken.

Vraag: Wat doe jij? Bespreek de verschillende mogelijkheden.

Vertel in uw eigen woorden:

Misschien lijkt het op het eerste gezicht een goed idee: iets innemen om weer sneller fit te worden. Maar als je wat langer nadenkt, kan er maar één antwoord mogelijk zijn: "Nee, dank je wel!"

Ten eerste omdat je vals speelt. Het grootste gedeelte van de pillen die prestaties bevorderen, vallen onder de dopingwet, en zijn dus illegaal. Ten tweede zijn niet alle pillen, drankjes, poeders etc. altijd wat ze voorgeven te zijn. Sommige zijn ronduit levensgevaarlijk. De makkelijkste weg zou zo best eens een doodlopende weg kunnen zijn!

Voor Gods volgelingen is de makkelijkste weg zelden de beste weg. Gods manier van beter worden — goede voeding, water, buitenlucht, trainen, een gematigd leven leiden, voldoende rust en geloof in Hem — is de enige veilige manier om er zeker van te zijn dat jouw lichaam een tempel van God blijft.

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

Verdeel de groep in groepjes van vier personen. Geef ieder groepje een stapeltje papier, een pen of potlood, een stuk touw (ongeveer 2 meter) en wat knijpers.

Vertel: Iedere groep maakt een ketting van dingen die een risico kunnen zijn voor jou of voor anderen. Schrijf zoveel mogelijk risico's op de kaartjes (één per kaartje). Bevestig dan de kaartjes aan het touw zodat er een soort ketting ontstaat. De groep met de langste ketting heeft gewonnen. Jullie krijgen 2 minuten de tijd. Iedereen klaar? *Go for it!*

Laat na afloop de teams hun ketting presenteren aan de overige groepen. Lees voor wat er op de kaartjes is geschreven. Het team met de langste ketting heeft gewonnen.

Napraten • Vraag: Zijn er overeenkomsten tussen de verschillende kettingen? Zo ja, welke? Welke verschillen zijn er?

Waarom is het leuk of lekker om risico's te nemen? Welke gevaarlijke dingen vind jij leuk om te doen? Leg eens uit? Wat is het gevaarlijkste waarvoor je ooit bent uitgedaagd? Heb je het uiteindelijk gedaan? Waarom wel of waarom niet?

Geef iedere groep de opdracht om één persoon uit de groep in de ketting te wikkelen. Geef zonodig extra touw.

Vertel in uw eigen woorden:

Wanneer wij door iemand worden uitgedaagd, zijn wij niet snel geneigd om 'nee' te zeggen. Wij laten ons niet kennen en nemen de uitdaging aan. Maar net zoals sommigen van jullie helemaal gevangen zijn in de ketting, kunnen wij ook gevangen gehouden worden door onze gewoontes. Drinken, roken, drugs gebruiken, kunnen ons zo in beslag nemen, dat er daarnaast weinig ruimte meer is voor andere dingen. Vaak heb je het in het begin niet door. Pas als deze gewoontes ons leven gaan beheersen, realiseer je je hoe deze dingen jou in hun macht hebben.

En dat is precies zoals Satan het wil. Door je leven zo te laten beheersen door het kwade, raak je af van God.

Wij zijn Gods vertegenwoordigers. Als wij bij Hem blijven, kan het kwaad ons leven niet beheersen. Jakobus zegt: "Onderwerp u dus aan God, en verzet u tegen de duivel, dan zal hij voor u vluchten. Ga dichterbij God toe, dan komt Hij dichterbij u. Was uw handen, zondaars! Zuiver uw hart, weifelaars!" (Jakobus 4:7,8).

Met toestemming overgenomen uit *Core Bible Study Series; The Truth about Evil*. Group Publishing, Inc.

B. Toepassingsvragen

1. Zijn er dingen die niet goed en ook niet slecht zijn? Leg eens uit. Hoe moeten wij omgaan met iets dat niet goed of slecht is?

2. Bedenk vijf manieren hoe je 'nee' kan zeggen wanneer iemand je probeert over te halen om iets te doen dat je eigenlijk niet wil (roken, drinken van alcohol, drugs gebruiken, dubieuze sites op het internet bezoeken, etc.).
3. Zijn er nog andere gewoontes of dingen die een risico kunnen vormen voor jongeren die Gods vertegenwoordiger willen zijn?
4. Eens of oneens: Sommige dingen zijn niet erg als je ze maar een klein beetje doet. (één sigaretje, één biertje, etc.)
5. Wat zou jij kunnen zeggen tegen een vriend(in) die worstelt met een verslaving?
6. Op welke manieren kan je voorkomen dat je verslaafd raakt aan gevaarlijke of tijdrovende activiteiten?

6. AFSLUITEN

Samenvatting

Vat de volgende tekst in uw eigen woorden samen.

Verscheur met elkaar de kettingen die jullie gemaakt hebben bij activiteit 5A. Gooi het afval in een prullenbak. Spreek een gezamenlijk gebed uit waarin jullie God vragen om jullie de wijsheid, de kracht en de moed te geven om 'nee' te zeggen. Vraag God om jullie het inzicht te geven om het kwade te ontdekken in je eigen leven. Bid dat Hij jullie de kracht geeft om voor het goede te kiezen. Besluit het gebed door ieder van de jongeren aan God voor te dragen.

12. HET LEVEN IN HET HIER EN NU — OP VASTE GROND

EEN ANDERE MENING

1. VOORBEREIDING

A. De Bijbel

Matteüs 7:13,14 •

'Ga naar binnen door de nauwe poort. Want de poort en de weg die naar de ondergang leiden, zijn ruim en breed, en velen gaan die weg. Maar de poort en de weg die naar het leven leiden, zijn nauw en smal, en maar weinigen vinden die weg.'

Psalmen 19:7-9 •

Aan het ene eind van de hemel gaat hij op, aan het andere eind voltooit hij [= de zon. MvdK] zijn baan; niets blijft voor zijn gloed verborgen.

De richtlijnen van de Heer zijn volmaakt, ze geven levenskracht.

Wat de Heer afkondigt, is betrouwbaar, het maakt de onervarene wijs.

Wat de Heer beveelt, is juist; het is een bron van vreugde.

Wat de Heer gebiedt, is zonneklaar, de ogen gaan ervan stralen.

Psalmen 119:4,5 •

Heer, U hebt ons zelf gezegd ons zorgvuldig te houden aan wat U opdraagt. Ik wilde wel dat mijn stap vast was, dat ik al uw wetten kon naleven.

(Kijk voor aanvullend materiaal ook in de studiegids)

Eventueel kunt u ter aanvulling het artikel 'Bijbelse gastvrijheid: Iedereen is uitgenodigd' lezen. Dit artikel is gepubliceerd in het tijdschrift *Youthworker* (november/december 2003). Deze artikelen zijn tevens te raadplegen op www.youthspecialties.com/articles/youthworker via de link "Index of Youthworker articles".

NB. Dit artikel is geschreven in het Engels.

B. Waar gaat "Het leven hier en nu — vaste grond onder je voeten" over?

Het woord "postmodernisme" zal bij weinig jongeren in hun woordenboek voorkomen. Toch zijn zij de eerste generatie die in een postmoderne wereld opgroeien. Anders dan voor hun ouders (die vaak nog zijn opgegroeid met het idee dat er een duidelijke scheidslijn was tussen goed en kwaad) groeien zij op in een cultuur die het idee van één absolute waarheid heeft losgelaten. Gedrag wordt niet meer gezien in termen van "goed of fout" maar in "passend bij mij" of "passend gezien de situatie". In een wereld waarin geen absolute waarheid meer bestaat, maar opgebouwd is uit een breed scala van (religieuze) overtuigingen, kan het voor een jongere lastig zijn om vaste grond onder z'n voeten te voelen.

Wat zijn de waarden en overtuigingen voor de jongeren van vandaag? Of iets succesvol is? Of iets leuk is? Of het z'n persoonlijke behoefte bevredigt? Christelijke jongeren moeten le-

ren zich te handhaven in deze wereld. Dat betekent dat zij zich staande moeten weten te houden in een wereld die niet per definitie overeenkomt met de waarden die zij vanuit hun geloof hebben meegekregen.

Het Woord van God kan hen de vaste grond onder de voeten bieden als een richtlijn en een bron van licht en wijsheid.

C. Wat is het doel van deze les?

Na afloop van deze les zijn de tieners in staat om:

1. zich bewust te zijn dat zij leven in een wereld die geen absolute waarheid meer aanneemt;
2. in eigen woorden aan te kunnen geven wat het onderscheid is tussen "absolute waarheid" en "relatieve waarheid";
3. een keuze te maken voor de Bijbel als basis voor hun leven.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek *Start* •

Activiteit A: kopieën van de doolhofpuzzels (bijlage 1), potloden;

Activiteit B: meel of bloem, water, zout, voedingskleurstof, schaal, garde.

Voor de rubriek *Dwarsverbanden* •

Bijbels, kopieën van het werkblad voor deze week uit de studiegids, pennen of potloden.

Voor de rubriek *Toepassen* •

Papier, pennen of potloden.

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

1. te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (zie werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
2. hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;
3. de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven. Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte "Waar gaat 'Het leven hier en nu — vaste grond onder je voeten' over?" uit de handleiding.

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. Alternatieve onderdelen

- >> Zangdienst
- >> Zending
- >> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start, Dwarsverbanden, Toepassen en Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de rubriek *Start* vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *Dwarsverbanden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *Toepassen* bevat een activiteit en een serie vragen. Beide zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief samenwerken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. Startactiviteit

Stap 1 • Geef iedereen een exemplaar van het doolhof (Zie bijlage, bladz. 100)⁵

Stap 2 • **Vertel: Ik geef jullie straks allemaal een potlood met daarbij de opdracht om de twee doolhofpuzzels te maken. Vergelijk, als je klaar bent, jouw resultaat met dat van jouw buurman of buurvrouw.**

Stap 3 • Geef iedereen de tijd om de doolhofpuzzels te maken en zijn resultaten te vergelijken met anderen. **Vraag: Waren er verschillen tussen de twee puzzels? Zo ja, welke?** (Bij de eerste puzzel was er maar één mogelijkheid om van start naar eindpunt te komen. Bij de tweede puzzel waren er meerdere mogelijkheden.) **Toon verschillende doolhoven om te laten zien dat er meerdere mogelijkheden waren om van start naar eindpunt te komen.** **Vraag: Zijn alle antwoorden die bij doolhof twee zijn gegeven even goed? Ze komen immers allemaal bij het eindpunt uit?**

Napraten • **Vraag: Welk van deze doolhoven lijkt het meest op ons eigen leven? Zijn er meerdere juiste manieren om ons doel te bereiken? Of is er maar één goede manier?** (Dat hangt van het doel af!) **En als het gaat om eeuwig leven in de hemel?** (Dan is er maar één manier mogelijk.)

Heb jij wel eens een situatie meegemaakt waarin maar één manier was om te handelen? Kan je ook een voorbeeld geven uit jouw eigen leven waarin er meerdere manieren waren om jouw doel te bereiken?

B. Alternatieve startactiviteit

Stap 1 • Zet het volgende klaar: een schaal en een garde, 2 kopje bloem of meel, 1 kopje fijn keukenzout, 1 kopje heet water, een beetje voedingskleurstof (u kunt hier eventueel ook specerijen als saffraan of kurkuma (geel) en paprikapoeder (rood/oranje) voor gebruiken).

Stap 2 • Geef de groep de opdracht om alle ingrediënten in de schaal te doen en het geheel goed te kneden. Het resultaat is boetseerlei.

Stap 3 • Nadat de klei gemaakt is, kan eventueel het recept herhaald worden. Laat de groep zelf experimenteren door de hoeveelheden zout en/of water te veranderen, een andere kleurstof te kiezen of koud water i.p.v. warm water te nemen. Laat zien hoe het resultaat afwijkt van het origineel.

⁵ Let op. Eventueel Pag.nr. aanpassen.

Indien u een grote groep heeft, kunt u het beste de groep in kleinere groepen opdelen. Zorg in dat geval wel dat u voldoende ingrediënten heeft.

Napraten • Vraag: Kreeg je het verwachte resultaat toen je het recept volgde? Wat gebeurde er toen je de hoeveelheden veranderde? Hoe ver had je kunnen gaan zonder dat dit al te veel afbreuk deed aan het eindresultaat? In welk opzicht lijkt het leven op een recept? (In de Bijbel heeft God ons een aantal richtlijnen gegeven. Als we deze richtlijnen volgen, zullen wij een goed leven hebben.) In hoeverre kunnen wij het recept voor ons leven veranderen zonder ons einddoel in gevaar te brengen? Is er maar één manier om ons doel te bereiken of zijn er meerdere manieren? (Wijs erop dat het hier gaat om Gods Woord en niet zozeer over de keuzes die zij zullen maken t.a.v. hun school, werk of levenspartner, alhoewel God hiervoor ook een aantal richtlijnen heeft gegeven.)

C. Startillustratie

Vertel in uw eigen woorden het volgende verhaal:

Volgens Jessica is er maar één manier om je leven in te richten en die manier staat in de Bijbel. Maar haar vriend André zegt: "De Bijbel kan best zeggen dat iets verkeerd is. Maar als ik met mijn gedrag niemand kwaad doe, is het wat mij betreft oké."

Jessica en André zijn het over veel dingen eens. Beiden werken hard op school en halen goede cijfers. Beiden werken na schooltijd als vrijwilliger in een buurthuis omdat zij anderen willen helpen.

Maar er zijn ook verschillen. Volgens Jessica is roken en drinken van alcohol niet goed, maar André zegt dat dat soort dingen alleen maar verkeerd zijn als je er anderen mee kwetst of benadeeld. Volgens Jessica is het belangrijk om op sabbat naar de kerk te gaan en te bidden, maar André denkt daar heel anders over. "Als jij je daar happy bij voelt, prima. Ga je gang. Maar ik heb dat soort dingen niet nodig. Wanneer ik naar muziek luister of in de vrije natuur wandel, kom ik ook tot rust en kan ik God daar wel vinden."

Napraten • Vraag: Wie heeft er volgens jou gelijk? Wat zou jij tegen André zeggen als jij in Jessica's schoenen stond? Geloven jouw vrienden dat je alleen in de Bijbel de enige, juiste manier om te leven vindt? Of geloven zij dat iedereen dat maar voor zichzelf moet beslissen? Op welke manier kan jij uitmaken wat goed of fout is?

4. DWARSVERBANDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Laat iedereen een lijst maken, bestaande uit twee kolommen. (Indien u een kleine groep heeft, kunt u deze opdracht klassikaal doen met behulp van een flipover. Voor een grotere groep kunt u de opdracht in tweetallen of kleine groepjes van drie of vier laten doen.) Boven de ene kolom staat: "Altijd waar" (= waar voor iedereen en in alle situaties), boven de andere kolom staat "Soms waar" (= geldt niet in alle situaties en niet voor iedereen.)

Vertel: Mensen spreken makkelijk over "waar". Maar daar bedoelen ze lang niet altijd hetzelfde mee. De meeste christenen geloven dat Gods Woord, de Bijbel, "waar" is en dat deze waarheid niet verandert en voor iedereen van toepassing is. Wij leven echter in een wereld waarin zo'n "absolute waarheid" (d.w.z. waar voor altijd en voor iedereen) niet meer vanzelfsprekend is. "Waar" kan verschillende dingen betekenen, al naar gelang de situatie of de mensen.

Geef iedereen een kopie van het werkblad van deze week uit de studiegids. Bespreek met elkaar de citaten uit het gedeelte van maandag. Plaats ieder citaat in een kolom. Is de spreker het er mee eens dat Gods Woord onveranderlijk is, of is hij van mening dat iedereen voor zichzelf moet bepalen wat "waar" is en wat niet?

Lees vervolgens met elkaar de bijbelteksten uit het gedeelte van woensdag. Wat vertellen deze teksten ons over "waarheid"?

Bespreek tot slot met de groep welke boodschappen zij vanuit de media (TV, films, internet, tijdschriften) krijgen over wat waar is en wat niet. Laat hen deze uitspraken ook in één van de kolommen plaatsen.

B. Verbanden leggen met de illustratie

Vraag iemand het verhaal van het sabbatgedeelte voor te lezen of het in eigen woorden te vertellen.

Vraag: Wat vind je van deze gelijkenis? Kan je Gods oplossing t.a.v. het kwaad vergelijken met het tegengif uit het verhaal? Kan je uitleggen waarom (wel of juist niet)? Ken jij mensen die vinden dat christenen bekrompen zijn omdat er volgens hen maar "één goede weg" is? Wat vind jij daarvan? Geloof jij dat wij alleen in de Bijbel de juiste richtlijnen kan vinden om ons leven in te richten? Of kunnen wij zelf ook nog kunnen bepalen wat goed en kwaad is?

C. Verbanden leggen met het dagelijks leven

Schets het volgende scenario:

Je zit midden in een erg belangrijk proefwerk over een onderwerp waar je niet goed in bent. Als je dit proefwerk verknalt, kan je het verder wel schudden. Je kan er zelfs door blijven zitten!

Je vindt de vragen erg moeilijk, maar als je even opzij kijkt, kan je makkelijk op het blaadje van je buurman kijken. De leraar kijkt toch niet.....

Vraag: Wat doe je: Spieken of niet? Wordt er iemand minder van als je spiekt? Kan jij in deze situatie zelf bepalen wat goed of fout is? Of heb je daar de Bijbel voor nodig? Welke richtlijnen uit de Bijbel zouden op deze situatie van toepassing kunnen zijn?

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

Geef iedereen een vel papier en vraag hen het papier in drie kolommen te verdelen: Waar volgens God, Waar volgens anderen en Waar volgens mij. Aan de linkerkant van het vel moeten zij een aantal onderwerpen opschrijven ten aanzien waarvan zij hun houding moeten bepalen; roken, alcohol drinken, drugs en andere verslavende middelen, trouw, verkeer (relaties), hobby's en vrijetijdsbesteding, etc. Probeer zoveel mogelijk onderwerpen te vinden die betrekking hebben op de levensfase waarin zij zich bevinden.

Vervolgens vullen zij bij elk van de kolommen in wat respectievelijk God, anderen (vrienden, media, school, etc.) en zichzelf daarvan vinden.

Napraten • Vertel: Als je de antwoorden uit de drie kolommen met elkaar vergelijkt, waar sta jij dan? Dichter bij Gods waarheid of dichter bij die van de wereld? Waar baseer jij jouw waarheid op?

B. Toepassingsvragen

1. Stelling: "Iets is niet verkeerd, zolang niemand er last van heeft." Eens of oneens? Leg eens uit.

2. Waarp baseer jij je beslissingen over wat goed of fout is?
3. Mensen zeggen dat de wereld van tegenwoordig zich steeds verder van God afkeert. Ben jij het daarmee eens? Zo ja, waar zie je dat dan aan? Zo nee, waarom niet?
4. Wat vinden jouw vrienden van de Bijbel? Zijn zij ook van mening dat de Bijbel je kan helpen in jouw dagelijks leven?
5. Iemand zegt jou: "Ik kan zelf wel bepalen wat goed of slecht is. Ik voel dat gewoon aan. Ik denk goed na en dan volg ik mijn gevoel. Ik heb geen Bijbel of kerk nodig om me dat te vertellen." Wat zou jouw antwoord hierop zijn?
6. Is de Bijbel nog steeds van toepassing op ons leven? Zelfs als je bedenkt dat de Bijbel 2000 geleden is geschreven en de schrijvers in een heel andere cultuur leefden?

6. AFSLUITEN

Samenvatting

Vat de volgende tekst in uw eigen woorden samen.

Wij leven niet meer in een wereld waarin alles zwart-wit is. Het lijkt erop alsof er steeds meer tinten grijs komen waar wij uit kunnen kiezen.

Soms kan het verleidelijk zijn om je maar aan te sluiten bij de buitenwereld en je beslissingen te baseren op je gevoel van dat moment. "Het voelt goed, dus is het goed."

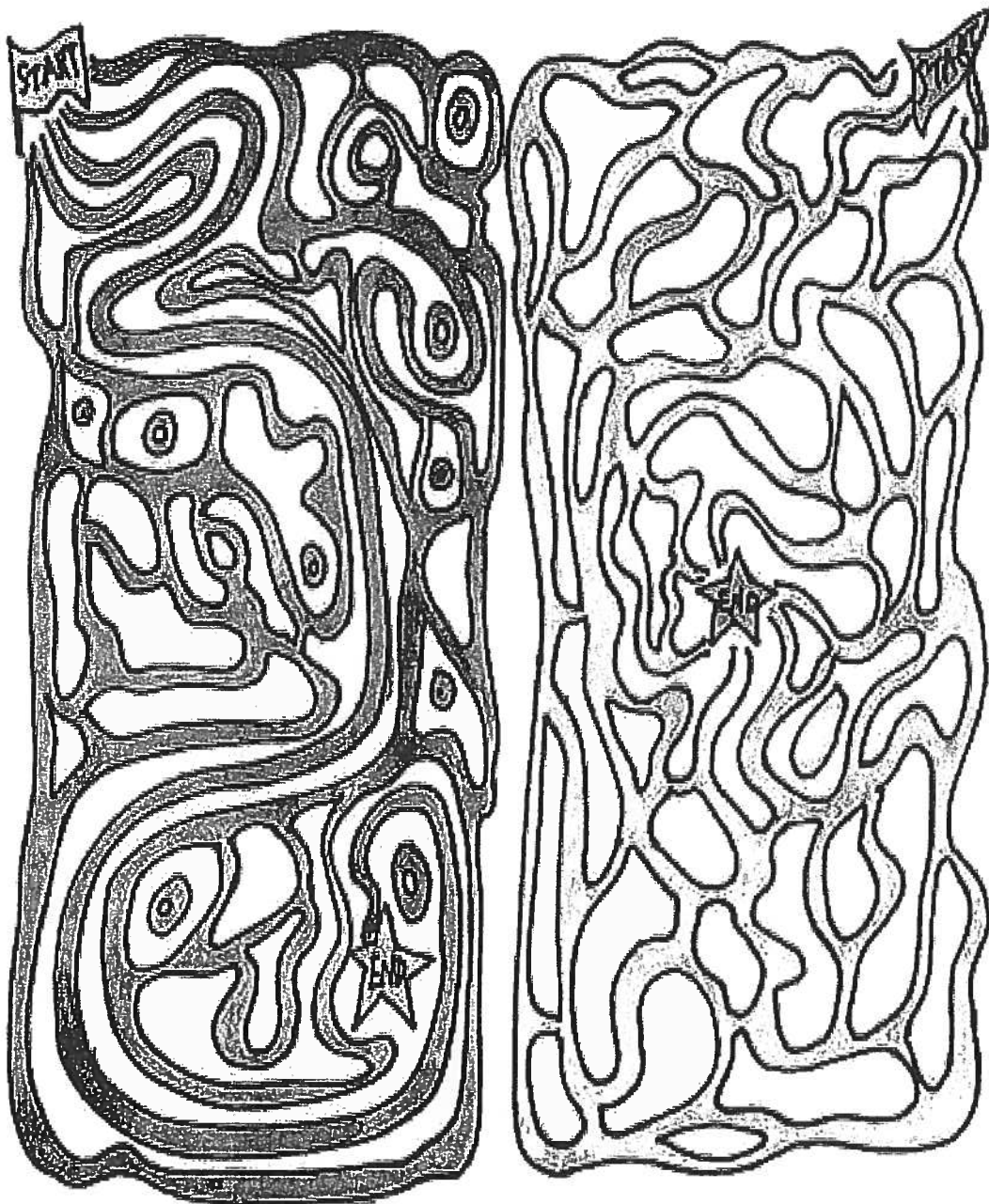
Maar Gods Woord houdt ons een ander beeld voor. Het wijst ons naar een andere basis van waaruit je je besluiten kan nemen. Met deze basis verzekert je jezelf van vaste grond onder je voeten.

Zoveel mensen, zoveel meningen. Je kan niet verwachten dat iedereen hetzelfde denkt als jij. Maar om je staande te houden temidden van al die opvattingen en ideeën, moet je overtuigd zijn van je eigen standpunten. En waar kan je die nu beter op baseren dan op Gods eigen Woord?!

Bijlage bij activiteit 3A

Het leven is een doolhof

Opdracht: Zoek de snelste weg van start naar de finish.

Johannes 10:16 •

Ik heb ook nog andere schapen die in een andere schaapskooi thuishoren. Ook die moet ik hoeden; zij zullen luisteren naar mijn stem, en dan zal er één kudde zijn en één herder.

Jesaja 56:6-7 •

En wie zich bij mijn volk aansluit, een vreemdeling die Mij wil vereren, Mij wil liefhebben en dienen, tegen hem zeg Ik: Als je de sabbat in ere houdt en het verbond met Mij trouw blijft, dan zal Ik je naar mijn heilige berg brengen.

In de tempel waar je Mij komt aanbidden, zal Ik je blij verrassen: de offers die je op mijn altaar brengt, zal Ik van harte aannemen.

Mijn tempel zal heten: Tempel waar alle volken komen bidden.

Andere bronnen:

"Wij noemen het misschien "verdraagzaamheid", maar in de hel noemt men het "onverschilligheid" — het kwaad dat in niets gelooft, om niets geeft, onwetend door het leven wil gaan, met niets contact heeft, van niets kan genieten, aan niets een hekel heeft, geen doel heeft en alleen maar leeft omdat het simpelweg niets is waarvoor het zijn leven zou willen opofferen."

Dorothy Sayer (1893 – 1967) Engels schrijfster en wetenschapper.

(Kijk voor aanvullend materiaal ook in de studiegids)

B. Waar gaat "Leven in het hier en nu — verdraagzaamheid" over?

Woorden als tolerantie en pluriformiteit zullen door weinig tieners worden gebruikt. De ideeën waar deze woorden naar verwijzen zijn echter zeer actuele onderwerpen. Wij leven niet langer in een wereld waar de christelijke norm automatisch voor iedereen geldt. De jongeren van vandaag groeien op in een cultuur waarin niet-christelijke religies of helemaal geen religie minstens zo belangrijk zijn als het christendom.

Wat zou de houding moeten zijn van een christelijke jongere ten opzichte van een wereld waar zoveel vormen van religie voorkomen die allemaal even "waar" lijken te zijn? Op school en via de media wordt hen geleerd dat alle vormen van religie "gelijkwaardig" zijn en dat wij elkaars (religieuze) overtuiging dienen te respecteren. Maar er zijn ook stemmen die jongeren aanmoedigen een "duidelijk standpunt in te nemen" en van hen verwachten dat zij anderen op niet mis te verstane wijze op hun fouten wijzen.

Bij de bespreking van dit complexe onderwerp, moeten wij jongeren laten zien dat in het gesprek met andersdenkenden, het belangrijk is om overtuigd te zijn van je eigen standpunt. Hierbij moet duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen verdraagzaamheid enerzijds en goedkeuring anderzijds. Je kan de ander en zijn (geloofs)overtuigingen respecteren, zonder deze daarmee tegelijkertijd goed te keuren.

Tevens moeten zij leren op welke manier zij met een ander van mening kunnen verschillen zonder daarbij veroordelend, bitter of onverdraagzaam te zijn.

C. Wat is het doel van deze les?

Na afloop van deze les zijn de tieners in staat om:

1. in eigen woorden te vertellen wat de basis voor hun geloof vormt;
2. mensen met een andere geloofsovertuiging te respecteren;
3. onder woorden te brengen wat het verschil is tussen het respecteren van andermans geloofsovertuiging en goedkeuren of instemmen.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek *Start* •

Activiteit A: flipover met viltstiften (of een schoolbord met krijtjes).

Activiteit B: glas met water, kleurstof, pipet.

Voor de rubriek *Dwarsverbanden* •

Bijbels, kopieën van het werkblad voor deze week uit de studiegids.

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

1. te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (zie werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
2. hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;
3. de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven. Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte "Waar gaat 'Leven in het hier en nu- verdraagzaamheid' over?" uit de handleiding.

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. Alternatieve onderdelen

- >> Zangdienst
- >> Zending
- >> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start*, *Dwarsverbanden*, *Toepassen* en *Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de rubriek *Start* vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *Dwarsverbanden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *Toepassen* bevat een activiteit en een serie vragen. Beide zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief samenwerken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. Startactiviteit

Stap 1 • Zorg voor een schoolbord of flipover om alle suggesties die gedaan worden op te schrijven.

Stap 2 • Vraag de groep zoveel mogelijk verschillende religies of geloofsovertuigingen te bedenken. Schrijf alle antwoorden op het schoolbord of de flipover.

Stap 3 • **Vraag: Kennen jullie ook mensen uit jullie eigen omgeving uit één van de godsdiensten die wij net hebben opgeschreven?** Streep deze godsdiensten aan. Ten aanzien van de overige godsdiensten, **vraag: Hoe of waar heb je wel eens over deze religies gehoord?** (TV, boeken, op school, tijdschriften, etc.)

Napraten • **Vraag: Stelling: christelijke jongeren van vandaag krijgen met veel meer andere godsdiensten te maken dan hun ouders of grootouders vroeger. Eens of oneens? Wat zouden de oorzaken hiervan kunnen zijn?** (Mensen reizen en verhuizen meer en komen dus met meer verschillende culturen en religies in aanraking. Door de TV en het Internet. Er worden steeds meer nieuwe godsdiensten bedacht.) **Wat voor effect hebben al die verschillende godsdiensten op jou en het feit dat je adventist bent? Hoe zouden wij ons moeten wanneer wij iemand ontmoeten van een andere godsdienst?** (Ik zou hem of haar vertellen over mijn geloof. Ik zou het onderwerp 'geloof' zoveel mogelijk vermijden. Ik zou nieuwsgierig zijn naar die andere godsdienst.)

B. Alternatieve startactiviteit

Stap 1 • Zorg voor een groot glas gevuld met water (een glazen vaas kan ook) en een pipet met kleurvloeistof. Wanneer u een grote groep hebt, kunt u er ook voor kiezen om de groep in kleinere groepjes te verdelen en ieder groepje een glas met water en een pipet met kleurvloeistof te geven.

Stap 2 • Voeg één of twee druppels kleurvloeistof toe aan het water en kijk wat het effect is.

Stap 3 • De kleurvloeistof zal zich langzaam vermengen met het water. Laat zien dat je dit proces kan versnellen door het water te roeren. Zelfs een kleine hoeveelheid kleurvloeistof kan het water van kleur doen veranderen. Laat tenslotte zien wat er gebeurt wanneer je meer kleurvloeistof toevoegt.

Napraten • **Vraag: Is het mogelijk om helemaal afgescheiden van de rest te blijven? Welke omstandigheden zouden de vermenging van mensen kunnen versnellen? Op welke manier is onze omgeving veranderd door de invloed van andere godsdiensten?**

Wat is beter: Op jezelf blijven of mengen? Is het volgens jou mogelijk om met anderen te "mengen" en toch jouw eigen geloofsovertuiging te behouden?

C. Startillustratie

Vertel in uw eigen woorden het volgende verhaal:

Brad groeide op in een klein dorpje op het platteland in een kleine kerk. Iedereen kende elkaar en het leek wel alsof iedereen het met elkaar eens was — of het nu ging over goed en kwaad, God en satan, hemel en hel; iedereen deelde min of meer dezelfde opvattingen.

Toen verhuisde Brad en zijn ouders naar een grote stad waar zijn vader een nieuwe baan had gevonden. Op zijn nieuwe school zaten kinderen vanuit allerlei andere landen. Op een dag raakten Brad en zijn nieuwe vrienden in gesprek over het geloof. Een van zijn nieuwe vrienden was moslim. "Jij bidt tot God, ik bid tot Allah. Maar het is dezelfde God, alleen met een andere naam. Geen probleem toch?!" En een andere vriend zei: "Ik geloof helemaal niet in een God. Volgens mij bestaat die niet. Maar desondanks kan ik wel een goed leven leiden en een goed mens zijn." Een meisje zei: "Ik ben een heks. Ik geloof in natuurgeesten

en godinnen. Ik bid niet, ik gebruik magische spreuken om goede dingen te laten gebeuren. Maar eigenlijk komt het op hetzelfde neer. Ik zie het verschil niet."

Toen zei Brad: "Ik geloof in Jezus. Ik geloof dat Hij voor onze zonden is gestorven en dat ik door in Hem te geloven gered zal worden." "Prima joh", zeiden zijn vrienden. "Dat is jouw mening. Maar je gaat ons toch niet vertellen dat wij dat dan ook maar moeten geloven? Hoor eens, hier respecteren wij elkaar. Je zult ons moeten accepteren zoals wij zijn, net zoals wij jou zullen accepteren zoals jij bent."

Napraten • Vraag: Wat zou Brad moeten doen volgens jou? Z'n vrienden proberen te overtuigen dat zij Jezus ook nodig hebben? Of moet hij de zaak maar laten voor wat het is? Is Brad onverdraagzaam als hij laat blijken dat hij het niet met hen eens is? Is het mogelijk om mensen te accepteren zoals ze zijn, maar het niet eens te zijn met hun godsdienst? Waarom wel of waarom niet?

4. DWARSVERBANDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Als u een grote groep heeft (groter dan 20), kunt u de groep in 7 kleinere groepjes verdelen. Elke groep krijgt één van de bijbelverzen uit het gedeelte van woensdag.

Wanneer u een kleinere groep heeft, kunt u de groep in drie of vier kleinere groepen opdelen en hen elk 2 of 3 bijbelverzen geven.

Vertel: Stel je voor dat je adventist bent. Je leeft in deze wereld, je bent overtuigd van jouw keuze voor het adventisme en in jouw omgeving wonen mensen met allerlei andere godsdiensten. Maar er is één belangrijk verschil: Het Bijbelvers dat jij hebt gekregen is het belangrijkste vers uit de hele Bijbel en je hebt de opdracht gekregen dat dit vers bepalend is voor alles dat je doet. Dus ook voor jouw contacten met mensen met een ander geloof. Deze tekst bepaalt ook de houding van jouw gemeente ten opzichte van mensen met een ander geloof. Hoe zou het evangelisatieprogramma er uit zien, als je deze tekst in praktijk brengt? Wat is jouw houding als je mensen van een ander geloof tegenkomt?

Geef de groepen een aantal minuten de tijd om de teksten door te lezen en de vragen te beantwoorden. Bespreek vervolgens per groep de antwoorden die zij hebben gevonden. Wijs op de verschillen. De groep die Matteüs 28 heeft gelezen, zal met een zeer actief evangelisatieprogramma komen terwijl de groep die Romeinen 12:18 heeft gelezen, zal besluiten alles te vermijden dat de tegenstelling tussen de verschillende godsdiensten verscherpt. Wijs erop dat je je houding niet door slechts één bepaald vers uit de Bijbel kan laten bepalen.

Vraag: Wat zou de juiste houding van een christen moeten zijn, wanneer we alle bijbelteksten laten meewegen? Is het mogelijk om evangelisatie met verdraagzaamheid te combineren?

B. Verbanden leggen met de illustratie

Vraag iemand het verhaal van het sabbatgedeelte voor te lezen of het in eigen woorden te vertellen.

Vergelijk de twee verhalen. **Vraag: Werd India Tracy vervolgd haar geloof? En de studenten uit Eritrea? Zijn er verschillen tussen de twee verhalen? Zo ja, welke? Zijn er ook overeenkomsten?**

Het Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten heeft zich altijd erg ingezet voor de vrijheid van godsdienst. Maar helaas zijn wij niet altijd bereid om anderen, die het niet met ons eens zijn, diezelfde vrijheid te gunnen.

Vraag: Stelling: Iedereen moet de vrijheid hebben om de godsdienst te kunnen kiezen die hij/zij wil. Zijn er ook grenzen aan deze vrijheid? (Bijv. wanneer een godsdienst toestaat dat vrouwen of kinderen worden mishandeld en misbruikt.) Is het eigenlijk wel te combineren: Jezus' evangelie aan de wereld vertellen en tegelijkertijd andere godsdiensten respecteren?

C. Verbanden leggen met het dagelijks leven

Schets het volgende scenario:

In jouw gemeente wordt een serie lezingen gegeven over de profetieën. Je hebt een aantal uitnodigingen gekregen om aan je vrienden uit te delen. Na schooltijd geef jij één van je vriendinnen een uitnodiging en vertelt haar: "Dit wordt georganiseerd door mijn kerk. Misschien is het wat voor jou. Heb je zin om mee te gaan?"

Ze bekijkt de uitnodiging en haar gezicht betreft gelijk. Ze verfrommelt het papiertje en snauwt: "Ik baal ervan dat je mij dit soort rotzooi geeft. Dat gezeur van jou! Ik ben geen christen en ik geloof niet in God. Waarom accepteer je mij niet gewoon zoals ik ben, in plaats van me iedere keer weer proberen te bekeren?! Daarom vind ik die christen ook zo vreselijk; zij kunnen niet accepteren dat anderen niet zo denken als zij!"

Je bent compleet verrast door deze uitbarsting. Je zou willen dat je haar nooit die uitnodiging had gegeven. Je probeert een antwoord te verzinnen, maar wat moet je zeggen?

Vraag: Wat zou jij zeggen?

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

Stel je voor dat er in jouw buurt een "Dag van het geloof" wordt georganiseerd. Mensen van verschillende godsdiensten kunnen die dag laten zien wat hun geloof inhoudt. Het doel is dat iedereen de gelegenheid krijgt om kennis te maken met mensen met een andere godsdienst. Er worden workshops gehouden en lezingen en iedere religieuze groepering krijgt hiervoor z'n eigen stand. Aan de dag zullen niet alleen verschillende christelijke kerken meewerken; er zal ook aan meegewerkt worden door joden, moslims, boeddhisten, en hindoes, mensen vanuit de indiaanse gemeenschap, verschillende New Age groeperingen en zelfs atheïsten. De jeugdklas van jullie gemeente is gevraagd een stand te verzorgen waarin het adventisme wordt gepresenteerd.

Al naar gelang de grootte van de groep, kunt u besluiten om deze activiteit klassikaal, dan wel in kleinere groepjes te doen.

Vraag: Hoe zouden jullie het adventisme presenteren. Wat zou je laten zien? Wat zou je doen? Hoe zou je het adventisme aantrekkelijk voor anderen kunnen maken?

Geef de groep(en) een aantal minuten de tijd om met ideeën te komen. Bespreek de ideeën met de hele groep.

Napraten • Vraag: Waarom hebben jullie juist voor deze dingen gekozen? Welke indruk zullen anderen hierdoor van het adventisme hebben? Zijn er ook aspecten of onderwerpen binnen het adventisme die je niet zou laten zien? Zo ja, welke dan en waarom zou je deze niet laten zien? Zou jij je op zo'n dag op je gemak voelen met al die presentaties van andere groepen? Waarom wel, of waarom niet? Waren er ook leden van jullie groep die liever niet aan zo'n dag zouden willen meewerken? Zo ja, wat was de reden hiervan?

B. Toepassingsvragen

1. Stelling: Wanneer je voor jezelf de vrijheid van godsdienst wenst, betekent dat ook dat je anderen die vrijheid ook geeft. Mee eens of niet? Leg eens uit.
2. Hoe stel jij je op in gesprekken met vrienden die een andere godsdienst hebben?
3. Wat zeg jij tegen iemand die van mening is dat iedere poging om je geloof met anderen te delen een teken van onverdraagzaamheid is en dat christenen hun geloof voor zich moeten houden?
4. Vind jij het leuk om je te verdiepen in de godsdienst van anderen, bijvoorbeeld door naar andere (kerk)diensten te gaan, boeken over andere godsdiensten te lezen, etc. ? Denk jij dat dit kan of kunnen er ook risico's aan zitten?
5. Vind jij dat mensen in het algemeen jouw christelijke overtuiging respecteren? Heb jij wel eens meegemaakt dat je gediscrimineerd werd omdat je christen was? Zo ja, hoe ging je daar mee om?

6. AFSLUITEN

Samenvatting

Vat de volgende tekst in uw eigen woorden samen.

Wij leven in een wereld waarin iedere dag nieuwe ideeën en nieuwe religies ontstaan. Wij kunnen ons hieraan niet onttrekken. Mensen reizen en verhuizen en nemen zo hun cultuur mee. Door de TV en het Internet is veel informatie beschikbaar.

Wij hebben tal van mogelijkheden om mensen te ontmoeten met wie wij het evangelie kunnen delen. Maar daar zit ook een risico aan — vertellen over je geloof kan makkelijk ervaren worden als bekrompen en onverdraagzaam. Het is een dunne lijn tussen respect voor de (geloofs)overtuiging van de ander en trouw blijven aan je eigen overtuiging.

Jezus heeft ons laten zien waar de oplossing ligt: je naaste liefhebben als jezelf. Preken kan soms betuttelend en onverdraagzaam overkomen. Liefde is dat nooit. Laat Gods liefde in jou aanwezig zijn en jouw houding ten opzichte van anderen bepalen, hoe anders zij ook mogen zijn.